

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

Saeimā
Ministru kabinetā

TREŠDIENA, 8. MARTS, 1995
NR.57 (1151)
CENA — Ls 0,15

Nauda, vara un TV

Zigmunds Skujiņš — 2.lpp.

700 000 viltotu sertifikātu vēl klist pa Latviju

3.lpp.

Sociālās palīdzības un aprūpes problēmas Rīgā

Jums atbildēs Sociālās palīdzības koordinācijas centra vadītāja **Anita Gaigala**, ja piezvanīsiet **ceturtdien, 9.martā**, no plkst.10 līdz 12 pa tālruni **212170**

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

9., 10.lpp.

Nevajadzēs pagarināt sertifikātu kontu atvēršanas termiņu

Aivars Bernāns (no kreisās) un Druvis Skulte preses konferencē. Foto — Normunds Mežiņš, A.F.I.

Eriks Matulis
Rīga, 7.marts. Sertifikātu kontu atvēršanas termiņu nevajadzēs pagarināt, ja iedzīvotāji kontu atvēršanu nebūs iecerējuši atlikt uz pašam pēdējam dienam, otrdien preses konferencē teica Ekonomikas ministrijas Privatizācijas sertifikātu departamenta direktors Aivars Bernāns. Kā zināms, tiem Latvijas iedzīvotājiem, kas deklarācijas par privatizācijas sertifikātu piešķiršanu iesnieguši līdz 1994.gada 31.de-

cembrim, sertifikātu konti bankās jāatver līdz 1.aprīlim. Tiem pašvaldību iedzīvotājiem, kam deklarāciju iesniegšanas termiņš bija 28.februāris, sertifikātu konti jāatver divu mēnešu laikā pēc deklarāciju iesniegšanas.
Pēc 27.februāri apkopotās informācijas, sertifikātu kontus par nodzīvotajiem gadiem līdz šā gada 1.februārim atvēruši 82% iedzīvotāju, kam piešķirti sertifikāti. Privatizācijas sertifikāti piešķirti 92,6% Latvijas iedzīvotāju.

Iedzīvotājiem nevajadzētu bažīties par privatizācijas sertifikātu izmantošanas iespējām, jo ir nepieciešams iestrādes sertifikātu materiālam nodrošinājumam, otrdien teica privatizācijas valsts ministrs Druvis Skulte.
Kā papildu materiālo nodrošinājumu D.Skulte minēja iespēju veikt apbūves gabalu privatizāciju par sertifikātiem. Patlaban tam tiek izstrādāta tiesiskā bāze. Nākamceturtdien Saeimas plenārsēdē paredzēts otrā lasījumā izskatīt likumprojektu par

valsts un pašvaldību dzīvokļu fonda privatizāciju, trešais lasījums arī nevar kavēties, teica D.Skulte.
Preses konferences dalībnieki bija atbilstīgi, prognozējot sertifikātu tirgus cenu. Tika atzīmēts, ka pēdējā nedēļā sertifikātu cena stabilizējusies. A.Bernāns uzskata, ka pieprasījums pēc sertifikātiem mazinājies, jo uzņēmējstrukturā savos kontos uzkrājusies daudz sertifikātu. Ipašnieku mainījusi aptuveni 8,8 miljoni sertifikātu. Tas ir ap10% no kopējā sertifikātu skaita. ◆

Līdz aprīļa beigām visiem militāristiem atļauj palikt Latvijā

Jānis Kulmanis

Rīga, 7.marts. Līdz šim izsniegtie pieci izbraukšanas rīkojumi doti tiem militārstem, kas kategoriski atteikusies no paskaidrojumu sniegšanas un sadarbības ar Pilsonības un imigrācijas departamentu (PID), telefonsarunā *Dienai* sacīja PID direktora vietnieks Uģis Šulcs. Pārējām, līdz 28.februārim neregistrētajām, militārstem, kuru dzīvokļus līdz šim dienai pārbūvējis PID un Imigrācijas policija un kuri nav atēkušies no sadarbības ar PID, un kas, kā paskaidroja U.Šulcs, gatavojas izbraukt no Latvijas, faktiski do ta uzturēšanās atļauja līdz 30.aprīlim. Viens no pieciem rīkojumiem pagaidām apturēts.
Kopš 2.marta pārbūvēti 36 dzīvokļi. Pārbaudes laikā secināts, ka vairāki dzīvokļi, kuros pēc PID informācijas būtu jāmitinās pēc 1992.gada 28.janvāra atjauninātajam militārstem, ir pamesti. Pārbaudē dzīvokļos atklāti arī divi nelegāli dzīvojoši armēņi.
U.Šulcs uzsvēra, ka šādas pārbaudes nevajag izcelt kā īpašu akciju, kas vērstā pret šiem militārstem, kam saskaņā ar Latvijas un Krievijas līgumiem no Latvijas bija jāizbrauc jau pērn. Šīs pārbaudes notiek vispārējā kontekstā, lai precīzi noteiktu ikvienu Latvijas iemītnieka statusu, skaidroja U.Šulcs, jo

nelegālā imigrācija vairāk vai mazāk pastāvēs vienmēr. Šajā gadījumā iespēju robežās tiek legalizēta šo nelegālo imigrantu uzturēšanās Latvijā līdz šīs problēmas atrisināšanai. U.Šulcs arī minēja, ka izbraukšanas rīkojumi tūlīt netiks izsniegti tiem personām, kas vēl tagad ieradīsies PID, lai legalizētu to uzturēšanos Latvijā. Centisimies individuāli un civilizēti rast risinājumu šajā jautājumā, sacīja PID direktora vietnieks.
Latvijas oficiālās amatpersonas centušās Latvijā nelegāli palikušo militārstem problēmai pievērst arī Eiropas drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) uzmanību. Pagājušajā nedēļā Viņē notikušas konsultācijas ar Krievijas delegāciju šajā organizācijā un EDSO misijas vadītāju Rīgā Čārliju Magi. Kā *Dienai* pastāstīja Ārlietu ministrijas īpašo uzdevumu vēstnieks Aivars Vovers, konsultācijās izstrādāts EDSO Pastāvīgās padomes lēmuma projekts, kas paredz Krievijas papildu apņemšanos pildīt starptautisku līgumos paredzētās saistības. Tomēr pēc konsultācijām Pastāvīgās padomes sēdē šis lēmuma projekts nav guvis Krievijas atbalstu, līdz ar to, ievērojot *consensus* principu, lēmums nav pieņemts. A.Vovers apliecināja, ka Latvijas puse saņemusi visu pārējo valstu atbalstu šajā jautājumā. ◆

Tomiņš atkāpjas no amata Saeimas prezidijā

Juris Tihonovs

Rīga, 7.marts. Šodien LR Saeimā un tās prezidijā adresētajā iesniegumā Saeimas sekretāra biedrs Zigmunds Tomiņš lūdzis Saeimu tuvākajā plenārsēdē atbrīvot viņu no Saeimas prezidijā locekļa — Saeimas sekretāra biedra amata, jo Z.Tomiņš uzskatījis, ka neespejamu tālāku šo pienākumu pildīšanu. Savu lūgumu Z.Tomiņš pamatojis ar to, ka atgādijums *Watergate* viesnīcā Vašingtonā 5.februārī un «masu informācijas līdzekļu vienpusējā un uz nepārbaudītu «ziņojumu» pamata iesāktā kampaņa ir metusi ēnu uz Saeimas amatpersonas un Saeimas deputātu prestižu un godu», teikts lūgumā.
Saeimas priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs, presē komentējot Z.Tomiņa iesniegumu, teica, ka atbalstot šo Z.Tomiņa lēmumu un izprotot to, jo savā lūgumā Z.Tomiņš pats konstatējis, ka incidents metis ēnu uz Saeimas prezidijā locekļa amatpersonu. Tajā pašā laikā A.Gorbunovs arī uzsvēra, ka Z.Tomiņš vienmēr darbā bijis godprātīgs un dedzīgs prezidijā loceklis. Taču Z.Tomiņa lūgums radot procedūras problēmas, jo Kārtības rullī 34.pants, uz kuru savā lūgumā atsaucas Z.Tomiņš, paredz, ka prezidijā locekļus Saeimā var atsaukt un

ievēlēt citus pēc desmit deputātu priekšlikuma, nevis prezidijā locekļi pats var atteikties no amata. Līdz šim deputāti šādu priekšlikumu nav iesnieguši, tāpēc prezidijā, kas saņāks uz sēdi trešdien, droši vien pieņems lēmumu lūgt Saeimu izvēlēties Z.Tomiņa lūgumu ceturtdienas plenārsēdes darba kārtībā. Iespējams, ka tad Saeima pieņems zināšanai, ka Z.Tomiņš atkāpies no amata.
A.Gorbunovs arī pavēstīja, ka šodien saņēmis vēstuli no LR Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Māra Riekstiņa. Tajā paziņots, ka ĀM nopem atzīmi «konfidenciali» no materiālu kopuma, kas tika nodots prezidijai rīcībā 10.februārī. Starp dokumentiem, ko žurnālistiem šodien neizdevās iegūt, ir arī ziņojums Valdim Birkavam no LR vēstniecības Vašingtonā, kas tika citēts sestdienas *Dienā*, bet kura eksistenci un atbilstību patiesībai Z.Tomiņš apšaubīja pirmsdienā. Iespējams, ka jau trešdien visi materiāli būs pieejami Latvijas presē, izņemot ASV tieslēmumu, kas vēl nav saņemts Latvijā.
Latvijas Zemnieku savienības frakcija vairākkārt uzsvērusi, ka Z.Tomiņa atkāpšanās vai palikšana amatā ir viņa personiskā lieta, šādu viedokli pagājušonedēļ sarunā ar *Dienu* pauda arī Latvijas ceļa un LNNK frakcijas deputāti. ◆

Maskavas mērs gatavs demisionēt

Ļištjeva slepkavas meklē arī Latvijā

Anita Matisona, Dienas korespondente Maskavā, Uldis Rudaks

Maskava, Rīga, 7.marts. Maskavas mērs Juris Lužkovs šodien pavēstījis, ka gādījumā, ja neizdosies apturēt lēmumu par galvaspilsētas prokurora Genadija Ponomarjova un galvenās iekšlietu pārvaldes priekšnieka Vladimira Pankratova atļaišanu, viņš demisionē. Līdzīgu draudus izteica arī aptuveni 200 Maskavas prokurātūras darbinieki.
Kā *Diena* jau ziņoja, pēc populārā *Ostankino* žurnālista Vladislava Ļištjeva nogalināšanas Krievijas prezidents Boriss Jeļcins paziņoja, ka prokurora un Maskavas galvenās milicijas atļaišana būs pārāk mazs sakams par šo noziegumu. J.Lužkovs uzskata, ka šo amatper-

sonu atļaišana saistība ar V.Ļištjeva nogalināšanu ir nelogiska. Turklāt mērs uzskata, ka šāda rīcība ir preturā ar Krievijas Federācijas konstitūciju.
Pēc V.Ļištjeva slepkavības sākto galvaspilsētas vadības kritiku papildina publikācija *Zem sniega tikai neturimi* valdības laikrakstā *Rosijskaja gazeta*. Rakstā finansu grupā *Most*, kas pārstāv Maskavas valdības intereses, apsūdzēta liela mēroga finansu mahinācija. Jau agrāk kādā publikācijā *Most* kopā ar J.Ļištjevu un citām ietekmīgām Maskavas amatpersonām tika apvainota valsts apvērsuma gatavošanā.
Radio *Eho Moskvi* informē, ka iespējama B.Jelcina un J.Lužkova tikšanās, kuras mērķis būtu novērst preturā, kas radušies starp valsts un Maskavas varas pārstājiem.
Skat. *Lužkovs gatavs demisionēt* 8.lpp.

Baltijas premjeri tiksies ar ASV viceprezidentu

Jānis Kulmanis

Rīga, 7.marts. Pirmdien, 13.martā, Tallinā paredzēta ASV viceprezidenta Alberta Gora tikšanās ar triju Baltijas valstu premjerministriem, lai pārrunātu drošības jautājumus.
Kā *Dienai* pastāstīja Ārlietu ministrijas 2.politiskā departamenta direktors Einārs Semāns, šādu tikšanos iniciējis ASV puse. ASV viceprezidenta vizīte paredzēta kopēja tikšanās, kuras laikā ap-

spriestu trīs Baltijas valstu integrācijas procesu transatlantiskajās drošības struktūrās, kā Baltijas valstīm sokas ar vienotas ārpolitikas un nacionālās drošības koncepcijas izstrādi. Patlaban starp Baltijas valstīm tiekot savstarpēji saskaņota sarunu taktika un tematika.
E.Semāns sacīja, ka Tallinā A.Gors ieradīsies isā, aptuveni sešu stundu ilgā vizītē pēc ANO pavalsts sociālās attīstības konferences Kopenhāgenā. ◆

Daļa sieviešu vairs negribētu svinēt 8.marta svētkus

Anda Miķelsona, Dzintra Aboliņa

Rīga, 7.marts. Rīgas domes sēdē otrdien LSP *Līdztiesība* iesniegta lēmuma projekts «Par Starptautiskās sieviešu dienas svinēšanu Rīgas pilsētā», kurā teikts, ka šādas dienas svinēšana atbalstāma «sakarā ar kritisko demogrāfisko situāciju Latvijā un Rīgas pilsētā, lielo bezdarba līmeni sievietes vidū, milzīgo šķirto laulību skaitu». Aptaujājot sievietes Rīgā, *Diena* secināja, ka pārsvarā sievietes nevēlas atzīmēt šo dienu, jo viņām 8.marts saistīts ar atmiņām par piedzērušiem vīriešiem un pusnoviņām sarkanām tulpēm.
Lai arī Rīgas domes deputātu vairākums noraidījis priekšlikumu

svinēt 8.martu, LSP *Līdztiesība* vīrieši otrdien domes sēdē apsveica Rīgas domnieces. Katrai dāmai tika pa garkārtainai, sarkanai rozei, tīkiera *Carolans Light* pudelei un ielūgumam uz alus klubu *Aligators*. Protams, ka daļā dzimuma pārstāves bija patīkami pārsteigtas par šo apsveikumu.
«No padomju laiku pieredzes Sieviešu dienas svinības mums saistās ar piedzērušiem vīriešiem un pusnoviņām tulpu lakstiem. Es vairs negribu tādas svinības, jo atmiņas ir pārāk spīgtas», *Dienai* teica Latvijas Akadēmiski izglītoto sieviešu apvienības locekle, LZA Fizikālās enerģijas institūta pētniece Gunta Slihta.
Skat. *Negribētu svinēt* 8.lpp.

Latvijā ieradusies Amerikas uzņēmēju delegācija

Baiba Melnace

Rīga, 7.marts. Otrdien Rīgā trīs dienu vizītē ieradās divdesmit ves firmu pārstāvju delegācija, ko vada ASV valsts organizācijas *Overseas Private Investment Corporation* (OPIC) prezidente Rūta Harkena. Delegācija paredzējis izpētīt kopuzņēmumu un investīciju iespējas Latvijas privātajā sektorā, kā arī iepazīties ar Latvijas vispārējo ekonomisko situāciju.
OPIC delegācijai paredzētas tikšanās ar valdības pārstājiem, Latvijas uzņēmējiem, kā arī amerikāņu biznesmeniem, kas jau strādā Latvijā. Pasaules tirdzniecības centra *Rīga* marketinga menedžere Anda Žālīte *Dienai* teica, ka amerikāņu puse vizītes sagatavošanas laikā vislielāko interesi izrādījusī par Latvijas enerģētiku, telekomunikācijām, transportu un infrastruktūru, kā arī iespējām privatizēt valsts uzņēmumus. Taču interese par šim

sferām vēl nebūt nenozīmējot, ka ASV uzņēmēji tūdaļ vēlēšies investēt līdzekļus to attīstībā.
Kā ziņo ASV informācijas dienests Rīgā, Latvijā ieradusies šādu firmu pārstāvju: *American International Group*, *General Motors Overseas Corporations*, *Citibank NA*, *Riggs National Bank of Washington D.C.*, *Astron International*, *Honeywell*, *International Telcell Inc.*, *Orion Satellite Corporation*. Pirms vizītes Latvijā šī delegācija viesojās Lietuvā, bet

9.martā dosies tālāk uz Igauniju.
Trešdien notiks konference, kurā ASV misija iepazīsies ar Latvijas ekonomisko situāciju, ar Latvijas prioritātēm ārvalstu investīciju jomā un pasākumiem, kādus Latvija veikusi to piesaistīšanai. Konferencē piedalīsies dažādu Latvijas ministriju speciālisti, kā arī Privatizācijas aģentūras, Latvijas Attīstības aģentūras un citu struktūru pārstāvji.
Skat. *ASV uzņēmēju delegācija* 8.lpp.

Vilto Latvijas balzama produkciju Naktī nodedzis depo ar 33 tramvaju vagoniem

Aiga Peļāne

Rīga, 7.marts. 74% no Nacionālajā pārtikas, parfimērijas, kosmētisko līdzekļu un rotālietu sertifikācijas centra (NSC) laboratorijā pārbaudīto šā gada pirmajos divos mēnešos konfiscēti ir kā *Latvijas balzams (LB)* ražoto alkoholisks dzērienu ir viltoiti. Tas nozīmē, ka no katrām četrām pudelēm trīs ir viltoitas. *Dienai* pastāstīja NSC ārste eksperte Anna Soldāne.
Ari pagājušajā gadā visvairāk tika viltoita *LB* produkcija. Kā teica A.Soldāne, *LB* produkciju viltoiti esot visvieglāk — viegli ir pieejamas pudeles, *LB* var nozagt etiķetes, kā arī tehnoloģiski viegli pudeles var aizkorķēt. Agrāk viltoja tikai degvīnu un uzņēmumus, taču februārī NSC ir atklājis pirmos *LB* likuru viltojumus.
Senāk droši varēja dzert šampānieti, taču pirms dažām nedēļām NSC, pārbaudot Spirita monopola pārvaldes atnesto, ir kā *Rīgas šampānietis rūpniecī* ražoto šampānieti, atklāja viltojumu. Etiķete uz pu-

deles bija viltoita ar kopētāja palīdzību, iekšā ielietajam dzērienam bija stipra abolu garša un tas bija tumšā krāsā nekā šampānietis. No ārzemju dzērieniem ļoti bieži tiekot viltoiti konjaki. Tas esot gan viegli, gan izdevīgi.
Lai arī policija vairākas reizes ir konfiscējusi un atklājis pagrīdes alkohola ražotnes, viltoitā alkohola daudzums nemazinās, jo lieta esot pārāk izdevīga, teica A.Soldāne.
Apgriezot otrādi skatoties pret gaismu, viltoitā degvīna pudele var saskatīt duļķes, kas rodas, spirtam sajaucoties ar nedestilētu ūdeni. Duļķes var arī būt, ja spirtam ir slihta kvalitāte. Rūpīgi jāpārskata etiķete. Uz rūpnieciski ražotā dzēriena pudeles nevar būt lime, kas palikusi, uzņemot etiķeti. Turklāt pircējiem jāzina, ka *Latvijas balzams* nepilda savu produkciju tumšajās pudelēs. Alkohola zemā cena liek domāt, ka tas varētu būt viltoits. Uzmani jāizvēlas arī alkohola pirkšanas vieta.
Pagaidām NSC nav atklājis alkoholu, kurā būtu organismam bīstama viela — metilspirts. ◆

Toms Liepiņš
Rīga, 7.marts. Pirmdienas naktī pilnīgi izdedzis Tramvaju un trolejbusu pārvaldes (TTP) 4.tramvaju depo Topogrāfijas ielā 1, kas nodrošināja piektā un desmitā maršruta tramvaju satiksmi. Ugunsgrēkā pilnīgi izdeduši 33 tramvaju vagoni, kuru atjaunošana tikpat kā nav iespējama, un 1900.gadā celtā depo ēka.
Kā *Dienu* informēja TTP priekšnieks Aleksandrs Zālītis, 6.marta naktī ar pulksten diviem remontbrigādes trīs strādnieki veica kāda tramvaja elektroiekārtas remontu un, lai precizētu elektroshēmu, pameta telpu. Atgriezoties pie bojātā vagona, viņi konstatēja, ka deg tā griesti, un sāka pašu spēkiem dzēst liesmas. Pulksten 2.32, kad ieradās ugunsdzēsēji, liesmas bija pārpēnušas arī citus vagonus un depo telpas koka konstrukcijas 3000 kvadrātmētru platībā.
Vagonu evakuācija neesot bijusi iespējama, jo uzmanība tikusi veltīta 600 vltu sprieguma kontaktk-

Postaža tramvaju depo pēc ugunsgrēka. Foto — Jānis Buls, *Diena*

la atslēgšanai, lai nodrošinātu ugunsdzēsēju drošību.
Tramvaju un trolejbusu pārval-

de konstatējusi, ka ugunsgrēka nodarītājs zaudējums ir Ls 17 673, tomēr otrdien notikušajā preses kon-

ferencē A.Zālītis apgalvoja, ka ugunsgrēks tramvaju satiksmi Rīgā neietekmēs. ◆

SAULE LEC 7.00 RIET 18.10

MĒNESS LEC 9.31 RIET 1.21

3 — 7 m/s

D +3° +8°
N -1° +3°

Laika ziņas

Šodien Latvijā mākoņains laiks, brīžiem skaidrosies, vietām neliels lietus. Naktī iespējams slapjš sniegš. Pūtīs austrumu, dienvidaustrumu vējš 3—7 m/s. Gaisa temperatūra dienā no +3° līdz +8°C, nakti no -1° līdz +3°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

NOZIEDZĪBA

Pa Latviju klist viltotie sertifikāti

Akvilīna Liepiņa

Janvāra beigās *Latvijas krājbankas* Balvu nodaļa atklāja viltotu sertifikātu pārskaitījuma uzdevumu. Kopš tā laika konstatēti vairāk nekā 87 viltotumi kopsummā vairāk nekā par miljonu sertifikātu. Pagājušajā nedēļā ap 300 000 vil-

toto sertifikātu tika anulēti, taču pārējie joprojām ir brīvībā un par to anulēšanas kārtību lems īpaša valdības darba grupa — *Dienu* informēja Ekonomikas ministrijas Privatizācijas sertifikātu departamenta direktors Aivars Bernāns.

Ziņas par sertifikātu viltotajiem Latvijas Krājbankā pieņaušas no visiem Latvijas novadiem

Blēžu ceļi ved uz Rīgu

Sertifikāti maina īpašnieku tādā pašā veidā kā bezskaidra nauda: īpašnieks dod uzdevumu pārskaitīt attiecīgu skaitu sertifikātu no viena konta un pievienot kādam citam, tālāko paveic banka. Lai viltotu sertifikātus, nav nepieciešams viltot sertifikātu grāmatīņu — pietiek, ja izdošas viltot sertifikātu pārskaitījuma uzdevumu. Ja neists pārskaitījums laimīgi nonācis saņēmēja bankā, sertifikātus no tās var izņemt un ar tiem rikoties kā ar istaju. Šis shēmas realizēšana pats galvenais ir bankas zīmogs, un visos atklātajos gadījumos tas viltots patiešām meistarīgi. Kā *Dienai* teica *Latvijas krājbankas* privatizācijas sertifikātu pārvaldes priekšniece Viņa Kaminskā, pat tagad, zinot, ka apgrozība ir viltoti sertifikāti, neisto zīmogu no istā tikpat kā neesot iespējams atšķirt.

Pirmais viltojums nāca gaismā nejausī: kādu dienu Balvu pasta nodaļa atgādāja uz banku kārtējo kvīti par nosūtīto maksājuma uzdevumu, un izrādījās, ka tādu maksājuma uzdevumu banka nebija sūtījusi. Pārbaudot pamatgāk, atklājās, ka arī pārskaitījuma uzdevuma sertifikātu konts neeksistē. Pēc pirmā viltojuma atklāšanas visās *Krājbankas* filiālēs notika pārbaude, un tās rezultāti ļāva secināt, ka noziedzīgās personas arī citos gadījumos rīkojušās līdzīgi: sertifikāti pārskaitīti lielās paketēs, pa vairākiem tūkstosiem katrā, viltoti kontu numuri un arī ziņas par sūtītāju. Viltojumu sūtīšanā bija iesaistīti daudzi cilvēki — vienā dienā pārskaitījumi veikti vairākas Latvijas pilsētās, to skaits sniedzies pat līdz desmit. Sūtījumi nākuši no lauku rajoniem un visos gadījumos nokļuvuši *Krājbankas* Rīgas filiālēs. Tātad var secināt, ka galvenā darījumā ieinteresētā persona meklējama galvaspilsētā.

Kaut arī kopš viltojumu atklāšanas pagājis vairāk nekā mēnesis, *Krājbankai* joprojām pienāk ziņas par jauniem atklājumiem. Arī viltoto sertifikātu likvidēšana nupat tikai sākusies: kaut kur Latvijā joprojām klist ap 700 000 viltotu sertifikātu. Iespējams, ka pēc neveiktas vienā bankā turpmāk noziedzīgās personas meģinās viltotus sertifikātus ieludināt pārējās bankās, kas nodarbojas ar sertifikātu tirdzniecību. Ekonomikas ministrija dara uzmanīgu no *Bankas Baltija* nupat saņemtā informācija, kas liecina, ka pāris dienās veikti nepārasti vērienīgi darījumi ar sertifikātiem.

Aizdomu ēna krit uz piecām firmām

Pagaidām sertifikātu afēras ēna krit uz piecām firmām, kas pārskaitījuma dokumentos uzrādītas kā sertifikātu saņēmējas: SIA *Privatizācijas atbalsta centrs*, investīciju fonds *Jauda*, SIA *eMSI*, akciju sabiedrība *Oleus* — invest in SIA *Bodnieks un dēli*. Vislielāko sertifikātu daudzumu — miljoni — saņēmuši SIA *Privatizācijas atbalsta centrs*. Ekonomikas ministrijas licencēša-

nas komisija februārī pieņēma lēmumu apturēt to starpniekfirmu darbību, kuras paspējušas viltotus sertifikātus pārdot tālāk. Tāds liktenis piemēlējis investīciju fondu *Jauda* un *Privatizācijas atbalsta centru*. Investīciju fondu *Jauda* rupji pārkāpis tirdzniecības noteikumus, veicot darījumus ar sertifikātiem: vairākos gadījumos nav noslēgti rakstiski līgumi, nav pārbaudīts kontu stāvoklis un ienākūso sertifikātu atbilstība noslēgtajiem līgumiem. Privatizācijas sertifikātu departamenta direktors A. Bernāns pieļauj, ka šo nolaidību ļaunprātīgi izmantojusi partnerfirma *DS 7*, kas vienoties ar pircējiem par sertifikātu pārdošanu, neiesniedzot *Jaudai* nekādus dokumentus. *Dienai* neizdevās sazināties ar *DS 7* pārstāvi D. Jefremovu, jo viņš atrodas komandējumā Kijevā, turklāt pēkšņi saslimis.

Pagājušajā nedēļā licencēšanas komisija pārbaudīja *eMSI* un *Oleus* — invest dokumentus, taču sertifikātu tirdzniecības noteikumu pārkāpumus neatrada, tāpēc to darbība pagaidām nav apturēta. *Oleus* — invest nolikuma nedaudz labvēlīgākā situācija arī tāpēc, ka tūlīt pēc informācijas saņemšanas no *Krājbankas* par viltojumiem pārskaitījuma uzdevumiem veica savu dokumentu pārbaudi. Viltotie sertifikāti patiešām ir ienākūsi *Oleus* — invest kontos, taču līgumi par to iegādi nav bijis noslēgti. Tā kā izmeklēšana vēl turpinās, pagaidām var tikai minēt, vai visas šīs firmas bijušas iesaistījušās nelikumīgā darbībā, vai arī kāds meģinājis tās kompromitēt, piesūtot viltotus sertifikātus. Tāpēc arī ir pārāgi teikt, kura no šīm firmām veikusi nelikumīgas darbības un kura kļuvusi par citu personu noziedzīgas darbības upuri.

Kārdinājumā ved cenu kāpums

Pirmie līdz šim atklātie viltojumi izdarīti pagājušā gada decembrī tūlīt pēc tam, kad cenas sertifikātu tirgū bija palēkušās līdz pagaidām visaugstākajai atzīmei — oktobra sākumā sertifikātu cena caurmērā bija 2 lat, bet jau novembra vidū par sertifikātiem vērtības pieaugšana bija sengaidita un atšķirība no visiem citiem cenu paaugstinājumiem, kas laiku pa laikam piemēklē Latvijas iedzīvotājus, ļoti vēlama. Cenu kāpumu varēja izraisīt vairāki iemesli — gan sertifikātu biznesā iesaistījušos centieni nopelnīt uz cenu svārstību rēķina, gan arī tas, ka rudenī bija gaidāmas pirmās atklātas privatizācijas objektu izsoles, kuras varētu piedalīties arī sertifikāti.

Jau decembrī Sakaru bankas un *Latvijas krājbankas* sniegtie statistikas dati par sertifikātu kontu stāvokli un apgrozījumu Ekonomikas ministrijai radīja aizdomas, ka banku kontos varētu būt ieludināti viltoti sertifikāti, — ministrija par to brīdināja bankas. Viens no simptomiem bija arī diezgan straujā sertifikātu cenas krišanās tirgū, kas šķita nesaprotama pēc tik daudzološā rudens kāpuma. Privatizācijas sertifikātu departamenta direktors Aivars Bernāns pārliecinājies, ka tū-

lit pēc *Privatizācijas attīstības centra* darbības apturēšanas sertifikātu piedāvājums tirgū ir nedaudz samazinājies, toties aptuveni par 60 — 80 santimiem palielinājies sertifikātu cena. Iespējams, ka šo procesu ietekmējuši arī citi faktori, ne tikai viltojumu atklāšana un anulēšana: miljona sertifikātu viltojums nevarēja ietekmēt tirgu tik lielā mērā, lai cena no 5 latiem novembrī nokristos līdz 2 latiem februārī, jo viltoto sertifikātu īpatsvars ir nedaudz mazāks par vienu procentu no kopējā sertifikātu skaita. Taču tas ir būtiski, ja parēķina, ka veiksmīga viltošana varēja dot iespēju privatizācijas procesā krāpniekiem iegūt valsts mantu aptuveni 30 miljonu latu vērtībā vai arī nepelnīti tikt pie 3 — 5 miljoniem latu, vienkārši pārdodot atbilstoši tām cenām, kādas šajā laikā bija tirgū.

Viltojumu graujošā loma var palielināties, ja tie tiks iekļauti privatizācijā. Privatizācijas aģentūras finansu direktors Ilmārs Razumovskis *Dienai* teica, ka pagaidām nesot konstatēta šādu sertifikātu izmantošana valsts īpašuma privatizācijā, taču nenoliedza, ka tas ir iespējams. «Mēs nevaram pārbaudīt, vai sertifikāti ir īsti, bet mēs stingri sekojam, lai tas, kurš maksā ar sertifikātiem, būtu tas pats, kas pērk privatizējamo objektu. Mēs kategoriski atsakāmies pēmt sertifikātus no starpniekfirmām», teica I. Razumovskis, «jo saskaņā ar likumu privatizācijā nedrīkst izmantot sertifikātus no tirdzniecības kontiem.» Viņš informēja, ka pat tad, ja viltotie sertifikāti kaut kāda veida tūktu iemaksāti, nekavē vēl nebūtu zaudēti, jo privatizācijā izmantotie sertifikāti pagaidām netiekot dzēsti.

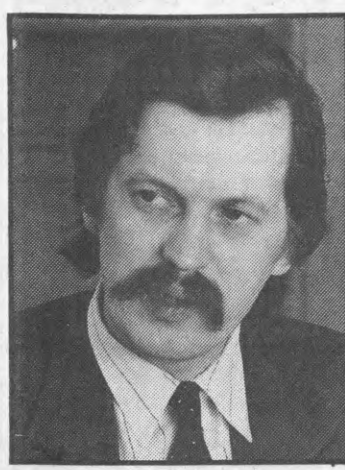
Arī Rīgas Universālā birza, kas jau kopš pagājušā gada maija strādā ar sertifikātiem, pagaidām nav konstatējusi, ka kāda daļa no masveida viltojuma būtu apgrozījusies birzā. Fondu nodaļas vadītāja Natālija Jemeljanova zināja stāstīt par citiem krāpšanās veidiem, kad, izmantojot sertifikātu grāmatīņu dublikātu, dažas personas meģinājušas iesmuglēt sertifikātus atkārtoti, pēc tam kad tie vienreiz jau pārdoti. Kāds uzrādījis viltotu sertifikātu grāmatīņu, bet nupat meģināts pārdot sertifikātus, kas tikuši kādam nolaupti. Birzas rīcībā esot informācija par tiem sertifikātu īpašniekiem, kas kaut kāda iemesla dēļ zaudējuši sertifikātu grāmatīņu, un tāpēc iespējams piekērt tos blēžus, kas meģina rikoties ar negodīgā ceļā iegūtiem sertifikātiem. Taču tos viltojumus, kas laimīgi izgājuši caur bankas ganģiem, birzas darbinieki saviem spēkiem diez vai varētu atklāt. N. Jemeljanova teica, ka vismaz par lielākajām sertifikātu paketēm viņi meģinot iegūt kādu papildu informāciju, lai pārliecinātos, vai šāds sertifikātu pārdevējs un kants reāli eksistē. Pagaidām nav skaidrs, kāds liktenis gaida labticīgos ieguvējus un viņu pirktos sertifikātus — to lems valdības darba grupa. Līdz šim anulēti tikai aptuveni trešdaļa no viltojamiem sertifikātiem — tie, kurus paspēja pārķert, pirms tie tika kādam pārdoti. ♦

KULTŪRA

Glābsim, kas vēl glābjams

Nepieciešams likums par nacionālo kultūras mantojumu

Ar Latvijas Republikas Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāju Juri Dambi sarunājas mākslas zinātniece Laima Slava

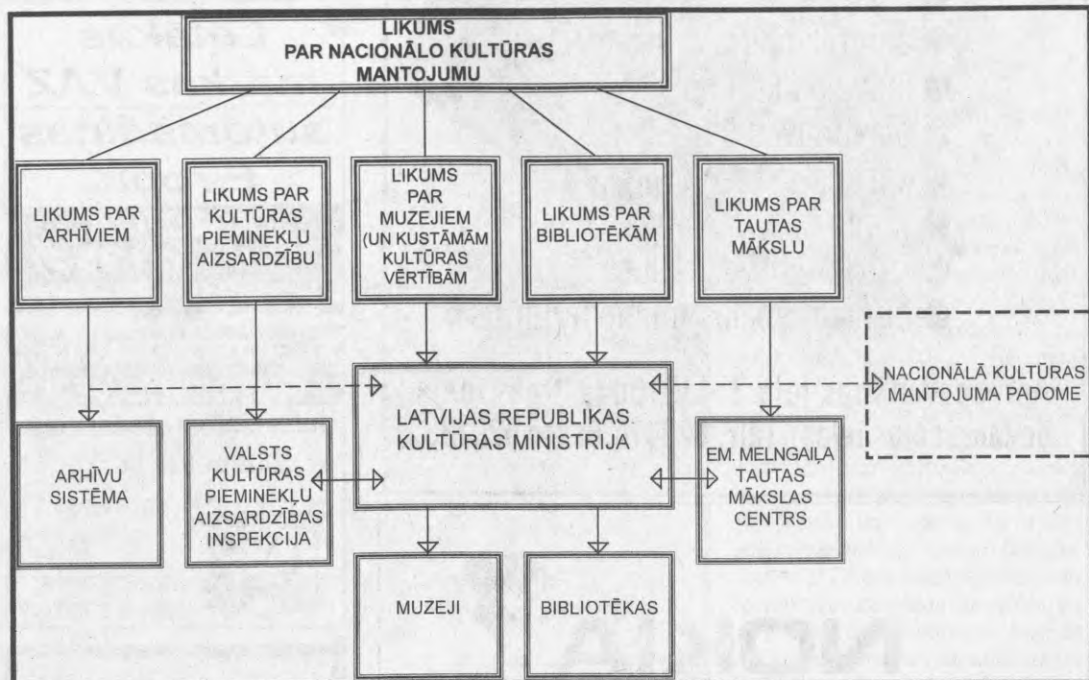

«Mēs drīz būsim zeme, kur iebrucejam laivs nevarēs parādīt neko latvisku.» Foto — Uldis Briedis, Diena

Lai sakārtotu likumdošanu kultūras mantojuma saglabāšanas darbā, šajā pārmaiņu posmā izstrādātu un īstenotu nacionālā kultūras mantojuma vietu starp visu nozaru prioritātem, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ierosina viltotajā laikā izstrādāt likumu «Par nacionālo kultūras mantojumu». Lūdzu, atgādiniet, kādi likumi vispār kultūras jomā ir pieņemti.

Runājot par kultūru kopumā, mēs saprotam sistēmu, ko aptver Kultūras ministrija. Pirmais likums bija par pieminekļu aizsardzību. Parējie likumi top — par muzejiem, arhiviem, tautas mākslu utt. Mani satrucas tas, vai, likumu izstrādājot, tiks atrisināta to sadarbība. Tiem jābūt izstrādātiem pēc vienotas sistēmas, tādēļ vispirms būtu jārodas juma likumam par nacionālo kultūras mantojumu. Bieži tā arī saprot, ka kultūras mantojums — tie ir kultūras pieminekļi, taču kultūras pieminekļu aizsardzība ir tikai neliela daļa no kopējā kultūras mantojuma, un tas skaidri jānorāda — tur ietilpst arī bibliotēkas, tautas māksla utt. Ar mantojumu es saprotu to, kas šodien parējams no pagātnes. Aktivitātes, kas notiek pašlaik un rit — tā ir mūsdienu māksla, mūsdienu kultūra, ko mēs varam prognozēt, veidot utt. Taču nav nekādas pagātnes, kas noticis, kas radīts pagātnē, tas aiziet zudumā. Uz visiem laikiem. Kas pašlaik notiek antikvarātos? Tie ir pilni ar isto latviešu kultūras mantojumu, Rozentālu, Purvīti tur var dabūt par diezgan lētu naudu. Kad valsts to savāks vienkopos, savās krātuvēs, ja ne šodien? Tas nenonāks latviešu mājās, jo viņiem nav naudas, tas nenonāks arī muzejā, jo arī muzejams nav naudas. Tas aizplūdis uz neatgriešanos. Ir jābūt valsts politikai, skaidrām prioritātēm, lai pieliktu enerģiju tajos punktos, kas ir visaktuālākie. Varbūt nevajag ķerties klāt tam, ko nav iespējams izdarīt, bet ir jāglābj vismaz tas, kas saglabājams.

Kas šodien notiek ar Latvijas ainavu?! Pēdējā laikā pārmaiņas pierāda, ka pat speciālistiem nav skaidrs, vai mums pašiem vispār kaut kas vērtīgs ir. Mēs drīz būsim valsts, zeme, kas ne ar ko savu neizceļas, kur iebrucejam nevarēs parādīt vairs neko citādu, latvisku. Mēs cenšamies sagrābt kopā neizdevušos piemērus no Vācijas, Zviedrijas utt. Tā trakā cenšanās pēc kaut kā spo, a, krāsainas — lietām, kuras Eiropa jau izsmijusi. Kādas ir mūsu bagātnieku mājas — mistiskas pilis ar torniņiem! Kur tiek celti bentzintanki un citas tehniskas, toties ļabi apmaksātas būves... Daugavas krastā, kur vieta būtu savrupmājam, un ainavās, pret kuru skaitistumu pat sociālisma laikā neviens nebija pacēlies rokā. Nauda spēlē savu lomu. Visi dzenas pēc naudas, pēc saimnieciskās darbības, un tas, protams, ir vajadzīgs, labklājība ir jābūt, tomēr kāda elementārā sakārtotība ir jāievēro, pietāte pret vērtībām, kas jau eksistē. Un tas ir valsts uzdevums. Ja cilvēkam nav organiskas prasības pēc skaistas, sakārtotas vides, tad valstij jāatrod tie paņēmieni, kā to uzspiest. Vismaz līdz laikiem, kamēr tas kļūs par dzīves nepieciešamību. Struktūra, ko es piedāvāju, ir elementāra, tā ir sakārtotības modelis, nemot vērā pašreizējos resursus un iespējas. Mēs nevaram uzreiz uzrakstīt tādu likumu, kas strādātu simt gadus. Lai tas strādā kaut vai vienu gadu un pēc tam tiek papildināts atkal un atkal. Bet nedrīkst uzvert to kā sareģītu uzdevumu, ko mēs šodien nevaram nevarēt veikt.

Juris Dambis piedāvā izstrādāt likumus pēc vienotas sistēmas, tādēļ vispirms jārada juma likums par nacionālo kultūras mantojumu

tūras mantojumu, lai apzinātos, kas tajā ir vērtīgs, kā šis mantojums tiek izmantots un kā tas strādā nākotnē — tas tradīcijas, atziņas, pie kurām esam nonākuši. Nu kaut vai par latviešu mājas uztveri — viensētu, māju, kas seģta ar milzīgu divslīpu jumtu, varbūt no šlaunītiem galieim. Tie torniņi, kas šodien parādās, mums ir sveši, tie piestāt tikai vieģļajai Jūrmalas vasarnīcu apbūvei. Likumā ietvertā tēze par Latvijas kultūrvēdes sakārošanu nozīmē arī pagātnes saistību ar mūsdienām. Ar mēs šajā gadā, organizējot Eiropas kultūras mantojuma dienas, kas notiks 9. un 10. septembrī, esam paņēmuši tēmu *Koka arhitektūras mantojums* — un gribam saistīt pagātni ar nākotni. Mūsdienu arhitektūru un tās būvniecības tradīcijas, kas mums ir skaidras, kas nacionālo kultūras mantojumu — varbūt citi valstij ir daudz svarīgāki?

Pašlaik tiek veidota valsts, ir pārmaiņu laiks, kad nomainās visa likumdošana. Skaidrs, ka trīs četru gadu laikā nevar ieviest pilnībā jaunus likumus, sakārtot saimniecību, ekonomiku. Bet ir jāatgūti, kas jāpatur atmiņā pastāvīgi, risinot jebkuru valstij svarīgu lietu. Tie ir pamatjautājumi. Mēs esam latvieši tāpēc, ka runājam latviski. Mēs dzīvojam Latvijā ne tikai tāpēc, ka šāda teritorija ir iezīmēta uz kartes, bet arī tāpēc, ka tā iezīmēta ar mūsu kultūras pieminekļiem, īpaši ainavu. Mums jāapzinās, ka tieši mūsu vidē ir daudz kā tāda, kāpēc mēs vispār esam saglabājušies, izdzīvojuši kā latvieši, kāpēc varēja sākties tas, ko mēs saucam par Latvijas atjaunošanas darbu. Šie pamatjautājumi ir pirmie, kas jāatgādinā, kas jāņem vērā tieši tagad, kad viss tik strauji mainās. Pašlaik mums nav savas reģionālās plānošanas, nav savas valstsiskas koncepcijas par teritoriju, par vidi.

Mums jārunā par nacionālo kultūras mantojumu, lai apzinātos, kas tajā ir vērtīgs, kā šis mantojums tiek izmantots un kā tas strādā nākotnē — tas tradīcijas, atziņas, pie kurām esam nonākuši. Nu kaut vai par latviešu mājas uztveri — viensētu, māju, kas seģta ar milzīgu divslīpu jumtu, varbūt no šlaunītiem galieim. Tie torniņi, kas šodien parādās, mums ir sveši, tie piestāt tikai vieģļajai Jūrmalas vasarnīcu apbūvei. Likumā ietvertā tēze par Latvijas kultūrvēdes sakārošanu nozīmē arī pagātnes saistību ar mūsdienām. Ar mēs šajā gadā, organizējot Eiropas kultūras mantojuma dienas, kas notiks 9. un 10. septembrī, esam paņēmuši tēmu *Koka arhitektūras mantojums* — un gribam saistīt pagātni ar nākotni. Mūsdienu arhitektūru un tās būvniecības tradīcijas, kas mums ir skaidras, kas nacionālo kultūras mantojumu — varbūt citi valstij ir daudz svarīgāki?

JAUNS SERVISS RĪGĀ!

Dainis Liepiņš

Laikraksta «DIENA» realizācijas nodaļas vadītājs

«...30 000 lasītāju laikrakstu «DIENA» pērk kioskā. 48 000 lasītāju laikrakstu «DIENA» abonē, bet 7000 no viņiem, kas kļuvuši par jaunā abonēšanas centra «DIENA» klientiem, bauda īpašu privilēģiju — saņem laikrakstu pirmie — jau 7 no rīta. Mēs vēlamies, lai arī jūs kļūtu par abonēšanas centra klientiem, tāpēc piedāvājam unikālu iespēju — saņemt laikrakstu «DIENA» 7 dienas par brīvu! Pamēģiniet!»

ZVANI ŠODIEN PA TĀLR. 333136, 331358, 276739 VAI ATNĀC UZ LĀČPLĒŠA IELU 1, UN JAU NO RĪTDIENAS LAIKRAKSTS «DIENA» BŪS TAVĀ PASTKASTĪTĒ! VESELU NEDĒĻU PAR BRĪVU!

Pastnieks Aleksandrs

Abonēšanas centra «DIENA» preses izplatīšanas aģents

«Laikrakstu un žurnālu piegāde ir darbs «ciruļiem». Presi saņemam 4 no rīta, līdz septīmeņam jau esmu sava rajona 44 adresātus apmeklējis. Mani darba rīki ir soma un kabatas baterija. Lai arī kāda nebūtu pastkastīte, cenšos lai prese nezustu un netiktu bojāta.»

ABONĒŠANAS CENTRS «DIENA»

Abonēšana pa telefonu. Komputērizēts abonēšanas centrs. Abonēšana uz nomaksu. 130 pastnieki visā Rīgā. Preses piegāde katru rītu no 4.00 līdz 7.00.

Tālrunis: 333136, 331358, 276739. Rīga, Lačplēša ielā 1.

P 8-20 O 8-20 T 8-20 G 8-20 P 8-20 S 9-15 S Slēgts

KULTŪRA

Festivāls Liepājā, atskaņas Rīgā

Starptautiskais pianisma zvaigžņu festivāls Liepājā, 28.februāris — 5. marts

Inese Lūsina, speciāli Dienai

Jau trešo reizi Liepājā notika Starptautiskais pianisma zvaigžņu festivāls, kas no Latvijas pianisma «zvaigzņi» (1993) un Baltijas valstu pianistu (1994) svētkiem ir izaudzis līdz īsti starptautiskam festivālam.

Viena no festivāla spožākajām zvaigznēm, igauņu pianists Kalle Randalu (Vācijas) šovakar koncertēs Rīgā. Foto — Andris Šovaks

klavierkoncerti. Skolo un pozitīvi iedvesmo sadarbība ar izcilēm solistēm, tikai nav zināms, cik ilgi viņi būs ar mieru spēlēt par smieklīgi zemiem honorāriem. Nākotnē varētu festivālā pieaicināt arī viesdiriģentus — orķestra ikdienā tas jau notiek. Profesionālais limenis aug viesturņējās: 1994.gadā koncertētš Zviedrijā, šopavas orķestris dosies uz Vāciju, kur spēlēs desmit koncertos.

Orķestri strādā mūsu izcilākās vijolnieks Valdis Zariņš un vēl citi Rīgas mūziķi, taču, kā stāsta Imants Resnis, trūkstot mežradznieku. Būtu skaļi jārunā: Liepājas pedagogiskajā augstskolā jau otro gadu izglīto topošos mūziķus, kurus māca V.Zariņš, A.Zandmanis un citi Latvijas Mūzikas akadēmijas profesori. LPA rektors Kārlis Dobelis Dienai teica, ka pilsētā ir nepieciešami profesionāli orķestra mūziķi un koleģiskie pedagogi, bet pēc studijām Rīgā atgriežas vien reti.

Pateicoties orķestra darbināšanai, Liepājā ievērojami aktivizējies mūzikas dzīve. Atjaunojot muzikālo izrāžu tradīciju.

Imants Resnis Liepājas orķestri vada jau trešo gadu, ar jaunu sparū un vērienību turpinot sava priekšgājēja, vecmeistara Valda Vikmaņa iesākto. Pilsētā orķestris sniedz ap 60 koncertu gadā, piedalās arī muzikālajās izrādēs. Liepājas 370 gadu jubilejas svēināb 17.martā tie gatavos grandiozās Bēthovena Deivītas simfonijas atskaņojumus ar Latvijas Radio un Valsts akadēmiskā kora Latvija piedalīšanos. Rudenī Liepājā notīs latviešu vijolmākslas festivāls, kurā Valdis Zariņš nospēlējis četrus latviešu komponistu vijolkoncertus. Liepājnieki pirmtas skanīši vairākus latviešu komponistu simfo-

ga par G.F.Hendēja tēmu. Iespaidos dalīties varētu vēl, taču šoreiz gribējis palikties uz festivālu pilsētas kultūras kontekstos un perspektīvā.

Teātri koncertu vajadzībām nepieciešams uzlabot akustiku.

Tā varētu būt koncerta vajadzībām speciāli izbūvējama un nopemama koka kaste. Tādu I.Resnis 1988.gadā redzējis Berlīnes operā. Jau ir projekts, bet nav naudas, taču festivāla organizētāji un teātra ļaudis cer, ka šie jautājumi tiks atrisināti visai drīz.

Pilsētā nav neviena normāla koncertzāle, orķestris spēlē uz sliktiem instrumentiem.

Gan August Forster klavieres Graudu ielas koncertzālē, gan Estonia filigrāls teātri ir nolietoti, ar nesabalansētu klaviatūru.

Orķestris spēlē jūtami labāk, Imants Resnis dirģē brīvi un pārliecināti.

Jau tagad, pateicoties festivāliem, orķestra repertuārā ir vairāki

Nekur nederīgā izstāde Lietuvā

No 17.februāra līdz 16.martam Viļņas izstāžu zālē — Baltijas valstu jauno mākslinieku triennāle

Inga Šteimane, speciāli Dienai

Ar to arī jāsāk — Viļņas izstāžu zāles vadība aizlīdzēja izstādīt latviešu mākslinieka Miķeļa Fišera darbus Baltijas valstu jauno mākslinieku triennālē.

Ar pārvarēt mulsumu, aizstāvojot Fišera darbus? Kā to darīt, ja uzbrukts nevis mākslai, bet tikumiem? Teiksim, kā es, būdama sieviete, varu veicināt tādu mākslu, tādās nekaitīgas (lai gan viens no cilvēkiem atļaidies etrusku kapeniskulptūru klasiķa pozā, arī pornogrāfijai raksturīgās vitalitātes darbos nav)?

Vai tad tas ir kas skaists? Nē, tur nekā skaista nav. Taču šādās reizēs der atcerēties «dzejnieku» sūtbū — tie mums vai nu sagādā baudu vai arī pamāca mūs, Fišera māksla varētu būt pamācoša — kā nevaig darīt. Dzīve ir isa, bet tik līdz atzinai — grūti. Tāpēc — izmantosim mākslinieka pūles.

Tā nu latviešu jaunāko mākslu izstādē pārstāvēja trīs: Anita Zabiļevska, Andris Frīdbergs un Gints Gabrāns. J.Lablonskiene izstādes anotācijā triju Baltijas valstu deviņdesmito gadu vidū apzinātās jaunās mākslas izpausmes raksturo gan drīz grafiķi: latvieši, atgriežoties no iepriekšējās paaudzes pieredzes, «izstūšies» citā orbitā, lietuvieši darbojas kā izkaisīti punkti, igauņi — apliecinot to, kas jau bijis redzams tiešo priekšteču darbos.

Princīpā tam var piekrist, bet pietrukst materiāla (izstādē vienkāši bija par maz darbu), lai šo zīmējumu attīstītu.

Zabiļevskas darbs neatradās zālē, bet ceļā uz to. Skatītājam vismaz daļēji bija jāiet tam cauri, jāmin vīrs darba fragmentiem. Šai instalācijai ir gandrīz glezna nosaukums — Intense blue, un tas, ar kādiem panākumiem māksliniece strādā ilūziju virzienā, arī liek atcerēties glezniecību. Ja šā darba raksturošanā izmanto modernā pasaulē ierastu pretstatu: oriģināls — falsifikācija, tad te nešaubīgi ir istas ilūzijas par laiku un telpu.

Darba specifika pretojas aprakstīšanai. Kur un kad ir darbs? Viegliāk ir uzskaitīt, no kā darbs sastāv, — no pušu griezumam melnām aplēm uz grīdas, no spoguļdurvīm, otrpus kurām rakstīts EXIT, no Rigas dzelzceļa tilta fotogrāfijām, kuras apmēģina blāvs papīrs, no diviem intense blue lodziņiem, par kuriem «labāk» skatīties uz nofotografēto tiltu, un tas viss atrodas šaurās ejās ap ekas iekšējo pagalmu. Tie ir reāli priekšmeti, bet, tiklīdz kādā no tiem jākoncentrē darba jēga, tie «aizslīd»... Vai darbs maz eksistē, ja katra atsevišķā tā sastāvdaļa ir problemātiska? Zabiļevskas māksla materiālais — nemateriālais nav vis pretstatu pāris, bet plūstoša mainība ar riska potenciālu dzīvai tajā eksistējošai būtnēi. Šis risks dabiskums, telpas un laika naturalisms atšķir Zabiļevskas mākslu no viņas priekšgājējiem šajā laukā.

Jebkuru mākslas darbu var analizēt, uzdotot divus jautājumus: pirmkārt, ko tā dod skatītājam (patīk — nepatīk), otrkārt — kā tie iespaido mākslu. Par Fišeru jau noskaidrojām — viņa darbi nepatīk, un tie speciāli tā taisīti, lai nepatīk (var uzslēpot — Fišers nav pervers). Frīdberga instalācija Nam

Dzīvu Paika gurķi sastāv no trim pianiem, trim speciāli audzētiem «gurķiem», vienam uz katra instrumenta klaviatūras, un sešām it kā skaidrojām fotogrāfijām, par pārtīm pie katra pianista. Frīdbergs manipulē ar sarežģītību, bet ne jau tā galvenokārt nosaka viņa darbu vērtību.

Šis ir tas gadījums, kad cilvēks un viņa rīcība ir interesanti tāpat vien, un šī ir lakoniska atbilde uz mūsu raksta pirmo jautājumu. Pretējā Frīdbergam Gabrāna darbu uzvertēšana prasa piepūli, jo tie, mērķtiecīgi koncentrēti, sevi it kā neizrāda. Viņa instalācija bez nosaukuma sastāv no kontaktāksām kontaktos un «kaiļiem elektrības vadiem». Uz grīdas paralēli kontaktu rindai raustās dienasgaismas spuldžu rinda. Gabrāna joku neizprotamā nopietnība attur skatītāju no tūlītējas kaislīgas atieksmes pret tiem.

Un tagad — pie otrā jautājuma. Kāpēc vērts pakavēties pie šo darbu aprakstiem, un vai tie kaut kādā veidā maina mūsu priekšstāstus par mākslu vai pat paplašina mākslas līdzsienības teritorijas (gautājums attiecināms uz latviešu mākslas praksi)? Ir divas lietas, kas rāda šīs mākslas citādību un strīdu ar ierasto. Pirmkārt — atsācišanās no argumentu un pretargumentu izvirzīšanas skaisā sakarā. Spilgtākais šīs atteikšanās žests un latviešu māksla zīmīgs — A.Frīdberga instalācija Galds un kresli Džeksonam un Džonim «Valstis», kurā uz postamenta vai pat altāra noliktas televizors bez pārtraukuma atkārtoti amerikāņu komponista Džona Keidža teikto, ka XX gs. mūs atvē-

ris. Atļaušanās visnedomāmāmajā veidā rast skaisto noteikti pierādīt to kā skaisto, vairs nav mākslas uzmanības centrā.

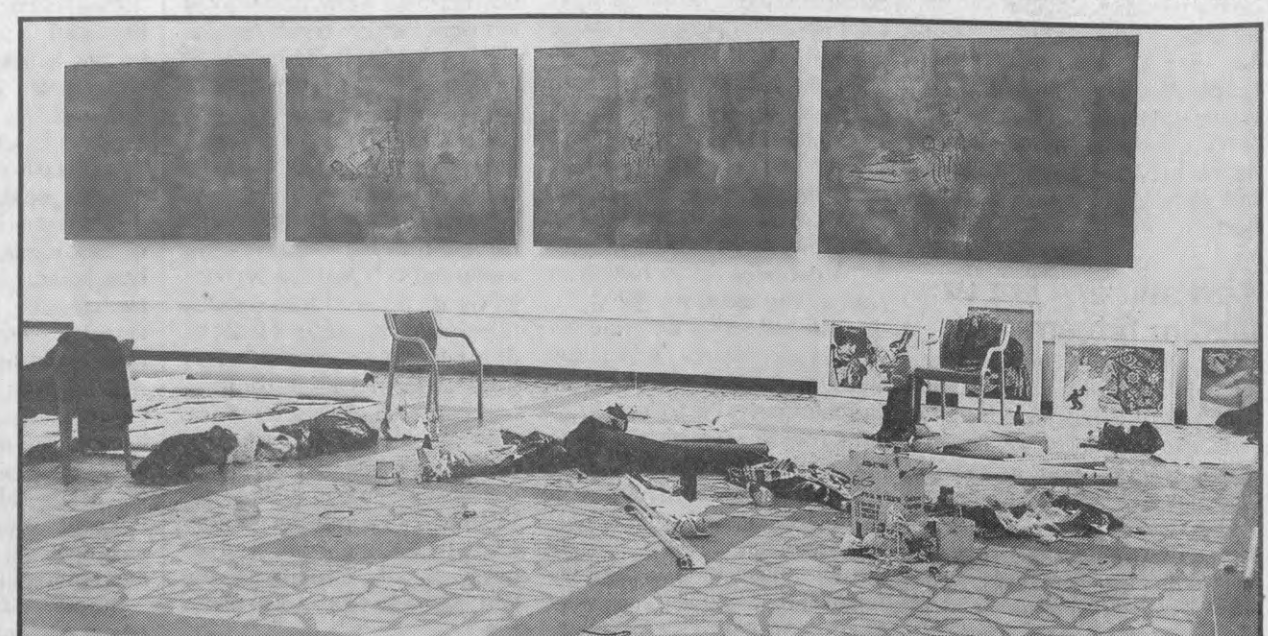
Manipulācijas ar un ap skaisto kā personiski neaureģistrētu lielumu Frīdbergs turpina jau minētāji Viļņas izstādes darbā, bet tā satricošais daļiņums nav autora privātpašums.

Un otrs — «identificēšanās ar» — vispirms situāciju, bet kopumā ar esošo kā patiesības būtību, risinot patiesību kā pretējību strīdu. Te vislabāk var runāt par Gabrāna darbiem un tajos piedāvātājam «jā» un «nē» izšķiršanās iespējām reizē (Smēķēt! Nesmēķēt! — izstādē Valsts). Gabrāna mākslas priekšmets ir varas domāšana, nevis varas seku refleksija. Viņa darbi nenorāda uz simboliem, kas savukārt būtu norādes kādas diskursīvas pieredzes pārņemšanai. Autors strādā ar to pašu pagaidām neizstājamo instrumentu — abstrakto domāšanu, bet citviet tik kaislīgā metaforu rādīšana vai producēšana ne aizstāda ar nepieciešamības minimumu, lai pārdziļinātu nepaliktu par vieniņo mākslas elementu, kas tad nozīmētu tās galu.

Ko te var secināt? To, ka Viļņas izstādē ir šo ceļu jauno latviešu autoru pārliecinošākais sniegums (Fišera darbi būs katalogā). Pagaidām šī māksla rūpīgi izvairās no kompromisiem (no stilizācijām katra autora izpratnē) un necer uz kontekstu un simbolu palīdzību jēgas meklējumos. Tajā lielā problemātiskais tiesums — gan emocionāli (kā tas ir Zabiļevskas darbos), gan intelektuāli (Fišera, Gabrāna un Frīdberga darbos).

Anita Zabiļevska. Instalācijas Intense blue fragments. Foto — A.Zabiļevska

Miķeļa Fišera darbs Seks un kosmosa kuģi pirms izraidīšanas no izstādes. Foto — M.Fišers

VEIKALS DA-KO PIEDĀVĀ sūkņus, centrālāpkures radiatorus, lodveida krānus, plastmasas caurules, kokapstrādes darbgaldus, jumta seguma materiālus, izolācijas materiālus, biroja mēbeles un piederumus. Adrese: Antenas iela 3, LV 1004, Rīga (ieeja no Mūkusalas ielas). Tālr. 629074. Fakss 629138.

SIA Libārons Linoleji Rīgā, Grēcinieku ielā 1, tālrunis 211490. Lētākās markas VAZ automašīnas Eiropā. "EGZOTIKA" Tālr. (01254) 22939, 61491.

ELEKTROIEKRĀVĒJI, AUTOIEKRĀVĒJI universāli un specializēti ar celtspeļu: 1t, 2t, 3t, 5t,...36 tonnas. Tālr.: 362416, fakss: 7830147

Firma Fillat piedāvā no muižas noliktavas Rīgā Beļģijā ražotu sviestu (kastēs pa 20 kg). Tālr. 377826, 522864. Fakss 552917.

SIA RF pārdod un pieņem pasūtījumus vienam ceļurūti, ielga rāvējsagatā, Rīgā. Tālrunis: 373201.

A/s Molit pārdod: pulēto stiklu (4 mm), šamota kiegelus (SA), kalcinēto sodu, dekoratīvo stiklu, stikla blokus. Lietuva, Panevėža, tālr./fakss (01254) 65714.

PĀRDODAM SPĒLES PUZZLE par vairumtirzniecības cenām. Tālr. 331551, 334741.

Izgalvojām veidlapas, vizītkartes, izstrādājam makelus utt. Tālr. 331551, 334741.

PIEDĀVĀJAM IESPĒJU KREDĪTA SAŅEMŠANAI PRĒT DZĪVOKLI. Tālr. 331551, 334741.

Piedāvājam dažādu veidu KRAVAS PĀRVADĀŠANAS PAKALPOJUMUS. Tālr. 331551, 334741.

VĪZAS uz Vāciju un Krieviju no 10 dienām līdz 1 gadam. Tālr. 331551.

Firma meklē veikala telpas Daugavpils centrā. Tālr. 332819, 333390.

NOKIA CONNECTING PEOPLE. NOKIA NMT and GSM mobile telephones are market leaders in the Baltics. We are now seeking engineers who would work in the Technical Support Centre. TECHNICAL SUPPORT CENTRE ENGINEERS. RESPONSIBILITIES INCLUDE: Setting up, managing and developing the Technical Support Centre; Warranty and after sales service of NOKIA mobile telephones, both NMT and GSM; Testing and repairing of NOKIA mobile telephones; Training of dealers technical staff and providing our partners with full technical support. WE OFFER: Opportunity to work with high-tech brand name products in a well equipped, modern technical centre; Extensive technical and customer service training; Salary and bonus package corresponding with your education, experience and performance.

LATVIJAS PILNVAROTO AUTOTIRGOTĀJU ASOCIĀCIJA Autosalons - izstāde "AUTO '95" 26.05. - 30.05.1995 Rīgas Sporta pili, Kr. Barona 75 Dalībnieki: Automobiļu ražotāji, Automobiļu importētāji un dīleri - LPAA biedri. Organizētājs: izstāžu sabiedrība "BT 1" saskaņā ar Latvijas Pilnvaroto Autotirgotāju asociācijas pasūtījumu.

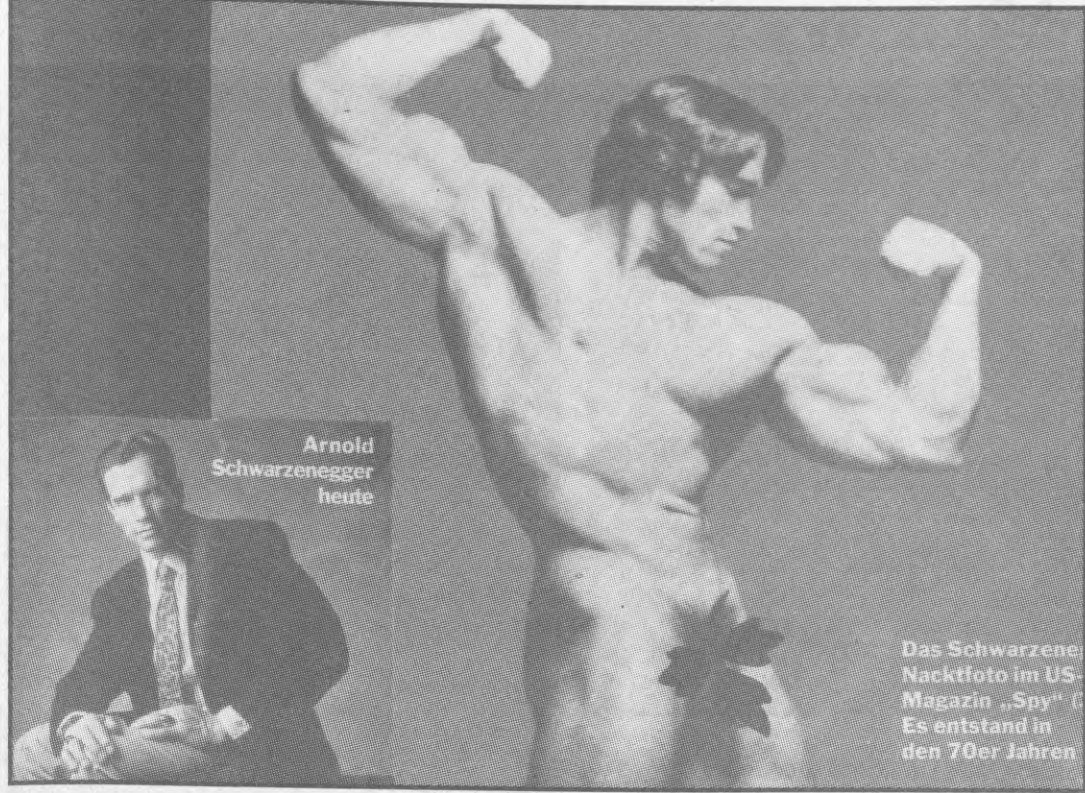
Firma realizē rūpnīcas "SNAIGE" ledusskapjus, saldētavas un vertikālās vitrīnas, kā arī GRAM horizontālās vitrīnas. Slēdzam līgumus ar veikalos un citiem mazumtirdzniecības. Garantija 1 gads.

ITĀJU KALORIFERI UN TERMO-VENTILATORI Cena sākot ar Ls 22. Ieļļu ūdens sildītāji tilpumā no 10 līdz 200 l. Uzstādām. Firma Cito Ko, Strukturu iela 14a. Tālr. 553784.

ATPŪTA

PAŠVALDĪBAS

Ak! Pliks Terminators!

Pirms diviem gadiem Amerikas žurnālā Spy parādījās Holivudas filmzvaigzne Arnolda Švarcenegera fotogrāfija. Tā varētu būt fotografēta septiņdesmitajos gados, kad jauneklīgs pretendēja uz mistera Universuma titulu. Pats Arnolds par to saka: «Varbūt tādi brīdi kāds tēlnieks mani arī nofotografēja. Es daudziem māksliniekiem esmu pozejis. Es par to nekaunos.»

Krustvārdu mikla

Horizontali. 1. Metra pamatviēnība mūzikā. 6. Pieskirt, veltīt. 9. NVS valsts galvaspilsēta. 10. Skali pausts uztraukums. 12. Austriešu dzejnieks (1875—1926). 14. Vilcēja mašīnas vilcienu pārvietošana. 15. Ezeru sistēma Somijas DA. 17. Lašveidīgo kārtas saldūdens zivs. 19. Latviešu gleznotājs (1893—1981). 21. Nīderlandiešu filozofs (1632—1677). 22. Ilgstošs periods bez nokrišņiem. 23. Klist, klejot. 25. Taisnleņķa trijstūra malas. 26. Spunde. 27. Sausis gaiss. 30. Uzsākt kustību (par transportlīdzekļiem). 33. Lēnprātīgs. 34. Strauji, negaidīti. 35. Zirga aste vai krēpu sari. 36. Aicināt, rosināt. 37. Pārmerīga šķidruma uzkrāšanās ausos. 38. Sena vergturu valsts tagadējā Irānas teritorijā. Vertikāli. 1. Metāla pūšamie mūzikas instrumenti. 2. Aizrautīgi, dedzīgi. 3. Neapmierinātība. 4. Jebkura objekta pastāvēšana, eksistence. 5. Administratīvi teritoriāla iedalījuma vienība Šveicē. 6. Cietā kurināmā sausais pārtikas produkts. 7. Lielbritānijas sastāvdaļa. 8. Jūriskska iestāde. 11. Karaspēka daļas priekšnieks. 13. Prostitūta. 16. Pārklāties ar mikroskopisku sēņu veidotu parazītu. 18. Otra lielākā Somijas pilsēta. 19. Padoties. 20. Sausnes daļas, ko aptver ūdens. 24. Jūdaisma reliģiskā ētisko un tiesisko priekšrakstu krājums. 25. Rožu dzimtas ogulājs. 27. Virzīties kam līdz. 28. Postenis. 29. Desnas kreisā krasta pieteka Ukrainā. 30. Tēls K.M. Vēbera operā Burvju strelnieks. 31. Apdzīvota vieta Ludzas rajonā. 32. Veģetācijas tips.

Bijušais namu pārvaldnieks dzīvo zem caura jumta

Dzintra Āboliņa
«Pirms un pēdējo stāvu nepiedāvāt» — bieži lasāms sludinājums par dzīvokļu maiņu vai pirkšanu, jo cilvēku apziņā nostiprinājusies doma, ka pirmais stāvs ir vispieņemamākais, aizkārti noņemti. V.Lācis stāsta — pagājušā gada vasarā cerējusi, ka karnīzi un jumtu salabos un līdz rudenim arī dzīvokli paši būtu iztaisījuši kosmētisko remontu. Dzīvojamās istabas vienā stūrī stāv linoļeja, ko Lāču ģimene iegādājusies, cerēdama, ka būs iespējams savest dzīvokli pilnīgā kārtībā.

Brīvības ielas 354.nama jumts. Foto — Normunds Mežiņš, A.F.I.

Dzīvošana zem caura jumta mudina meklēt atbildīgo

Lāču ģimenes dzīvokļa divi istabu un virtuves ārējā sienā iemēķes pelējums, tapetes noplēstas, jo tās bijušas pilnīgi melnas, aizkārti noņemti. V.Lācis stāsta — pagājušā gada vasarā cerējusi, ka karnīzi un jumtu salabos un līdz rudenim arī dzīvokli paši būtu iztaisījuši kosmētisko remontu. Dzīvojamās istabas vienā stūrī stāv linoļeja, ko Lāču ģimene iegādājusies, cerēdama, ka būs iespējams savest dzīvokli pilnīgā kārtībā.

remonts, jo jāremontē ne tikai karnīze un jumts, bet arī ūdensvads. Viņa lēsa, ka tas varētu izmaksāt ap Ls 10 000. «Tādu naudu no ires maksām mēs varam sakrāt aptuveni 10 gadu laikā», teica G.Umure. Viņa gan solīja, ka karnīzes un jumta remonts, iestājoties siltākam laikam, varētu tikt sākts jau šovasar, jo nedrīkstot pieļaut, ka māja iet bojā.

Nesalabots jumts vai atbrīvošana no darba?

V.Lācis uzskata, ka karnīzes un jumta labošana ieilgst tikai tāpēc, ka Teika atbilstības vienas vīras Pēterim Lācim, bijušajam 74.namu pārvaldes pārvaldniekam, kas 1994.gada sākumā atbrīvots no pārvaldnieka amata pēc DLK 33.panta. V.Lācis sarīkojusi, ka reorganizācijā Teikas darbinieki kategoriski atteikusies V.Lāci iepazīstināt ar uzņēmuma statistiku.

ca, ka P.Lācis atjaunojams darbā, kā arī viņam jāizmaksā kompensācija Ls 234.10. Vidzemes priekšpilsētas valdes kasācijas prasība 1994.g. 20. maijā tika noraidīta, bet tā kā sekoja 74. un 76.namu pārvaldes reorganizācija, P.Lāci darbā neatjaunoja. Patlaban V.Lācis iesniegusi jaunu sūdzību par P.Lāča atjaunošanu darbā. Savukārt Teika iesniegts akts, kurā apgalvots, ka P.Lācis, ieguldot savus materiālus un naudas līdzekļus, ārpus darba laika veicis dažādus darbus. Akta uzskaiti: «Izgatavoti un pašrocīgi virpoti no kļavas koka karogu uzgaļi, piestiprināti ar metāla caurulēm. Karoga kāti un uzgaļi krāsoti 2 reizes. 50 x Ls 5 — Ls 250.2. Karogu kātu un uzgaļu krāsošana 2 reizes. Uzgaļu nostiprināšana ar metāla stieni 100 x Ls 3 = Ls 300.3. Uzstādītas un izgatavotas metāla restes 8 kvadrātmetri, iegādātas plastkārās barjeras apšūšanai — kases telpā Brīvības ielā 234. Summa — Ls 150.4. Personīgā ugunsdrošā metāla seifa izveidšana 74.n.p. naudas līdzekļu glabāšanai. Par seifa izmantošanu — Ls 200.5. Sauso un vēja gāzto koku zāģēšana 74. n.p. teritorijā. Malkas zāģēšana Raunas ielā nr.8 un Raunas ielā nr.51 katlmaimā. Motorzāģa Druža ekspluatācija un remonts, iegādājoties jaunas ķēžu asināšanas detaļas. Kompensēt ar Ls 300.6. Avāriju novēršana 74.n.p. komunikācijās ārpus darba laika. Kompensēt ar Ls 300.

Māja turpina iet bojā

Bez attiecību skaidrošanas kaut cik vēra ņemama atbilde par karnīzes un jumta remontēšanu saņemta tikai 1995.gada 16.februārī. Tajā teikts — «dzīvojamā māju remontdarbu plānošana un veikšana ir vis-tiesākajā atkarībā no tā, kā konkrētās mājas īrnieki kārtoti savas līgum-saistības — noteiktos termiņos nomaksā ires maksu. Mājas Brīvības ielā 354 īrnieki uz 1995.gada 1.februāri n.p. Teika par iri ir parādā Ls 2133,32».

APDROŠINĀŠANAS AKCIJU SABIEDRĪBA DUKATS JAUNAIS BĪROJS SMILŠU IELĀ 18. TĀLR.: 228007, 228779.

TAS IR IZDEVĪGĀK! Sūtiet savus sludinājumus uz Radio Rīgai tieši pa faksu un pēc dažām minūtēm to dzirdēs vairāk kā miljoni klausītāju. Un pats svarīgākais šajā lietā — pa faksu sūtītie sludinājumi jums izmaksās tieši 1/3 lētāk kā parastie. Mūsu faksa numurs: 200999 7820304

UN... MĀJAI BIROJAM VISŠ PĀRĒJAIS... CAD REM WINNER RĪGA, ELIZABETES IELA 91/93. TĀLR. 228428, 286355.

RADIO RĪGA 106,2 FM

GUMIJAS ZIMOGI FĪRMA L.G.V. VEIDLAPAS, VIZĪTKARTES 287540 285560 RĪGA, BLAUMĀNA IELĀ 38/40, 3. STĀVĀ, 39. KAB.

UZMANĪBU, UZNĒMĒJI! Jūrmalas pilsētas Dome aicina pieteikties uzņēmējus, kuri vēlas nomāt: - telpas Alauksta ielā 4 (kopējā platība 361 kv.m.). Pieteikums iesniedz divu nedēļu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas Jūrmalas pilsētas Domes komercnodaļā - Jomas ielā 1/5 (31. vai 32. kab.). Uzziņas pa tālruni 64652 vai 62507.

Firma BOIKO piedāvā dažādus iesaiņojuma materiālus: polietilēna plēvi, dažādu krāsu maisījumus ar roturiem un bez iesaiņojumiem ziediem. Vienreizējās lietošanas traukus: šķīvjus, glāzes, galda piederumus un daudz ko citu. Mūsu adrese: Pērnavas ielā 42, tālr. 295714.

expert LATFINESCO TĒRBATAS 59/61, TEL. 272621 PATEICOTIES SPECIĀLĀM CENĀM, ŠĪ TEHNĪKA PARĀDĪSĪES JŪSU MĀJĀ JAU MARTĀ. HR 2820 Universāla sulspiede. Sulas no augļiem dārzeņiem, ogām. Automātiska atlikumu savākšana. 45,- HR 2871 Mūsdienīga dizaina universāls un kompakts virtuves kombains ar drošības sistēmu. 87,- TC 412 Vienkāršs un ērti lietojams. Jauda 1100 W. Vada garums 6 m. 52,- HD 7251 29,- HD 7254 34,- Krūzes forma, kas ļauj pilnīgāk saglabāt kafijas aromātu. AW 7730 Divkasešu stereo magnetola ar autoreversu un 3 joslu ekvalaizeru. 79,- HD 1729 Tvaika gludeklis, kas dod iespēju gludināt ar tvaiku arī pie zemām temperatūrām. Pašattīršanās režīms. 42,- PHILIPS

SAS Vilthimpeks pārdod ļoti labas kvalitātes gaišās rozīnes. Iespējami dažādi norēķinu veidi. Lietuva, tālr. (8-22) 418513, 260123, 411733.

Veicam kosmētisko remontu. Tālr. 292766. Dizaina firma aicina darbā datoru speciālistu un mākslinieku ar iemaņām darbā ar kompjūteru. Tālr. 364339.

VALSTS IESTĀDE IZNOMĀ ķīmiskās laboratorijas telpas, apkurināmas noliktavas telpas, telpas ofisiem, ražošanas telpas kokapstrādes darbnīcas ierīkošanai. Ir telefonu līnijas, trīsfāzu strāva, saspīestais gaiss. Tālr. 553063, 558020.

AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA IZSLUDINA MINISTRIJAS ĒKAS K.VALDEMĀRA IELĀ 10/12 AUTOMĀTISKĀS UGUNSDZĒSĪBAS UN DROŠĪBAS SIGNALIZĀCIJAS PROJEKTA IZSTRĀDES UN MONTĀŽAS ORGANIZĀCIJU KONKURSU. Pieteikumus pieņem līdz 28.februārim. Uzziņas pa tālr. 211794.

BONUS TRUST SPECIĀLA INFORMĀCIJA PRIVATIZĀCIJAS SERTIFIKĀTU UZPIRKŠANAS AGENTIEM ZVANIET 224281

LATVIJAS TĪMŠĒRĀDNI GRĀMATVEDĪBAS UN DATORU KURSI GRĀDA Bilancespēju grāmatvežu sagatavošana, Strādājošo grāmatvežu pārkvalifikācija, Personālo datoru lietotāju sagatavošana, WINDOWS, WORD for WINDOWS, EXCEL, COREL DRAW! Programmu izstrādāšana un pārdošana 213206

**Somijas - Igaunijas firma
BALTIC NETWORK OY**

Konkursa kārtībā piedāvā darbu firmas tirdzniecības pārstāvim jaunajā Rīgas birojā. Kandidātam jāpārvalda latviešu, krievu un angļu valoda, nepieciešama augsta pienākuma apzīne, komunikabilitāte. Lūdzam nosūtīt CV krievu vai angļu valodā un savu tālruni numuru uz adresi:

P.o. Box 3636 EE 0090, Tallinn
BALTIC NETWORK OY
vai pa faksu (372) 6 311221

DEGVIELA

Visi veidi. Iespējama piegāde.
Tāl. 610025, 610951, 8-29-343683

Firmām vajadzīga sekretāre-kasiera ar zināšanām lietvedībā.

Zviedru firmām NEPIECIEŠAMS pieredzējais bilancspējīgs GRĀMATVEDIS ar labām angļu valodas zināšanām.

Tāl. 370556.

Vācijas-Latvijas kopuzņēmums **Sirova Ltd.** sakārā ar savas darbības paplašināšanu meklē jaunu, enerģisku, komunikablu cilvēku darbam noliktavā.

Velamās prasības:
- iemaņas darbā ar kompjuteru,
- angļu vai vācu valodas zināšanas.

Piedāvājumi:
- labus darba apstākļus,
- labu atalgojumu - atbilstoši ieguldītajam darbam.

Prezentējam izstrādāt pieteikumu, CV un foto.

Adrese: **Sirova Ltd.**, Rīga, Vilandes iela 1, LV 1010.

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA ATKĀRTOTI IZSLUDINA KONKURSU UZ:

VALSTS SEKRETĀRA VIETNIEKA IZGLĪTĪBAS JAUTĀJUMOS AMATU (jāvada un jāorganizē ministrijas struktūrvienību darbs izglītības jautājumos).

BUDŽETA UN INVESTĪCIJU PLĀNOŠANAS DEPARTAMENTA DIREKTORA AMATU (jāorganizē un jāvada budžeta projekta izstrāde, izglītības iestāžu finansēšana, kontingenta un tīklu plānošana).

JURIDISKĀS NODĀLAS VECAKA REFERENTA AMATU (jāveic izstrādāto dokumentu analīze, vērtējums, konsultējot sniegšana juridiskajos jautājumos).

GALVENĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS:
- augstākā izglītība (atbilstoši amatam),
- pieredze vadībā.
- Pretendentam jāatbild uz jautājumiem par valsts civildienestu noteiktajām prasībām. Pieteikumi konkursam - iesniegums, autobiogrāfija, diploma kopija un zināšanās par darbu pieredzi - iesniedzami līdz šā gada 16.martam vai nosūtāmi pa pastu LR izglītības un zinātnes ministrijai, Vairoju ielā 2, 403.kabineta, Rīga, LV 1096.

Informācija pa tāl. 229898.

Londona - mācību programma skolēniem uz 4, 8, 13, 14, 20 dienām ar autobusu un lidmašīnu. 11.05., 8.06., 3.08.

Prāga - Karlovari - Krakova - 18.03., 25.05.

Spānija - ceļojums pa Eiropu. 28.09.

Nofirmējam izbraukšanas dokumentus uz Angliju, Krieviju, Baltkrieviju, Vāciju.

Skolas iela 11, 503.istaba.
Tāl. 217768.

SABIEDRISKĀS ĒDĪNĀŠANAS UZŅĒMUMU IPASNĪEKIEM

Profesionālās iekārtas

- **PĒC PASŪTIJUMA:** sabiedriskās ēdināšanas iekārtas, aukstuma un saldēšanas iekārtas un kameras, iekārtas pārtikas produktu pārstrādei, kafijas automāti.
- **NO NOLIKTĀVAS:** kafijas automāti, gaļas maļamās mašīnas, augļu un dārzeņu griezēji, virtuves kombaini, desu pildītāji, karstā piena aparāti.

Adrese: Rīga, Elijas iela 17, 348-1.
Tāl. 212691.

AICINĀM DARBĀ

- Administratoru vecumā līdz 30 gadiem, ar valsts valodas un angļu valodas zināšanām un iemaņām darbā ar datoru. Uzziņas pa tāl. 229673.

AICINĀM DARBĀ

- Referentu-palīgu vecumā līdz 25 gadiem, ar labām angļu valodas zināšanām un iemaņām darbā ar datoru. Pieteikties personīgi Brīvības bulvārī 21, 2.stāvā, tāl. 224155.

AICINĀM DARBĀ

- Juriskonsultu vecumā līdz 30 gadiem, ar valsts valodas zināšanām un iemaņām darbā ar datoru. Pieteikties personīgi Brīvības bulvārī 21, 2.stāvā, tāl. 224155.

VĒSTURE

Pazudušo uzvārdi atgriežas dzimtenē...

Vita Pētersone

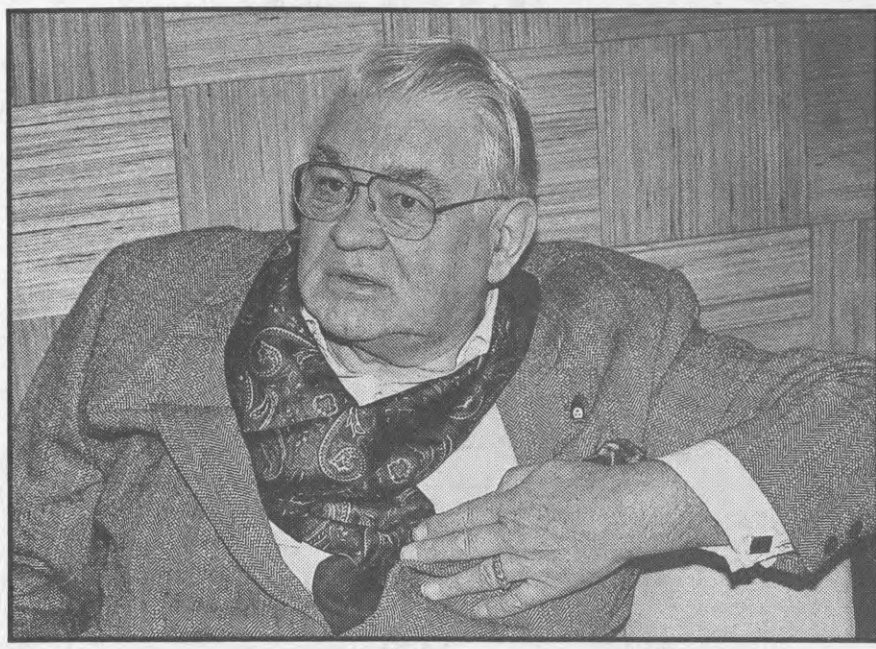
Tūlīt pēc Otrā pasaules kara Rietumācijā nodibinājās latviešu pretestības kustības dalībnieku apvienība, kuras uzdevums bija arī vākt ziņas par vācu nacistu koncentrācijas nometnēs un spaidu darbu nometnēs bojā gājušajiem latviešu iedzīvotājiem. Tagad ar Arnolda Bērziņa gādību šāda kartotēka ir nokļuvusi Latvijas Okupācijas muzejā. Pirmo reizi publikas apskatei tiks nodots vairāk nekā divi tūkstoši kartiņu, kurās ir ziņas, kaut nepilnīgas, par cilvēkiem koncentrācijas nometnēs.

Arnolds Bērziņš pie kartotēkas strādājis visus pēckara gadus. Nacionālpatriotskā pretestības kustības aktīvs dalībnieks, cīnījies pret padomju un pret vācu okupāciju, apcietināts, bijis koncentrācijas nometnēs, tad gūstā, beidzot nokļuvis Amerikā, kur daudz strādājis un mācījies, līdz kļuvis veiksmīgs profesionāls būvuzņēmējs. Visu šo laiku viņš aktīvi piedalījies trimdas latviešu sabiedriskajās organizācijās. «Es nesmu apmierinājies tikai ar savu pieredzi un likteni, bet esmu centies, fikšēt un saglabāt materiālus arī par citiem latviešiem spaidu nometnēs», saka Arnolds Bērziņš. Okupācijas muzeja prezidents Paulis Lazda atzīst, ka Bērziņa kungs «ar lielu izpratni vācītu materiālus par katru ieslodzīto. Viņš ierakstījis, kas ar katru ieslodzīto ir noticis: nošauts, no-

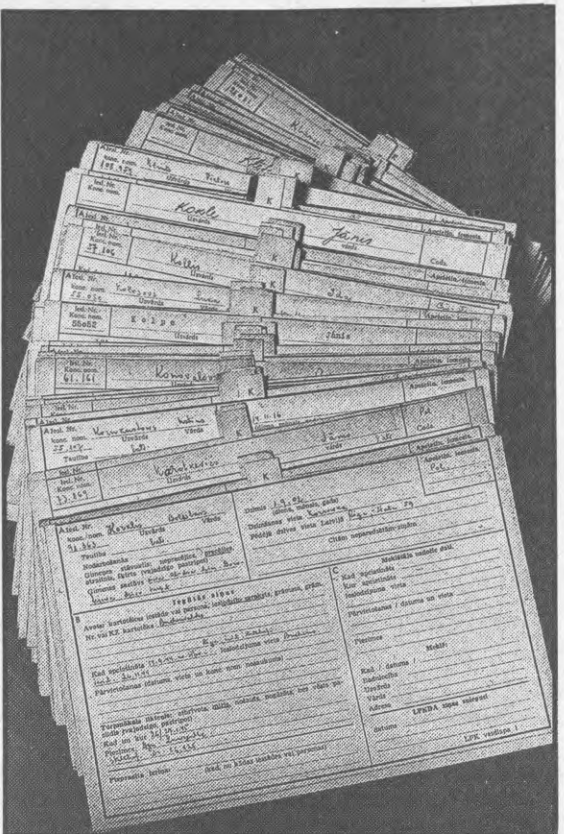
galināts gāzes kamerā vai kāda slimība pieveikusi.»

«Kartotēka nekādā ziņā nav pilnīga», saka Arnolds Bērziņš, «tomēr no ziņām par šiem diviem vai trim tūkstošiem varam izdarīt ļoti svarīgus un būtiskus secinājumus par latviešu Dahavas, Štuthofas un citās koncentrācijas nometnēs. Atzīmēju amerikāņu un citu sabiedroto materiālos, vai ieslodzīto atbrīvoja amerikāņu vai krievu apgabālā.» Ari Paulis Lazda piebilst, ka līdz šim informācija bija ļoti kļūdaina, jo ziņas par ieslodzītajiem koncentrācijas nometnēs skaitīti visi kopā — no Padomju Savienības, neizdalot latviešus, taču «Bērziņa kunga kartotēkā ir atzīmēti, cik upuru Dahavā ir cietuši no Latvijas un nevis no visas PSRS kopā». Šajos materiālos varbūt kāds atradīs savu līdz šim bez vēsts pazudušo tuvinieka uzvārdu un noskaidros vietu, kur viņš gājis bojā. Uzziņāt kapa vietu — tas nav maz cilvēkiem, kam kara laikā pazuda pat vairāki ģimenes locekļi.

«Visu mūsu arhīvu ir pieejams katram, ne tikai zinātniekiem vien, mēs publicēsim šos sarakstus», saka Lazda kungs, «tā mēs ar šo konkrēti atrasto palīdzību sameklēsim vēl arī citus un noskaidrosim iespējami daudz, kā visas okupācijas ieturējās pret Latvijas valsti iedzīvotājiem.» Nav nežēlīgāka pierādījuma okupācijas faktam kā šī bojāgājušo kartotēka...

Amerikā dzīvojošā latvieša Arnolda Bērziņa militārā dienesta laikā nacionālpatriotskā darbības apraksts atrodas Gaujienas muzejā, kur standā izstādīts viņa AJB trimdas gaitu relikvijas, karavīra apbalvojumi, Latvijas laika armijas karavīra sega ar tautiskiem rakstiem. Visu mūžu Arnolds Bērziņš bijis aktīvs cilvēks, ko apliecina gan militārie apbalvojumi kara laikā, gan panākumi ASV uzņēmējdarbībā, gan daudzās sabiedriskās pienākumi trimdas latviešu organizācijās. Bērziņa kungs rakstījis arī stāstus, strādājis žurnālistikā, ir izdevjis un redaktors reģionālā mēnešrakstam *Keipa Vēstis*. Šogad uz Latviju viņš nosūtījis 14 kastes ar grāmatām un citiem materiāliem, kuru vidū īpaši nozīmīga ir šī nāves kartotēka ar koncentrācijas nometnēs bojā gājušo latviešu uzvārdiem. Foto — Uldis Briedis, Diena

Koncentrācijas nometnēs bojā gājušo latviešu kartotēka, ko savācis Arnolds Bērziņš. Tagad tā atrodas Latvijas piedesmit gadu Okupācijas muzeja fondos. Foto — Jānis Buls, Diena

SPORTS

Bonus — SWH-Brocēni

Vakar Latvijas basketbola līgas finālserijās trešajā spēlē sacentās Bonus un SWH-Brocēni basketbolisti. Rezultāts 103:105 (52:56), sērija — 2:1. Ceturtdā spēle notiks piektdien.

Glābšanas operācija neizdevās

Guntis Keisels

Rīga, 7.marts. LBL, fināls par 3.vietu. Trešā spēle. **LainERS — Metropole** 121:118 (70:52). Sērija 2:1.

LainERS: Bleija 1, Liepiņš 25, Niedra 9, Smits 31, Skraštīns 16, Lūkišs, Brauns 26, Grižalavičs 13.

Metropole: Helmanis 32, Vitols 4, Puce 6, Migliniķis 27, Karlsons, Višņevičs 36, Bernāts 11, Abdullahs 2, Ki- vičs.

Pirmajā puslaikā **LainERS**, izmantotāms **Metropole** pārāk individuālo spēli uzbrukuma, izcīnīja šķietami drošu pārsvaru. Trešajā ceturtdaļā uz rezervistu soliņa palika Abdullahs, un P.Višņevičs spēlēja aktīvi iesaistīja jaunus spēlētājus. Šis manevrs deva «lielisku» efektu — 36. minūtē rezultāts kļuva 93:93. Tomēr isajā pārraukumā **LainERS** spēlēja saņemties. Pedējās minūtēs rezultatīvi spēlēja Smits un Liepiņš, bet Brauns un Niedra aukstasinīgi realizēja soda metienus. Migliniķe trīspunktniķis dažas sekundes pirms beigām bija nesekmīgs.

Širovs tiek pie pirmās uzvaras

Līnāresas šaha turnīra piektajā kārtā Aleksejs Širovs 49.gājienā pieveicis turnīra pastariti Vladimiru Akopjanu (Armēnija). Vēl šajā kārtā fikšēti šādi rezultāti: V.Ivančuks — M.Ileskas 0,50:5, V.Topolovs — Z.Lotjē 0,50:5, A.Halifmans — A.Belavskis 1,0, L.Lubojevičs — I.Sokolovs 0:1, A.Karpovs — N.Sorts 1:0, A.Drejevs — S.Tivjakovs 0,50:5. Pēc piecām kārtām V.Topolovam ir 4 punkti, A.Belavskim un A.Halifmanam — pa 3,5, M.Ileskasam, V.Ivančukam, A.Širovam un A.Karpovam — pa 3 punktiem.

Neilande zaudē finālā

Indianvelsā (ASV, Kalifornija) notikušajā **Evert Cup** turnīra (balvu fonds — USD 430) dāmu dubultspēles finālmačā favorītes A.Sancheza-Vikario (Spānija) un L.Neilde (Latvija) ar 6:2, 4:6, 3:6 zaudēja L.Devenportai/L.Reimondai. Uzvarētājas savus rēķinus bankā papildinājušas ar 23 500 dolāru, zaudētājas — ar 11 800. Vienspēles finālā M.Dz.Fernandesas (ASV) — N.Zvereva (Baltkrievija) 6:4 6:3. Uzvarētāji tika 79 000, zaudētāji — 39 500 dolāru.

Sandim Ozoliņam būs jauns partneris

NHL klubu **Sharks** un **Blues** vadība vienoties par spēlētāju apmaiņu: Sanda Ozoliņa partneris aizsargs Džefss Nortons kļuvis par **blūzmeni**, bet Sanluiss kluba trenera Maika Kīnena nemulīšis Kreigs Džennijs — par **haizivi**. Turklāt **Blues** iegūst zināmas priekšrocības 1997.gadā paredzētajā **drauflā**. 27.gadus vecais Džennijs 1992./93.gada sezonā bija **Blues** rezultatīvākais spēlētājs, bet pērn, gūdam 16 vārtus un izlaridams 68 rezultatīvas piespēles, savā klubā rangā tabulā bija trešajā vietā. Astoņās NHL sezonās Džennijs piedalījies 448 spēlēs, guvis 133 vārtus un izlaridjis 385 rezultatīvas piespēles. Šogad viņš uz ledus tiks tikai astoņos mačos (2+5). **Sharks** vadība acimredzot cer, ka Džennijs spēš uzņemties komandas līdera funkcijas, ar kurām šogad savainojumu dēļ netiek galā krievu zvaiņme Igors Larionovs. Saskaņā ar līgumu Džennijs šogad saņēms 1,8 miljonu dolāru (Nortons — uz pusi mazāk). Interesanti, ka abi hokejisti ASV izlases sastāvā vairākkārt spēlējuši starptautiskos turnīros.

Latvijas televīzija rādīs F-1...

Vakar preses konferencē televīzijas žurnālistiem paziņoja, ka jau 1994.gada 17.augustā noslēgts līgums starp LTV un Valterra basketbola skolu par sadarbību sporta sacensību atainošanā. Līgums nav palicis tikai uz papīra — ar VBS atbalstu TV studija **Sports** jau tikusi pie jaunās modernas aparātūras, un paplašinājusies iespējas valsts TV kanālā rādīt aktuālos sporta notikumus no visas pasaules. Sporta draugus noteikti sajūsmīnās ziņa, ka šosezon LTV 1 programā tiešā translācijā būs skatāmas visas **F-1 Grand Prix** izcīņas, redzēsim arī pasaules hokeja čempionāta B grupas turnīra izšķirošās trīs spēles, pasaules čempionātus vieglatlētikā un boksa, turpinās darbs, lai noorganizētu NHL **play-off** spēļu, Vimboldonas tenisa turnīru, kā arī citu sacensību translācijas.

...bet nerāda basketbolu

«Kāpēc Latvijas TV nerāda visus LBL čempionāta finālmačus?» — uz šo jautājumu atbild LTV studijas **Sports** vadītājs Gunārs Jakobsons: «LTV 2 programā ir daudz seriāli un raidījumi, kuru laiku nevar mainīt. Lai varētu translēt basketbola mačus sestdienās, ar LBL vadību speciāli vienoties, ka spēles sāksies pulksten 17.30. Darbdiens mēs varētu translēt spēles, ja tās sāktos pulksten 16, taču tas savukārt neapmierināja LBL.» Uz jautājumu, vai LBL trešo finālspēli vakar nevarēja parādīt videoierakstā hokeja mača vietā, Jakobsona kungs atbildēja: «Visas sporta sacensības mēs diemžēl vēl nevaram parādīt. Sezonas laikā basketbols translāciju ilguma ziņā ir neapšaubāms līderis, bet šoreiz devām priekšroku hokejam, jo tā tāču bija valsts čempionāta izšķirīgā spēle.»

Daiļslidošanā kā Noasa šķirstā

Arturs Vaiders, Dienas speciālkorespondents Birmingemā

NEC slidošanas halles **Arena** kuluāros esot redzēts Japānas sūnada čempions deļ uz ledus — Latvija dzimušais un augstais Juris Razgulajevs. Jā, pēc Uzbekiju pārstāvējušā para Stergiadu — Razgulajevs izkūkst. Jurim esot bijusi izdevība atgriezties Latvijā un trenēties ASV (lai pārstāvētu dzimteni), tomēr viņš devis priekšroku japāņu piedāvājumam. Šajā čempionātā Razgulajevs gan vēl nestartē. Tāpat kā Latvija pagaidām vēl pierakstītais pāris Jaroslava Nečajeva — Juris Česņičenko, kas gandrīz divus gadus trenējās ASV pie Ineses Bucevičs. Tiesa, sportistu sponsors Deivids Owens pastāstīja, ka par nenopietni atlieksim pret treniņiem, kas pēdējā laikā kļuvusi acimredzama, pirms daudzu dienām pāris aizsūtīts uz Maskavu...

Starptautiskās slidošanas savienība likumi ir visai liberāli, un pēdējā laikā tie veicinājuši diezgan aktīvu tautu staigāšanu». No 185 čempionātam pieteiktajiem dalībniekiem 26 pārstāvē valstis, kurās nav dzimuši. Visvairāk tādū nāk no bijušās PSRS, 14, piemēram, Jūlija Lautova pārstāv Austriju, Jekaterina Sinička — Vāciju, Marina Anisina — Franciju, Sergejs Sahnovskis — Izraēlu, Gorša Surs — ASV, Margarita Drobjažko — Lietuvu, Jeļizaveta Stekolnikova — Kazahiju, kaut arī visi minētie sportisti dzimuši Maskavā. Odesā dzimušais Mihails Šmerkins pārstāv Izraēlu, Dņepropetrovskā dzimušais Aleksandrs Stajlavskis — Šveici. Bet ir arī citi piemēri. Armēniju pārstāvēošā Kaho Koinuma dzimusi Japānā, bet «soms» Džimmijs Vokers — Anglija. Jāpiebilst, ka grieķis Antons Šharulidze ir Krievijas izlasē, bet armēnietis Samvels Geozjans — Baltkrievijas komandā, korejiete Netija Kima pārstāv Kanādu, bet japāniete

Koko Ina un ķīniete Mišela Kvana — ASV, un var droši teikt, ka šajā čempionātā var justies gandrīz kā Noasa šķirstā.

Istās sacensības parasti sākas ar izlozi, kas šoreiz notika viesnīcas **Metropole** karaliskajos apartamentos. Šķiet, vislielākās emocijas virmoja ap deju pāriem, jo pirmās numurs tika izvilktis tikai pašās beigās. Ne mazāk intrigējošā situācija izveidojās arī pāru izlozē. Kad pie galdiņa devās Jelena Bērčezņa un Oļegs Šlahovs, brīvi bija numuri no 2. līdz 8., daži pa vidū, kā arī 23. — pēdējais. Oļegam roka bija laimīga, un viņš izvilka 23. Numurs. Tas nozīmēja, ka vakar vakarā iso programmu mūsu pāris sliedja brīdī, kad Latvijā jau bija pusnakts.

Oļegs pastāstīja, ka no Francijas Alpiem Birmingemā viņi ieradusies tikai svētdien. Augstkalnē trenējies pirmo reizi, tēp esot grūti paredzēt efektu. Diemžēl ar horeogrāfi Natašu Dabadi kopā izdevies pastrādāt mazāk, nekā gribējies, jo viņa slimjusi. Dabadi vairāk palīdzējusi psiholoģiski, un šoreiz, kad turklāt ticis pēdējais numurs, tas var būt sevišķi svarīgi. Bet **Arena** ledus tiesā esot lēns, un mūsējo ātrajai programmai tas nenāk par labu.

Jau vairāk nekā nedēļu kopā ar mūsu pāri darbojas Latvijas olimpiskās vienības doktere Maruta Novičuka. Pirmajās dienās viņa konstatējusi, ka abi jaunieši izveloties ne visai racionāli ēdienkarti, bet daļslidotājiem, kam vienlaikus jādomā gan par svaru, gan spēku, pareizs uzturs ir ļoti svarīga lieta.

Tiesnešu korpusā šoreiz nav to soģu, kas bija galvenie mūsu pāra «zāģētāji» Eiropas čempionātā Dortmundē — Itālijas un Nīderlandes pārstāvji. Tomēr Vācijas, Čehijas, Krievijas un Austrālijas tiesnesi, iespējams, mēģinās gremdēt konkurentus, lai «vilktu» savējos.

Tāču galvenais ir un paliek viens — labi jānoslido pašiem.

Atlantiešus pieveica atlantietis

Ivo Jirgens, Dienas speciālkorespondents Orlando

Aizskan ASV himnas pēdējās taktis saksofona balsi, hallē dziesmā gaisma, atskan ritmiskas mūzikas motīvs **Are You Ready For This?**, **blaušs** raketes, un diktors, patskats gari stiepjo, izsauc laukumā mājinieku pirmā piecknieka spēlētājus. Pēdējā uzvārdu, 16 tūkstošiem skatītāju kliezot, sviļojot, tūnot, sitot kājas un taisot troksni vēl daudzus citos nepiemērotos veidos, vairs knapi var sadzirdēt — šķakim O'Nilim. Kartējot basketbola spēlētāji Orlando **Arena** zālē ir sākušies. Un visi gaida, kā **Magic** brīnumbērni aplausis spārnus **Atlantas vanagiem**.

Pretrējī gaidītājam viesi visu pirmo puslaiku izrāda savu pretestību NBA līderiem un nebūt neatgādina tos pašus spēlētājus, kas pāris dienu iepriekš garlaikvoja šo rindu autoru **Hawks** mačā ar Detroitas **Pistons**. Uz Nika Andersona un Anferņija Hārdaveja (gab vienkārši Penija) tālajiem un pastājājiem metieniem ar savējiem atbild Mūkijš Bleiloks un Steijs Omgons, bet šakilu vienubrīd no spēles pilnīgi izslēdz Grants Logns. Starp citu, O'Nils, kas vakar svinēja savu 23.gadū jubileju, maču pabeidza tikai ar 8 atlēkušām bumbām, bet savu slaveno **slam dunk** tā arī neizpildīja ne reizi. Puslaika pašās beigās **Hawks** pat izrauģas vadībā 49:47. Trešajā ceturtdaļā **Magic** izrāvēnu 64:55 **Hawks** pāris minūšu laikā likvidē un aiziet priekšā 80:70. Uz to mājinieki atbild ar 20:2 spurtu. 6.6 sekundes līdz beigām Braiens Sovs ar soda metieniem kārtējo reizi panāk neizšķirtu 100:100. Pārraukumā Lenijs Virkenskens dod norādījumu izšķirīgo metienu atvēlēt Endrījū Lengam, kam precizām pustājājam metienam pietiek ar divām sekundēm. Diktors aicina lēdijas un džentlmenus celties kājās un atbalstīt savējos, cik vien spēka. Divreiz viņam tas nav jāsaka.

Ziemeļnieki turpina uzvarēt

Nacionālā hokeja līga, 6.marts. **Nordiques** — **Devils** 6:3 (2:1, 4:1, 0:1). **Nolans** 10, 11, 12, Jangs 7, Sakīcs 10, Riči 6, Stīvens 1, Brotons 2, Holiks 4.

Ovens Nolans piekto reizi savā karjerā vienā mačā guva trīs vārtus. Tik labi **Nordiques** vēl nav spēlējis nekad: 22 spēlēs 15 uzvaras un 3 neizšķirti iznākumi.

Rangers — **Senators** 4:3 (1:1, 2:2, 1:0). Ličs 2, Greivss 11, Nunens 7, Nedveds 3, Burks 2, Herds 1, Jasiņš 12.

23.minūtē senatori izvirzījis vadībā ar 3:1, tomēr bēdīgi tradīcija (līdz šim **Rangers** viri Ovens komandu pieveikuši visos divos NHL aizvadītos mačos) tika turpināta. Izšķirošos vārtus iemeta Kanādas pavalsniecību ieguvušais čehs Nedveds, kas nebija guvis pānkūmu 15 spēlēs pēc kārtas.

Stars — **Kings** 8:2 (4:1, 3:0, 1:1). Modano 9, Ludvigs 1, Kurtnols 5, 6, M.Donelijs 4, 5, Klets 8, Milens 3, Kurri 6, Barīdžs 2.

Jau otrajā minūtē Kurri pēc

Eiropas valstu futbola čempionātos

Anglija, 31.kārta. **Manchester United** — **Ipswich** 9:0, **Aston Villa** — **Blackburn** 0:1, **Leeds** — **Sheffield Wednesday** 0:1, **Leicester** — **Everton** 0:2, **Liverpool** — **Newcastle** 2:0, **Norwich** — **Manchester City** 1:1, **Nottingham Forest** — **Tottenham** 2:2, **Southampton** — **Coventry** 0:0, **Wimbledon** — **Queen Park Rangers** 1:3, **Arsenal** — **West Ham** 0:1, **Chelsea** — **Crystal Palace** 0:0, **Aston Villa** — **Coventry** 0:0. **Līderi:** **Blackburn** 69, **Manchester United** 66, **Newcastle** 57, **Liverpool** 54.

Francija, 28.kārta. **Monaco** — **Montpellier** 2:0, **Bastia** — **Marignies** 2:0, **Lyon** — **St.Etienne** 1:0, **Metz** — **Rennes** 1:0, **Strasbourg** — **Bordeaux** 1:1, **Nantes** — **Nice** 2:1, **Sochaux** — **Le Havre** 0:1, **Cannes** — **Lens** 2:0, **Caen** — **Lille** 2:0, **Auxerre** — **Paris Saint Germain** 1:1. **Līderi:** **Nantes** 62, **Paris Saint Germain** 41, **Lyon** 50, **Lens** 46, **Cannes** 44, **Auxerre** 42.

Itālija, 22.kārta. **Brescia** — **AC Milan** 0:5, **Cagliari** — **Bari** 2:1, **Foggia** — **Crotone** 0:1, **Inter** — **Juventus** 0:0, **Lazio** — **Florentina** 8:2, **Padova** — **Napoli** 2:0, **Sampdoria** — **AS Roma** 3:0, **Torino** — **Parma** 0:2, **Reggina** — **Genoa** 0:1. **Līderi:** **Juventus** 49, **Parma** 45, **Lazio** 37, **AS Roma** 37, **AC Milan** 36, **Sampdoria** 35, **Cagliari** 35.

Portugāle, 23.kārta. **Farense** — **Beira Mar** 3:0, **Sporting** — **Salgueiros** 1:0, **Gil Vicente** — **Leira** 1:1, **Amadora** — **Tirenense** 0:0, **Guimares** — **Madeira** 2:1, **Benfense** — **Braga** 0:1, **Chaves** — **Setubal** 0:0, **Maritimo** — **Boavista** 2:0, **FC Porto** — **Benfica** 2:1. **Līderi:** **FC Porto** 41, **Sporting** 38, **Benfica** 35, **Guimares** 30.

Spānija, 24.kārta. **Oviedo** — **Valencia** 1:0, **Real** (S) — **Tenerife** 5:2, **Barcelona** — **Zaragoza** 3:0, **Deportivo** — **Compostela** 1:0, **Celta** — **Espanol** 1:2, **Betis** — **Racing** 2:0, **Real** (M) — **Sporting** 4:0, **Lagronas** — **Athletic** (B) 0:1, **Alabete** — **Sevilla** 1:1, **Valladolid** — **Athletic** (M) 0:1. **Līderi:** **Real** (M) 37, **Barcelona** 33, **Deportivo** 32, **Betis** 29, **Zaragoza** 28, **Athletic** (B) 27.

Vācija, 20.kārta. **Bochum** — **Werder** 1:3, **Duisburg** — **Karlsruhe** 0:0, **Freiburg** — **Dinamo** 3:1, **Borussia** (M) — **Bayer** 2:2, **Hamburg** SV — **Schalke** 3:0, **Kaiserslautern** — **Borussia** (D) 1:0, **Eintracht** — **Bayer** (L) 2:0. **Līderi:** **Borussia** (D) 32, **Werder** 30, **SC Freiburg** 28, **FC Kaiserslautern** 28, **Borussia** (M) 26.

BIZNESS

Uzņēmumu parādi budžetam tiks daļēji norakstīti

Baiba Melnace
Rīga, 6.marts. Finanšu ministrijas speciāla darba grupa sākusī izstrādāt kārtību, kā norakstīt daļu no uzņēmumu parādiem budžetam 1992.gadā.

Finanšu ministrijas Nodokļu politikas departamenta Nodokļu prognoze nodala vadītāja Olita Zālīte Dienai pascaidrojā, ka 1.aprīlī stāsies spēkā jaunais likums par uzņēmumu ienākuma nodokli, un tā pārējas noteikumos paredzētā attiecīgu Ministru kabineta noteikumu esamība.

Banka Baltija maina pakalpojumu tarifus par operācijām ārvalstu valūtās

Jānis Aizpors
Rīga, 7.marts. Banka Baltija paziņojusi par jauniem tarifem operācijām ar ārvalstu valūtām. Valūtas konta atvēršana fiziskām un juridiskām personām ir bezmaksas.

Balva samazina Zaļo karšu un kravas automašīnu apdrošināšanas tarifus

Rīga, 6.marts. (BNS) Apdrošināšanas akciju sabiedrība Balva samazinājusi Zaļo karšu tarifus par 20% un kravas automašīnu apdrošināšanas tarifus par 40%.

Table with 2 columns: Valūta, Ls. Lists exchange rates for various currencies like AUD, BEF, CAD, etc.

Table with 2 columns: Valūta, Ls. Lists exchange rates for GBP, JPY, USD.

Table with 4 columns: Parādzinājuma termiņš, Emissionis, Parādzinājuma datums, Pārēšanas gada diskonta likme.

Lēdurgā divas dienas risinājās starptautiskais deju konkurss

Uzvarētāji amatieru grupā Liga un Guntis Lambergi. Foto — Jānis Bites.

Krasta apsardze no kuģa noceļ «zakļi»

Jānis Trops
Ventspils, 6.marts. Ventspils krasta apsardzes bataljona jūrnīki pie ieejas Irbes jūras šaurumā no kokvedēja kuģa Rēzekne noceļusi «zakļi» — kādu atspodrsmit gadus vecu krievu izcelsmes jaunekli, kas kopā ar kravu nelegāli griezījis noklūt Zviedrijā.

Valmierā nodibināts Latvijas alternatīvās izglītības fonds

Gaida Liepiņa
Valmiera, 6.marts. Lai popularizētu alternatīvās skolas un ne tradicionālās apmācības metodes, sestdien Valmierā nodibināja Latvijas alternatīvās izglītības fondu (LAIF).

RĪGĀ

Notikusi «tiršana» Centrālirtgū

Uldis Rudaks
Rīga, 7.marts. Otrdien drošības policija kopā ar zemessardzi, Spirta monopola pārvaldi, Valsts ieņēmumu dienestu un tirdzniecības uzraudzības komiteju veica reidu Centrālirtgū — populārākajā Rīgas tirdzniecības vietā, kur joprojām var pār lētāku naudu nekā veikalos no pirkt nemarkētas cigaretes, alkoholisks dzērienu utt.

Būvētājiem jāmaksā vienreizējā maksas Rīgas infrastruktūras attīstībai

Dzintra Āboliņa
Rīga, 7.marts. Turpmāk ikvienam uzņēmējam — juridiskai vai fiziskai personai, kas vēlies Rīgā veikt būvniecības, rekonstrukcijas, modernizācijas, labiekārtošanas darbus, būs jāmaksā vienreizējā maksas par pilsētas infrastruktūras — inženiertehnisko būvju, parku, apstādījumu un transporta tīklu izmantošanu.

Juris Kulakovs kļūst par sliktu ceļu upuri

Uldis Rudaks
Rīga, 7.marts. Pirmdienas naktī pazīstamais komponists un mūziķis, grupas Pērkonas vadītājs Juris Kulakovs kļuvis par upuri Rīgas ceļu katastrofālajai situācijai. Ap pulksten 24, braucot ar savu automašīnu Ford Taunus no Pārdaugavas uz Rīgas centru pusi, J.Kulakovs no Mūkusalas ielas uzbraucis uz Akmeņu tiltu, un negaidīti ceļā gadījās pamatīga bedrē.

Rīgā būs spodrības mēnesis

Dzintra Āboliņa
Rīga, 7.marts. No 3.aprīļa līdz 1.maijam Rīgā būs spodrības mēnesis, lai sekmētu pilsētas teritorijas labiekārtošanu. Rīgas domnieki nolēma, ka Rīgas pilsētas valdības uzņēmumiem, rajonu (priekšpilsētu) valdēm, namīpašniekiem un iedzīvotājiem šajā laikā jāveic vairāki darbi.

Maksa par valodas atestāciju būs diferencēta

Sarma Kočāne
Rīga, 7.marts. Kurzemes rajona valde nolēma mainīt valdes lēmumu par patstāvīgo valsts valodas komisiju. Saskaņā ar nolikumu maksa par katrreizējo valsts valodas eksāmena kārtosānu nedrīkst pārsniegt 30% no noteiktās minimālās darba algas.

Gumita Ozoliņa

Lēdurgas pagasta valdes priekšsēdētāja Gaida Lāce.
Lēdurgas sporta deju federācijas priekšsēdētājs Agars Svans un sacensību galvenais tiesnesis A.Greiers sarunā ar Dienu pastāstīja, ka Latvija sporta dejas klāstītā arvien populārākas.

Jānosaka pašvaldību ipašuma tiesības

Inese Zone
«Pašlaik pašvaldības nepārzina savus ipašumus, jo ar likumu nav noteikts, kuras platības zemes reformas gaitā piederēs pašvaldībām, kuras — valstij. Pašvaldību tiesības piedalīties likumdošanā un līdzekļu sadalē jānosaka Satversmē, lai nepieļautu pārkāpumu valsts pārvaldē. Fridriha Eberta fonda Baltijas biroja direktors Ginters Valpulis informēja par šo problēmu risinājumu Vācijas valsts pārvaldes sistēmā.

Pie plūdiem Daugavā esot vainojami arī žurnālisti

Māra Grinberga
Jēkabpils, 7.marts. «Pie Jēkabpils jābūvē šķērsdambis pār Daugavu», — tā otrdien Jēkabpilī notikušajā sanāksmē, kas bija vēlēta aizsardzības pasākumiem pret plūdiem, sacīja Daugavas HES kādes direktors Jānis Knoks. Viņš apgalvoja, ka šķērsdambja galvenais uzdevums būšot aizturēt vižņus un glābt pilsētu no plūdu briesmām, tāpēc izdarāmas izmaiņas Jēkabpils pretplūdiem aizsardzības projektā, lai tā būtu vieta arī šai būvei.

KRIMINĀLVĒSTIS

- Rīga, 7.marts. No 4. līdz 5.III Rīgā, A.Deglava ielā 60, SIA Ahlstrom noliktavā nozagti apgaismes ķērmēņi 2000 līdz 2500 latu vērtībā.
No 3.III līdz 6.III nenoskaidrotas personas iekļuvas LR Valsts ieņēmumu dienesta Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas nodaļā Lomonosova ielā 9 un nozagtas dator tehniku: divus procesorus, divus monitorus, printeri, divus falserverus un magnetolu.
6.III, uzlauzot durvis, Saldus rajona Gauju pagasta veikalā nozagti alkoholisks dzērieni. Par šo noziegumu aizturēti Č.(1950) un L.(1945).
6.III Rīgas rajona SIA Pulmarne lapsu fermā nozagtas 50 lapsas. Ārpus fermas teritorijas atrasti nodrīti lapsu ķermēņi.
6.III plkst.21 Aizkraukles rajona policijas nodaļas kriminālpolīcijas darbinieki uz zudumu pamata par izpēšanu aizturējusīrdziniekus Juriju K.(1970), Sergeju D.(1955) un Aizkraukles iedzīvotājus Andreju K.(1968) un Dzintaru V.(1963). Grupa braukusi ar baltas krāsas automašīnām Opel Omega un Ford Probe. Viņiem atstāvēti divi mobilie telefoni, audiokasetas ar sarunu ierakstiem, pases, dažādi ligumi par naudas aizdevumiem un citi dokumenti.
6.III, uzlauzot noliktavas grīdu, Valmieras tirdzniecības centrā nozagtas preces Ls 456,65 vērtībā un nauda no kases aparātiem — Ls 81,19.
6.III no plkst.14.20 līdz 14.25 a/s Mācību komercfirma (Rīgā, Visvalža ielā 6) kases telpās, pielāgojot atslēgas, nozagta a/s piederšā nauda — Ls 3799.
6.III, uzlauzot Jurija M.(1947) garāžas (Rīgā, Andrejostas ielā 3) durvis, nozagta divvietīga gumijas laiva un četras automašīnas riepas ar radzēm Nokia.
Uldis Rudaks

ĀRZEMJU ZINĀS

Jaunattīstības valstis noraida ANO priekšlikumus

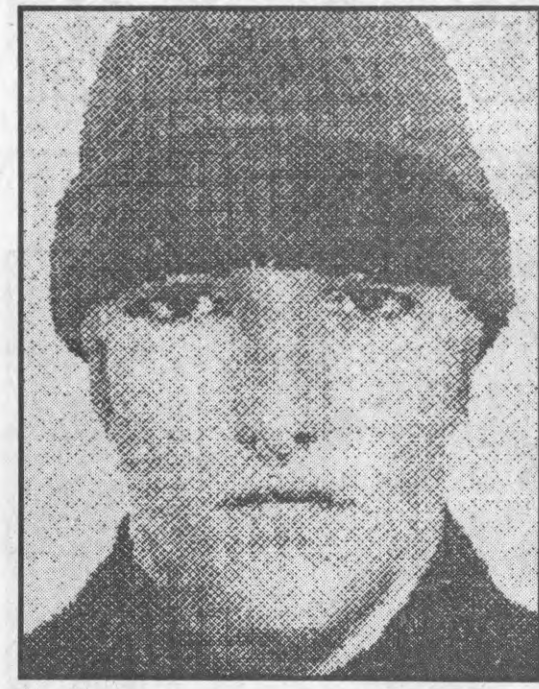
Kopenhāgena, 7. marts. (AP) ANO konferencē, kur otro dienu notiek diskusijas par pasaules sociālo attīstību, jaunattīstības valstis noraidīja stingros priekšlikumus līdzekļu izlietojumam, lai efektīvāk apkarotu nabadzību. Tas samazina izredzes, ka konferencē būs iespējams vienoties par konkrētiem pasākumiem globālās situācijas uzlabošanā, kas ir šīs galotņu apspriedes galvenais uzdevums.

Konference, iespējams, beigsies tikai ar izplūdušiem bagāti un nabadzīgo valstu solījumiem katrai valstij pašai rūpēties par sociālajām vajadzībām domāto līdzekļu izlietojuma plāna izstrādāšanu. Pirms vairākiem mēnešiem izstrādātais ambiciozais nabadzības apkarošanas plāns, kas paredz novirzīt šim mērķim 20% ārvalstu palīdzības un 20% attīcības valsts budžeta līdzekļu, atdūries pret 130 jaunattīstības valstu iehtildumiem pret nosacījumiem palīdzības izlietošanu.

ASV pirmā lēdija Hilerija Klintonē, kas konferencē otrdien uzstājās ar runu, aicināja valstu valdības vienoties, aicināja valstis vienoties un sociālo netaisnību pašiem pilsoņiem un brīvprātīgām organizācijām.

ASV prezidents Bils Klintonš ne-

Lužkovs gatavs demisionēt

Krievijas Federācijas Iekšlietu ministrijs un Ģenerālās prokuratūras Vladislava Lištjeva slepkavības izmeklēšanas grupa noskaidro divu jaunu cilvēku personas, kas tiek turētas aizdomās par šo slepkavību

No 1.lpp.

Krievijas Drošības padomes sekretārs Oļegs Lobovs šodien preses konferencē uzsvēra, ka Maskavas tiesībsargājošo struktūru vadītāju atcelšanai nevajadzētu izraisīt konfrontāciju ar galvaspilsētas vadību. Viņaprāt, sabiedrība nesaprastu, ja pēc nopietnu noziegumu sērijas V.Pankratovs un G.Ponomarevs paliktu savos amatos. O.Lobovs pavēstīja, ka padome rekomendē Iekšlietu ministrijai un Ģenerālprokuratūrai analizēt Maskavas olimpisko spēļu laikā gūto pieredzi. Toreiz esot izdevies ievērojami samazināt noziedzības līmeni galvaspilsētā. Šodien Pemas-kavā aizturēta «algotu slepkavu grupa». ITAR—TASS ziņo, ka iespējama tās saistība ar V.Lištjeva slepkavību. Tomēr izmeklēšanas grupas vadītājs Boriss Uvarovs apšaubīja šādu iespēju: «Līdzīgus ziņojumus mēs saņemam no Ivanovas un Jaroslavas.» Viņaprāt, tā ir «kārtējā atsevišķu varas režisoru «pile»».

Dienas korespondente šodien neapņēma klauva par vienas šādas aizturēšanas aculiecinieci. Maskavas metro pazemes tuneli miļi apturēja divus jauniešus. Mazākais no pušiem patiešām bija līdzīgs žurnālistu slepkavas fotorobota attēlam. Viņa apmulsušajai sejaļ pretī vērsās tikpat apmulsusi miļi. Viņu parastajiem dienesta pienskūmiem — pieskatīt, lai metro neiekļūtu alkoholo pārmērīgi lietojošas personas un tantes ar pārlieku lielām somām — nebija raksturīga tikšanās ar iespējamo slepkavu. Metro ātri vien izveidojās pūlis, no kura skanēja prēmijai izsaukumi: «Tas ir viņš! Ko muļķojaties! Lieciet taču bērnus mierā!» Pēc kāda brīža kārtības sargātāji attapās un no sprāgstas iespējamā noziedznieka aplūkošanas pārgāja pie dokumentu pārbaudes.

Krievijas Federācijas Iekšlietu ministrijai un Ģenerālās prokuratūras Vladislava Lištjeva slepkavības izmeklēšanas grupa noskaidro divu jaunu cilvēku personas, kas tiek turētas aizdomās par šo slepkavību. Krievijas Federācijas Interpola birojs, izpildot kompetentu tiesību sargāšanas iestāžu lūgumu, aicina arī Latvijas Republikas policiju noskaidrot iespējamo informāciju par personām, kas varēja izdarīt uzbrukumus žurnālistiem un a/s Krievijas sabiedriskā televīzija ģenerāldirektoram V.Lištjevam. Nogalinājama bija cieši sakari Baltijas televīzijas darbinieku aprindās.

Pa tālrūni (095) 231-39-98, 231-12-73, 239-53-21 izmeklēšanas grupa līdz zinot visus, kuru rīcībā ir jebkāda informācija par V.Lištjeva slepkavību vai par kriminālu elementu, kas varētu izdarīt pastāvīgu slepkavību, došanos uz Maskavu.

Attēlos redzamo jauniešu pazīmes: pirmāis — pēc izskata 18 gadus vecs, augums 160 cm, vājas miesas būves, kalsna, melnīgās seja, maza mute, taisnas, plānas lūpas, liels, kumpš deguns, noliekts uz augšlūpas pusi, mazas, tumšas acis, īss kakls. Apģērbs melnā pumtēli, tumšs bikšes, galvā ar mašīnu aditu podņveida cepure.

Otrais — pēc izskata 20 gadus vecs, augums 170 līdz 175 cm, spēcijas miesas būves, drokn, seja apāļa, liels deguns, plata pieris, tumšs mandelveida acis, liela mute, pilnīgas lūpas, apakšējā lūpa nedaudz novilkta uz leju, uzacis gaišas, biezas, mati gaiši rudi, viņāni, lielas ausis ar lielām lipiņām, garš rumpis, īsas kājas. Apģērbs ziemas jakā Alaska ar kapuci (ar tumšas mākslīgas kažokādas apdari, tumšas krāsas moheras šalle, atīdās cepure ar nelielu nagu, aizmugurējā mala uzlieta uz augšu, abos sānos spiedpogas.

Tallina, 7.marts. (BNS) Kaut gan Igaunijas Valsts apulces (Rīgikogu) vēlēšanās ar lielu pārsvaru uzvarējis Koalīcijas partijas un Laucinieku apvienības (KPLA) kopējais vēlēšanu saraksts (41 mandāts no 101), pārrunas par valdības koalīcijas veidošanu būs sarežģītas, jo KPLA bloks nav vienbūvēs, un tā sastāvā ietilpst centriskā vai pat labēji centriskā Koalīcijas partija un kreisi orientēta Laucinieku apvienība. Par potenciālajiem KPLA sabiedrotajiem uzskata vairāk pa kreisi no centra esošo Centristu partiju (16 mandāti) vai labējus — Reformu partiju (19 mandāti) un Labējos (pieci mandāti). Otrdienas vakarā saņemtais ziņas liecina, ka Labējie, iespējams, nav pārvērušies 5% barjeru un parlamentā varētu neieņķļūt. Reformu partija un Labējie paziņojusi, ka neiesaistīsies vienā koalīcijā ar Centristu partiju. Savukārt Reformu partijas priekšsēdētāja vietniece Valve Kirsipū laikrakstam Raha Haal teikusi, ka neveidos koalīciju, ja tās sastāvā paliks Laucinieku apvienība, kas uzstājas par iekšējā tirgus aizsargāšanu un dotācijām. Otrdien KPLA uz sarunām par koalīcijas veidošanu vēl nebija uzacīnājis nevienu partiju. Gan Koalīcijas partijas līderis Tīvs Vehi, gan Laucinieku apvienības vadītājs Arnolds Rū-

Igaunijā grūtības koalīcijas veidošanā

Tells apliecinājis, ka abi bloka partneri gatavojas palikt kopā visus četrus gadus līdz nākamajām vēlēšanām. Pēc T.Vehi vārdiem, viņa partija vispār gatavojas «nepiedāvāt portfeļus» saviem nākamajiem sabiedrotajiem, bet gan vispirms vienoties par valdības politikas principiem. V.Kirsipū uzskata, ka atbilstoši vēlēšanu rezultātiem reformu partija būtu «pelnījusi» vismaz piecus ministru portfeļus.

BNS uzskata, ka Igaunijas uzņēmēju, rūpnieku un bankjeru vēlēšanu rezultātu vērtējums svārstās no uzmanīgas nogaidīšanas līdz vājam optimismam. «Domāju, ka pie varas nākusi kompānija varēs izvirīties no masveidīga protekcionalisma lauksaimniecībā», saka Igaunijas centrālās rūpnieku savienības izpilddirektors Viljars Veskiivali, norādot, ka domājot par pievienošanos Eiropas savienībai, nedrīkstētu valsts ieviest kvotas un muitas ierobežojumus. Reformu partijas līderis Sims Kallass uzskata, ka lauku partijas, kas savākušas lielu daļu KPLA balsu, var radīt negaidīti lielu ietekmi uz Koalīcijas partijas politiku. T.Vehi apliecinājis, ka viņa bloks ietilpst šīs lauku partijas nevalas dotēt lauksaimniecību vai slēgt iekšējo tirgu importa produktiem: «Bet to, ka lauksaimniec-

cība nepieciešami noteikti nodokļi un kredītu atvieglojumi, atzīst arī pats S.Kallass.»

Krievija cer, ka Igaunijā nākot pie varas pragmatiskākiem politiķiem spēkiem, uzlabosies abu valstu attiecības. Šādu viedokli izteicis Baltijas valstu kurators Krievijas ĀM Aleksandrs Udalcovs: «Iepriekšējais parlaments (Igaunijas) izdarīja visu iespējamo, lai izveidotu mūsu attiecības tādas, ka tagad iespējamas tikai izmaiņas uz labo pusi. Mēs ceram uz jauno Igaunijas parlamentāriešu lielāku realitāti.»

Bijušais Zviedrijas premjerministrs un moderātu partijas līderis Karls Bilts ir «nosacīti apmierināts» ar vēlēšanu rezultātiem Igaunijā. Viņaprāt, galvenais ir tas, ka Igaunijā atšķirībā no daudzām postkomunistiskajām valstīm kreisās partijas nav guvušas panākumus.

Eiropas žurnālistikas institūta novērotāju grupa, kas sekoja priekšvēlēšanu kampaņas atspoguļošanai presē, pirmdien paziņojusi, ka kopējā materiālu skaits negaidīti daudz bijis rakstu «ar apmaksātu pieeju». Par sevišķi nepatīkamu parādību eksperti uzskata to, ka uz deputātu amatam kandidējušie žurnālisti turpinājuši darbu savos izdevumos, kas ir preturā ar preses objektivitātes principu.

ANO Madriena Olbraita paziņojusi, ka balsošanas gadījumā ANO Drošības padomē netiks pieņemts lēmums atcelt agrāk noteikto naftas tirdzniecības embargo pret Irāku.

Mehiko. Meksikas valdība apsūdzējusi bijušo valsts ģenerālprokurora vietnieku Mario Ruiz Masjē par informācijas slēpšanu pret brālī izdarīta atentāta izmeklēšanu. Pirms nedēļas M.R.Masjē tika arestēts ASV, jo Meksikā tika izdots rīkojums par viņa arestu. Gadāms, ka tuvākajā laikā bijušo ģenerālprokurora vietnieku nosūtīs Meksikas varas iestādēm.

Vašingtona. NATO ģenerālsekretārs Viljams Klāss pirmdien brīdinājis, ka ANO miera spēku izvešana no Horvātijas tikai veicinātu karadarbības paplašināšanos Balkānos.

Varšava. Polijas prezidents Lehs Valensa pieņemis jaunās valdības zvērestu un apsolījis parakstīt 1995.gada valsts budžetu, kas beigtu mēnešiem ilgās diskusijas ar kreisi noskaņoto koalīciju.

Frankfurte. Singapūras Tieslietu departamenta izvirzīto apvainojumu Barings bankas mārklerim Nikam Lisomam par izdarītajiem dokumentu viltojumiem ir iespējams pierādīt ar kādas lielās Volstritas akciju tirdzniecības sabiedrības palīdzību, paziņojis valsts prokurors. Anglijas vecākās investīci-

ABONĒ ŠODIEN - LASI JAU RĪT!

ABONĒŠANAS CENTRS DIENA

Katru dienu lasu «DIENU»! Jau 7 no rīta!

Abonējiet laikrakstu «DIENA» UN NOMAĒKŠU! Abonēšanas centrā «DIENA» iemaksai pienspēms pat nelielu summu!

Tālruni: 333136, 331358, 276739. Rīga, Lācplēša ielā 1

NACIONĀLĀS ZINĀS

Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnicā stundu streiko medicīnas māsas

Anija Pelūde

Rīga, 7.marts. Otrdien stundu ilgu streiku pieteica Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas vienpadsmit anesteziologu un reanimācijas māsas, jo jau trešo dienu slimnīcas darbiniekiem esot aizkavēta algu izmaksāšana. Māsas par puotru divām slodzēm mēnesī «uz rokas» saņemot 35 — 40 latus.

Pēc stundas ilgā streika visas māsas atkal sāka strādāt. «Taču, ja šodien naudu nesapeņsim, tad rit operāciju zālē vairs neiesim», Dienai sacīja reanimācijas un anestezioloģijas nodaļas vadītāja ārste Ilga Šice. Tas nozīmē, ka trešdien slimnicā nevarēs izdarīt ap 20 plānu operāciju. Katra diena, ko slimnieki papildus pavadā slimnicā, valstij izmaksā no pieciem līdz astoņiem latiem. «Protams, akūti slimnieki, kam nepieciešama neatliekama palīdzība, tiks operēti arī tad, ja māsas būs pieteikušas streiku», sacīja I.Šice.

Traumatoloģijas slimnīcas galvenais ārsts Valdis Zatlers pret anesteziologu un reanimācijas māsām nekādas sankcijas neveicis: «Problēma ir cita. Šogad no valsts budžeta slimnīca saņēms 30 000 latu mēnesī, kas domāti tikai Vertebroloģijas centra uzturēšanai. Šī nauda ir ceturtdaļa no visām slimnīcām nepieciešamajām finansēm. Pārējā nauda, tāpat 75% finansu, kā solīja Labklājības ministrija, slimnicai šogad ir jāsaņem centrālās slimnīcas kasē, no speciālā budžeta, tas ir, no akcīzes nodokļa par alkoholu. Ir jau marts, un diemžēl šis speciālais budžets vēl nav apstiprināts. Slimnīca līdz šim tērēja Vertebroloģijas centrā piešķirtos valsts līdzekļus, pārsniedzot mēneša tāmi, un Finanšu ministrija (FM) slimnīcas kontam uzlika arestu.»

Ivans Haritonovs joprojām tiek paturēts apcietinājumā

Valdis Francs

Rīga, 7.marts. Šodien Vidzemes priekšpilsētas tiesa trīs tieseslietu sastāvā izskatīja apcietinātā Ivana Haritonova, Genadija Valagina un Aleksandra Korobeiko un viņu advokātu — sudzību par Vidzemes priekšpilsētas tiesas 23.februāra lēmumu pagarināt apsūdzēto aizturēšanas termiņu līdz šā gada 10.maijam. Šodien tiesa iepriekšējā tiesas lēmumu atstāja negrozītu, Dienu informēja prokurors Armands Stumbergs.

I.Haritonova advokāts Vilhelms Kozlovskis Dienu informēja, ka tieša savu lēmumu motivēja ar to, ka apsūdzētie, atradzušies brīvībā, varētu ietekmēt izmeklēšanas gaitu, kā arī iespaidot lieciniekus.

Arī šajā tiesā (šī jau ir ceturtda, kurā lemj par drošības līdzekli apsūdzētajiem) advokāti netika iepazīstināti ar lietas materiāliem, informēja V.Kozlovskis.

Prokurors Kārlis Sūna tiesas sēdē teicis, ka lieta parādījusies daži jauni apstākļi, tādēļ esot nepieciešams apcietinājuma termiņu pagarināt. Kā vienu no piemēriem viņš esot minējis Rustema Kadirova izdošanu un rādījis tiesai laikraksta Diena 6.marta numuru, kur publicēta R.Kadirova izdošanas brīža fotogrāfija, informēja V.Kozlovskis.

Tāpat kā citās tiesās, kuras lēmuma par apsūdzēto drošības līdzekli, arī šoreiz Policijas departamenta ēkā žurnālisti netika ielaisti. Laikraksta SM-segoda žurnālistam Eduardam Semjonovam bija izdevies «ielavīties» tiesas zālē, taču tiesnesis bez jebkādas motivācijas lika viņu izraidīt. «Tas ir rupjš likuma «Par presi» pārkāpums. Tiesa taču netika pasludināta par slēgtu», uzskata V.Kozlovskis.

Notverts Cepiņa slepkavības izpildītājs

Valdis Francs

Rīga, 7.marts. Šā gada 5.martā organizētais noziedzības apkarošanas biroja (ONAB) 3.daļas darbinieki Plāņniekos aizturēja Ralfu Nilenderu, kas tiek uzskatīts par kordirģenta Imanta Cepiņa slepkavības tieso izpildītāju, Dienu informēja ONAB darbinieki.

Dzīvokli, kur notika aizturēšana, R.Nilenders uzturējies nelegāli. Viņam konfiscēti viltooti dokumenti uz citas personas vārda. Uzturēdamies Latvijā, R.Nilenders vairākkārt mainījis dzīvokli.

Kā Diena jau rakstīja, pagājušā gada 10.jūnijā Augstākā tiesa beidza lietas izskatīšanu par akadēmiskā kora Latvijā dirigenta I.Cepiņa slepkavību. Uz apsūdzēto sola bija Ģirts Petrovskis un Aigars Kēpals. Trešais noziedzuma līdzdalībnieks R.Nilenders netika atrasts.

ASV uzņēmēju delegācija

No 1.lpp.

Pēc konferences, vadoties pēc uzņēmēju savstarpējām interesēm, paredzētas viņu tikšanās sīkāks grupās. OPIC prezidentei R.Harkeini iepelnātos atsevišķās tikšanās ar Latvijas ekonomikas ministru Jani Zvanītāju un ārlietu ministru Valdi Birkavu. Ceturtdien OPIC delegācija paredzējusi apmeklēt vairākas valdības iestādes, piemēram, Privatizācijas aģentūru. OPIC ir ASV valdības iestāde, kuras uzdevums ir palīdzēt ameri-

Gedovšķina Virķēnos

Gaida Liepiņa

Valmiera, 7.marts. Valmieras 1.robežsargu bataljona 2.Rūjienas rotā Virķēnos nesen notikušo ārpusreglamenta attiecību dēļ kareivis Uģis Kārķlīns gandrīz zaudēja dzīvību. Pēc divām pārciestām operācijām patlaban viņš ir Valmieras rajona centrālajā slimnicā. Pēc ķirurģijas Ulda Kupča atzinuma, patlaban U.Kārķlīns atveselojas.

Otrdien intervijā Dienai U.Kārķlīns pastāstīja, ka 19.februārī Virķēnos sporta zālē esot notikusi tā saucamā iesvētīšana, kad katram jaunkareivim ir jāiztur fiziskā pārbaudījumi. «Mani uz vēdera iemetu matračos un sāku dunkāt. Kamēr viens dzirkareivis sīta, otrs turēja rokas. Kad sāku kliegt, solīja, ka dabūšu vēl vairāk», stāstīja U.Kārķlīns.

Pēc ārstu atzinuma, pacients bija dzīvībai bīstamā situācijā. 28.februārī U.Kārķlīns tika pārvests uz Valmieras stacionāru, kur viņam izoperēja lietu. Domājams, ka veselības stāvokļa dēļ pušim dienests vairs nebūs jāturpina.

«Citi jaunkareivji šādās «iesvētībās» ir vēl smagāk piekauti. Taču bailēs no dzirkareivju attriebības neviens nekur nesūdzējās,» paskaidroja U.Kārķlīns.

Ierosināta krimināllieta, kuras materiālus Valmieras policija nosūtījusi tālākai izmeklēšanai uz Latvijas kara prokuratūru.

Valmieras 1.robežsargu bataljona štāba priekšnieks Arvids Miķelsons Dienai neslēpa, ka gedovšķinas izpausmes ir vērojamas arī bataljona Kaugurnižā.

Slimokases jāizveido līdz 1.aprīlim

Baiba Melnace

Rīga, 7.marts. Līdz šā gada 1.aprīlim visām Latvijas pilsētu un rajonu pašvaldībām jāizveido slimokases un jānodrošina to darbības sākšana ne vēlāk par šā gada 1.jūnijā, noteikts Ministru kabineta otrdien pieņemtajos noteikumos.

Arī nozaru slimokases Satiksmes ministrijai un Iekšlietu ministrijai jāizveido līdz 1.aprīlim, nodrošinot ministrijas personālsastāva reģistra izveidi, lai varētu veikt slimokases savstarpējos norēķinus.

Valsts budžeta pasūtījuma daļa ir paredzēta Satiksmes ministrijai slimnieku ārstēšanai Apdegumu centrā un Rehabilitācijas centrā bērniem ar dzirdes traucējumiem, kuģu apkalpi medicīnisko komisiju, kuģu ārstu un valsts akciju sabiedrības Latvijas dzelzceļš ritošo sastāva darbinieku medicīnisko komisiju darbu nodrošinājumam, Iekšlietu ministrijai — slimnieku ārstēšanai ieslodzījuma vietās un medicīnisko komisiju darbu nodrošinājumam, AM — jauniesaucamo medicīniskās apskates nodrošinājumam.

KABELI UN VADI

«POLIPLASTS» 551894, 553602 Rīga, Strukturu 14a

REKLĀMA UN SLUDINĀJUMUS PIENĒM

Rīgā, Pils ielā 12, 2.stāvā. Tālrunis 221133.

Apstiprināti ārvalstu kredītu sadales noteikumi

Valdība apstiprinājusi jaunus Latvijas valdībai piešķirto ārvalstu kredītu sadales noteikumus. Tie paredz divējādu līdzekļu izlietojumu — pirmām kārtām aizdevumi tiks piešķirti valsts investīciju programmā iekļautajiem projektiem, kas arī saņems valdības garantijas. Atlikušos līdzekļus sadalīs komercbankas, garantējot to atdošanu valstij. Komercbankas, kas sadalīs ārvalstu kredītus, tiks noteiktas konkursa kārtībā.

Sabiedriskās un reliģiskās organizācijas rikos vietējo mēroga izlozes

Valdība nolēmusi, ka sabiedriskās un reliģiskās organizācijas turpmāk varēs rīkot tikai vietējo mēroga vienreizējas izlozes, ja šīs izlozes notiks publiskos sarīkojumos vai dažādos kultūras pasākumos (teātra izrādēs, koncertos, masu svētkos, festivālos, izstādēs, sporta sacensībās). Finanšu ministrija būs jāsaņem licence. Lai to saņemtu, 4 dienas pirms paredzētās izlozes sākuma ministrija jāiesniedz sīks rīkojums organizācijas apraksts un atskaitē, kā arī izlozes apraksts.

Baiba Melnace

SAEIMĀ MINISTRU KABINETĀ

Laikraksta *Diena* pielikums
Trešdiena, 1995. gada 8. marts #10 (89)

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu: Par uzņēmumu ienākuma nodokli

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā lietotie termini atbilst likumos «Par nodokļiem un nodevām», «Par grāmatvedību», «Par uzņēmumu gada pārskatiem», «Par bankām» un «Par apdrošināšanu» lietotajiem terminiem, ja šajā likumā nav noteikti citādi.

(2) **Iekšzemes uzņēmumi** — šā likuma izpratnē visi uzņēmumi un uzņēmējdarbības, ko uzskata par rezidentiem saskaņā ar likumu «Par nodokļiem un nodevām».

(3) **Saistīti uzņēmumi** — šā likuma izpratnē divi vai vairāki uzņēmumi, ja:
1) tie ir mātes un meitas uzņēmumi;
2) viena uzņēmuma līdzdalības daļa otrā uzņēmumā ir 25 līdz 50 procenti, turklāt šim uzņēmumam nav balsu vairākuma;
3) vairāk nekā 50 procenti no pamatkapitāla vai uzņēmuma daļu vērtības katrā no šiem diviem vai vairākiem uzņēmumiem pieder vai ar likumu vai citādi ir nodrošināta izšķir oša ietekme šajos divos vai vairākos uzņēmumos (ir abas ietekmes).

(4) vienai un tai pašai personai un šīs personas radniecīgam līdztrešajai pakāpei vai šīs personas laulātajam, vai ar šo personu savaināb esošiem līdz otrajai pakāpei,
b) vai vairākiem, bet ne vairāk kā 10 vienām un tām pašām personām,
c) vai uzņēmumam, kurā fiziskajai personai (vai tās radniecīgam līdztrešajai pakāpei, vai laulātajam, vai ar šo personu savaināb esošiem līdz otrajai pakāpei) pieder vairāk nekā 50 procenti no šī uzņēmuma pamatkapitāla vai daļu vērtības;
4) vienai un tai pašai personai un vienam un tām pašām personām ir balsu vairākums šo uzņēmumu valdēs;

(5) starp šiem uzņēmumiem papildus likumam par konkrētu darījumu jebkāda formā ir noslēgtas vienošanās (ar vienošanās, kas atklātai nav darīta zināma) par jebkādu likumā neparedzētu papildu atlīdzību vai šie uzņēmumi veic cita veida saskaņotus darbus nodokļu samazināšanas nolūkā.

(6) **Persona** — šā likuma izpratnē fiziskā vai juridiskā persona vai ar likumu saistīta šādu personu grupa vai šādu personu vai grupas pārstāvji.

(7) **Ar uzņēmumu saistīta persona** — šā likuma izpratnē persona, kurai (tās radniecīgam līdztrešajai pakāpei vai laulātajam, vai ar šo personu savaināb esošiem līdz otrajai pakāpei) pieder vairāk nekā 50 procenti no uzņēmuma pamatkapitāla vai daļu vērtības vai kurai (tās radniecīgam līdztrešajai pakāpei vai laulātajam, vai ar šo personu savaināb esošiem līdz otrajai pakāpei) ar likumu vai citādi ir nodrošināta izšķir oša ietekme uzņēmumam.

(8) **Dividenes** — šā likuma izpratnē ienākumi nauda vai citas lietas (natūra) no uzņēmuma akcijām, paļām, kapitāla daļām vai citām no uzņēmuma neizrietošām tiesībām piedalīties šā uzņēmuma peļņas sadalē. Šis termiņš neattiecas uz ienākumu naudu vai citas lietas (natūra), ko saņem uzņēmuma likvidācijas gadījumā.

(9) **Procentu ienākumi (augļi)** — šā likuma izpratnē ienākumi no jebkura darījuma saistībā, valsts izlaistiem vērtspapīriem, ienākumi no obligāciju un parādzinām, ieskaitot prēmijas un balvas, kas ir pieredzīgas šiem vērtspapīriem, obligācijām vai parādzinām.

(10) **Sakmas par intelektuālo īpašumu** — šā likuma izpratnē jebkuru maksājumu, ko saņem kā kompensāciju par jebkāru autoritēšību vai par tiesībām izmantot autoritēšību uz literāru, zinātnisku vai mākslas darbu, ieskaitot datorprogrammas, kinofilmās, videofilmās vai skatu ierakstus, jebkuru patentu, firmas zīmi, dizainparaugu vai modeli, plānu, sepeņu formulu vai procesu, vai par tiesībām izmantot ražošanas, komercālas vai zinātniskas iekārtas vai par to izmantošanu, vai par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbu un pieredzi.

(11) **Saimnieciskā darbība** — šā likuma izpratnē darbība, kas vērsta uz preču ražošanu, darbu izpildi, tirdzniecību, pakalpojumu sniegšanu un cita veida darbu par atlīdzību.

2.pants. Nodokļa maksātāji

(1) Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāji ir:
1) iekšzemes uzņēmumi, kas veic uzņēmējdarbību, sabiedriskās un reliģiskās organizācijas un no valsts budžeta vai pašvaldību budžetiem finansētas institūcijas, kuras gūst ienākumus no saimnieciskās darbības un uz kurām neattiecas šā panta otrās, trešās un ceturtais daļas prasības (turpmāk — rezidenti);
2) ārvalstu uzņēmumi, uzņēmējdarbības, fiziskās personas un citas personas (turpmāk — nerезиденти);
3) nerезиденти pastāvīgās pārstāvniecības (turpmāk — pastāvīgās pārstāvniecības).

(2) Uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā valsts uzņēmumi, no valsts budžeta finansētas institūcijas, kuriem ienākumi no saimnieciskās darbības paredzēti speciāli budžeta, kas ir valsts budžeta sastāvdaļa, kā arī no pašvaldību budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības paredzēti pašvaldību speciālajos budžetos, un bezpeļņas organizācijas.

(3) Ligumsabiedrības uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā patstāvīgi, bet katrs ligumsabiedrības dalībnieks maksā attiecīgi iedzīvotāju ienākuma nodokli vai uzņēmumu ienākuma nodokli par tām pienākumos ligumsabiedrības peļņas daļu. Ligumsabiedrība iesniedz deklarāciju par sadalītās peļņas saņēmējiem.

(4) Uzņēmumu ienākuma nodokli nemaksā fiziskās personas un individuālie uzņēmumi (ar zemienu un zvejnīku saimniecībām), kuriem nav jāiesniedz gada pārskats atbilstoši likumam «Par uzņēmumu gada pārskatiem». Šo uzņēmumu īpašnieki maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli arī par uzņēmuma ienākumiem. Šie noteikumi neattiecas uz tādiem uzņēmumiem, kuri ir reģistrēti kā uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāji piecu gadu laikā no reģistrācijas gada (ieskaitot).

3.pants. Ar nodokli apliekamais objekts, nodokļa likme un taksācijas periods

(1) Attiecībā uz rezidentiem ar nodokli apliekamais objekts ir taksācijas periodā Latvijā ar valsts gūtais apliekamais ienākums. Nodoklis ir 25 procenti no šā apliekamā ienākuma.

(2) Attiecībā uz pastāvīgajām pārstāvniecībām ar nodokli apliekamais objekts ir taksācijas periodā Latvijā ar valsts šīs pārstāvniecības patstāvīgi gūtais apliekamais ienākums. Nodoklis ir 25 procenti no šā apliekamā ienākuma.

(3) Ja nerезиденти Latvijā tieši veic uzņēmējdarbību, tajā skaitā tirdzniecību vai pakalpojumu sniegšanu, kas ir tāda pati uzņēmējdarbība, kādu veic šā nerезидента pastāvīgā pārstāvniecība vai meitas uzņēmums Latvijā, tad šā nerезидента tiesīgē gūtie ienākumi, kas gūti Latvijā, ieskaitami Latvijā esošās pastāvīgās pārstāvniecības vai meitas uzņēmuma ienākumos un apliekami ar uzņēmumu ienākuma nodokli pēc 25 procentu likmes.

(4) Attiecībā uz nerезиденти ar nodokli apliekamais objekts ir Latvijā gūtie ienākumi no uzņēmējdarbības vai ar to saistītām darbībām. Nodoklis tiek ieturēts no tādiem maksājumiem, kurus rezidenti un pastāvīgās pārstāvniecības izmaksā nerезиденти, arī fiziskajām personām, ja no šiem maksājumiem nav ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek ieturēts no:
1) dividendēm — 10 procenti no dividendu summām;
2) atlīdzības par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem — 10 procenti no atlīdzības summām;
3) procentu maksājumiem, ja to maksātājs un saņēmējs ir saistīti uzņēmumi vai personas, — 10 procenti no šiem maksājumiem, bet procentu maksājumiem, ko Latvijas Republikā reģistrētais komercbanka izmaksā ar tām saistītiem uzņēmumiem vai personām, — 5 procenti no šiem maksājumiem;
4) samaksas par intelektuālo īpašumu:
a) maksājumiem par autoritēšību vai tiesībām izmantot autoritēšību uz literāru vai mākslas darbu, ieskaitot kinofilmās, videofilmās vai skatu ierakstus, — 15 procenti no šiem maksājumiem;
b) maksājumiem par pārejiem intelektuālā īpašuma veidiem — 5 procenti no šiem maksājumiem;
5) atlīdzības par Latvijā esoša īpašuma izmantošanu — 5 procenti no šīs atlīdzības summām;
6) ienākumiem no vērtspapīru pārdošanas Latvijā — 10 procenti no šiem ienākumiem;
7) ienākumiem no Latvijā esoša nekustamā īpašuma pārdošanas — 25 procenti no šiem ienākumiem.

(5) Šā panta ceturtais daļas 6. un 7. punktā minētais ienākums tiek aprēķināts un ieturēts Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(6) Šā panta izpratnē vadības un konsultatīvo pakalpojumi ir darbu kopums, ko nerезиденти veic tieši vai izmantojot pieaicināto personālu, lai nodrošinātu iekšzemes uzņēmuma (rezidenta) vai cita nerезидента pastāvīgās pārstāvniecības vadību vai sniegtu tai nepieciešamās konsultācijas.

(7) Taksācijas periods ir kalendārās gads. Uzņēmumi, kuri ir strādājuši nepilnu kalendārā gadu, taksācijas periods ir faktiski nostrādātās laiks šā kalendārā gada laikā.

II nodaļa Apliekamā ienākuma noteikšana

4.pants. Rezidenta un pastāvīgās pārstāvniecības apliekamais ienākums

(1) Nodokļa maksātāja (turpmāk arī — maksātājs) — rezidenta un pastāvīgās pārstāvniecības — apliekamais ienākums ir saskaņā ar likumu «Par uzņēmumu gada pārskatiem» 11. un 12. pantu vai likumu «Par bankām», vai likumu «Par apdrošināšanu» sastādītā maksātāja gada pārskata peļņas un zaudējumu aprēķinā uzraudzības peļņas vai zaudējumu apjoms pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas, kas ir attiecīgi palielināts vai samazināts par to izdevumu vai izdevumu daļas summu, kuri nav tieši saistīti ar maksātāja saimniecisko darbu, un par to zaudējumu summu, kuras radījusi maksātājam piederošo sociālās infrastruktūras objektu uzturēšana. Apliekamais ienākums tiek koriģēts (grozīts) saskaņā ar šo likumu.

(2) Pastāvīgās pārstāvniecības apliekamā ienākuma nosaka Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(3) Norāde uz nodokļa maksātāja peļņas palielināšanu vai samazināšanu turpmāk ir jāsaprot arī kā norāde uz attiecīgu zaudējumu samazināšanu vai palielināšanu.

(4) Apliekamā ienākuma koriģēšanu, to palielināt vai samazināt 6.pantā paredzētajā kārtībā, var veikt tikai tad, ja, nosakot maksātāja peļņu vai zaudējumus, ir ņemtas vērā šā panta pirmajā daļā minētās summas.

(5) Individuālajam uzņēmumam (ar zemienu un zvejnīku saimniecībām) — uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājam — ir jāiesniedz gada pārskats atbilstoši likumam «Par uzņēmumu gada pārskatiem».

(6) Apliekamais ienākums no vērtspapīru un Latvijā esoša nekustamā īpašuma pārdošanas tiek aprēķināts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem.

5.pants. Ar saimniecisko darbību tieši saistītie iedzīvumi

(1) Pie iedzīvumiem, kas nav tieši saistīti ar saimniecisko darbu, pieskaita visus uzņēmuma izdevumu īpašnieku un darbinieku atpūtai, atpūtas ceļojumiem, izklaidēšanas pasākumiem un ar uzņēmējdarbību nesaitītiem īpašnieku vai darbinieku braucieniem ar uzņēmuma autotransportu, pabalstiem, dāvinājumiem, dāvinājumu pārvērtētiem kredītiem un aizdevumiem, kā arī citas izmaksas nauda vai citas lietas (natūra) īpašniekiem vai darbiniekiem, kuras netiek uzraudzītas kā atlīdzība par veikto darbu vai kuras nav saistītas ar nodokļa maksātāja uzņēmējdarbību.

(2) No apliekamā ienākuma nedrīkst atskaitīt maksātājam piederošo sociālās infrastruktūras objektu izveidošanas izdevumu summu.

(3) Maksātājam piederošo sociālās infrastruktūras objektus šā likuma izpratnē ir dzīvokļu un komunālās saimniecības objekti, izglītības, kultūras, sporta, sabiedriskās ēdināšanas un medicīniskās aprūpes iestādes, ja tās nav tieši saistītas ar maksātāja uzņēmējdarbību.

6.pants. Apliekamā ienākuma koriģēšana

(1) Uzņēmumu apliekamo ienākumu palielina par:
1) uzņēmuma gada pārskatā minēto pamatlīdzekļu nolietojuma un norakstīto nemateriālo ieguldījumu vērtību summu un samazina par saskaņā ar šā likuma 13. panta prasībām aprēķināto pamatlīdzekļu nolietojuma un norakstīto nemateriālo ieguldījumu vērtību summu;
2) sodu naudām un ligumsodiem izmantoto summu;
3) neatilīdzinātām izstrūkumu un izlaupījumu summām valsts un pašvaldību uzņēmumos, kas arī no budžeta finansētas institūcijās;
4) šā likuma 3.panta ceturtais daļas 2.—7. punktā paredzētajām izmaksām, ja uzņēmums no tām nav ieturējis nodokli noteiktajā apmērā;
5) 40 procentiem no reprezentācijas izdevumiem izmantotās summām. Šā panta izpratnē reprezentācijas izdevumi ir uzņēmuma izdevumi tā prestiža veidošanai un uzturēšanai sabiedrībā pieņemto standartu līmenī. Tie ietver izdevumus publisku konferenciju, uzņemšanu un maltīšu rīkošanai, kā arī izdevumu uzņēmumu reprezentējošu priekšmetu izgatavošanai.

(2) Šā panta pirmās daļas 5. punktā minēto normu piemēro arī valsts un pašvaldību uzņēmumiem un no budžeta finansētām institūcijām, ja Ministru kabineta noteikumos vai pašvaldību domju (padomju) lēmumos nav noteikti ierobežojumi.

(3) Nosakot apliekamo ienākumu, uzņēmuma peļņu nedrīkst samazināt par ilgtermiņa ieguldījumu izveidošanas izdevumu (izņemot to ilgtermiņa aizņēmumu procentu maksājumiem, kuri nav iekļauti ilgtermiņa ieguldījumu pašizmaksā) un atmaksājām aizņēmumu summām, par rezervju un uzkrājumu veidošanai paredzēto līdzekļu daudzumu (izņemot šā likuma 7. un 8. pantā paredzētos gadījumus), par sava uzņēmuma dividendu summu, ārvalsts samaksāto uzņēmumu ienākuma nodokļa (vai tām atbilstoša nodokļa) summu, kā arī par dabas resursu virslimita izmantošanas un vides piesārņošanas virslimita maksājumu summu.

(4) Nosakot apliekamo ienākumu, uzņēmuma peļņu samazina par nekustamā īpašuma nodokļa (zemes nodokļa un īpašuma nodokļa), izložu un azartspēļu nodokļa un nodevas summām.

(5) Nosakot apliekamo ienākumu, ņem vērā bilances aktīvu postēņu pārvērtēšanas rezultātus, izņemot aktīvu pārvērtēšanu sakarā ar ārvalstu valūtas kursa maiņu. Aktīvu un pasīvu, kuru nominālvērtība izteikta ārvalstu valūtā, novērtējami latos pēc Latvijas Bankas noteiktā ārvalstu valūtas kursa taksācijas gada pēdējā kalendārā dienā, un, nosakot apliekamo ienākumu, ņemami vērā attiecīgie ienākumi vai zaudējumi.

(6) Nosakot apliekamo ienākumu, uzņēmuma peļņu drīkst samazināt (ievērojot šā panta septītajā daļā minētos nosacījumus) par apdrošināšanas prēmiju maksājumiem atbilstoši likumam «Par apdrošināšanu».

(7) Nosakot apliekamo ienākumu, uzņēmuma peļņu drīkst samazināt par darbinieku dzīvības apdrošināšanas prēmiju un papildpensijas apdrošināšanas maksājumiem atbilstoši likumam «Par apdrošināšanu», ja šā darbinieka apdrošināšanas līgums ir noslēgts uz termiņu, kas nav īsāks par pieciem gadiem.

(8) Nosakot apliekamo ienākumu, uzņēmuma peļņu palielina par procentu maksājumu summu, kas pārsniedz gada pieļaujamo procentu maksājumu apmēru, kuru nosaka, Valsts statistikas komisijas noteikto gada vidējo iesternija kredītu likumi kredītiestādēs rezinot ar gada vidējo pašu uzņēmuma kapitāla summu. Summas, kas pārsniedz gada pieļaujamo procentu maksājumu apmēru, var iekļaut turpmāko gadu apliekamā ienākuma samazinājumā, ja attiecīgajā gadā kopējā procentu maksājumu summa nepārsniedz gada pieļaujamo procentu maksājumu summu. Šie noteikumi nav attiecināmi uz procentu maksājumiem par aizņēmumiem Latvijas Republikā reģistrētais komercbankās.

(9) Ja pārskata gada laikā vairāk nekā 50 procenti no uzņēmuma kapitāla daļām mainās īpašniekiem, summas, kas pārsniedz gada pieļaujamo procentu maksājumu apmēru, nevar iekļaut turpmāko gadu apliekamā ienākuma samazinājumā.

(10) Nosakot apliekamo ienākumu uzņēmuma privatizācijas gadījumā, izdevumos atļauts ieskaitīt visu atlikušo procentu maksājumu summu.

7.pants. Kredītiestādēs nedrošiem parādiem paredzēto speciālo uzkrājumu iekļaušana ienākumos vai izdevumos, nosakot apliekamo ienākumu

Nosakot apliekamo ienākumu kredītiestādēm, peļņu samazina par to atskaitījumu summu, kuri saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto kārtību gada laikā izdarīti specializāciju uzkrājumos nedrošiem parādiem, savukārt peļņu palielina par summu, kas ir izņemta no šiem uzkrājumiem gada laikā un ieskaitīta kredītiestādēs apdrošināšanas sabiedrību speclāzīmju (tehnikajām) rezervēm paredzētie līdzekļi.

Nosakot apliekamo ienākumu apdrošināšanas sabiedrībām, saskaņā ar likumu «Par apdrošināšanu» peļņu samazina par speciālajās (tehnikajās) rezervēs gada laikā izdarīto atskaitījumu summu, savukārt peļņu palielina par summu, kas ir izņemta no šīm rezervēm gada laikā un ieskaitīta apdrošināšanas sabiedrības ienākumos.

8.pants. Uzdevumos abpusēji speclāzīmju (tehnikajām) rezervēm paredzētie līdzekļi

Nosakot apliekamo ienākumu kredītiestādēm, peļņu samazina par to atskaitījumu summu, kuri saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto kārtību gada laikā izdarīti specializāciju uzkrājumos nedrošiem parādiem, savukārt peļņu palielina par summu, kas ir izņemta no šiem uzkrājumiem gada laikā un ieskaitīta kredītiestādēs apdrošināšanas sabiedrību speclāzīmju (tehnikajām) rezervēm paredzētie līdzekļi.

Nosakot apliekamo ienākumu apdrošināšanas sabiedrībām, saskaņā ar likumu «Par apdrošināšanu» peļņu samazina par speciālajās (tehnikajās) rezervēs gada laikā izdarīto atskaitījumu summu, savukārt peļņu palielina par summu, kas ir izņemta no šīm rezervēm gada laikā un ieskaitīta apdrošināšanas sabiedrības ienākumos.

9.pants. Zaudētie parādi

Nosakot apliekamo ienākumu, peļņu var samazināt par zaudēto parādu summām, ja ievēroti visi šā panta minētie nosacījumi.

1) ienākums, kas attiecas uz šiem parādiem, pirms tam ir iekļauts apliekamā ienākuma aprēķinā;

2) šie parādi ir norakstīti uzņēmuma grāmatvedībā;

3) debitors ir Latvijas nodokļa maksātājs kā rezidents vai pastāvīgā pārstāvniecība;

4) debitors ir atzīts par bankrotējušu vai tas ir valsts vai pašvaldības uzņēmums, kas likvidēts atbilstoši attiecīgās institūcijas lēmumam.

10.pants. Sīhiskos nelaimju rezultātā un citādā piespiedu kārtē cēstie zaudējumi

(1) Sīhiskos nelaimju rezultātā vai citādā piespiedu kārtē cēstie pamatlīdzekļu zaudējums tiek uzskatīts par šo pamatlīdzekļu nomaiņu pret naudas summu, kas ir vienāda ar kompensāciju par attiecīgo pamatlīdzekli.

(2) Nosakot apliekamo ienākumu, ienākumus no kompensācijas par sīhiskos nelaimju rezultātā vai citādā piespiedu kārtē zaudētiem pamatlīdzekļiem, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus, ņem vērā, bet kompensācijas summa ir jāizslēdz no attiecīgās pamatlīdzekļu kategorijas atlikušās vērtības 13. pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Nosakot apliekamo ienākumu, ienākumus no kompensācijas par sīhiskos nelaimju rezultātā vai citādā piespiedu kārtē zaudētiem pamatlīdzekļiem, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus, ņem vērā, bet kompensācijas summa ir jāizslēdz no attiecīgās pamatlīdzekļu kategorijas atlikušās vērtības 13. pantā noteiktajā kārtībā.

(4) Nosakot apliekamo ienākumu, ienākumus no kompensācijas par sīhiskos nelaimju rezultātā vai citādā piespiedu kārtē zaudētiem pamatlīdzekļiem, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus, ņem vērā, bet kompensācijas summa ir jāizslēdz no attiecīgās pamatlīdzekļu kategorijas atlikušās vērtības 13. pantā noteiktajā kārtībā.

(5) Ja uzņēmums veic pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, tās rezultātus, izņemot sakarā ar uzņēmuma privatizāciju un atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem izdarītās pārvērtēšanas rezultātus, pamatlīdzekļu atlikušās vērtības noteiksānā ņem vērā.

(6) Nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksas par koncesijām, patentiem, licencēm un preču zīmēm noraksta sistematiski, pēc lineārās (vienmērīgās) metodes. Pārējo nemateriālo ieguldījumu nolietojums nodokļa aprēķināšanai vajadzībā nav norakstāms.

(7) Nemateriālo ieguldījumu vērtību noraksta koncesijām — 10 gados, patentiem, licencēm un preču zīmēm — piecos gados, Pētniecības un attīstības izmaksas (arī tās, kas saistītas ar nerēalizēto tehnisko dokumentāciju, ja šo projektu vērtība nav iekļauta pamatlīdzekļos), kas attiecas uz nodokļa maksātāja saimniecisko darbu, izņemot izmaksas par derīgu izstrādē atrāšanās vietas, daudzuma un kvalitātes noteikšanu, noraksta tajā gadā, kad šis izstrādē radušās.

(8) Izmaksas par derīgu izstrādē atrāšanās vietas, daudzuma un kvalitātes noteikšanu noraksta sistematiski 10 gados pēc izmaksu rašanās.

(9) Ja pamatlīdzekļi ir nomāti ar izpirkuma tiesībām, to nolietojuma un rekonstrukcijas, izlabošanas un atjaunošanas izmaksas noraksta tā, it kā pamatlīdzekļi būtu nomnieka īpašums.

Turpinājums 10.lpp.

ma zaudējumi;
2) preču (produkcijas, pakalpojumu) vērtību starpība (starpības daļa), kas rodas, ja šīs preces (produkcija, pakalpojumi) par cenām, kas ir zemākas par tirgus cenām, tiek pārdotas saistītiem ārvalstu uzņēmumiem un uzņēmumiem, kuri ir atbrīvoti no uzņēmumu ienākuma nodokļa vai kuri izmanto likumā «Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā» paredzētos atvieglojumus, vai, ja šīs preces (produkcija, pakalpojumi) par cenām, kas ir zemākas par tirgus cenām, tiek pārdotas ar uzņēmumu saistītiem personām;
3) preču (produkcijas, pakalpojumu) vērtību starpība (starpības daļa), kas rodas, ja šīs preces (produkcija, pakalpojumi) par cenām, kas ir augstākas par tirgus cenām, tiek pirktas no saistītiem ārvalstu uzņēmumiem un uzņēmumiem, kuri ir atbrīvoti no uzņēmumu ienākuma nodokļa vai kuri izmanto likumā «Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā» paredzētos atvieglojumus, vai, ja šīs preces (produkcija, pakalpojumi) par cenām, kas ir augstākas par tirgus cenām, tiek pirktas no personām, kas saistītas ar uzņēmumu;
4) darījuma vērtības un tirgus vērtības starpība, ja šā panta otrajā un trešajā daļā minētie uzņēmumi vai personas veic cita veida savstarpējus darījumus.
(3) Procentu maksājumi par aizņēmumiem no saistītiem uzņēmumiem, kuri ir atbrīvoti no uzņēmumu ienākuma nodokļa vai kuri izmanto atvieglojumus saskaņā ar likumu «Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā», vai ar uzņēmumu saistītiem personām tiek aplūkoti ar nodokli pēc 10 procentu likmes. Ja šādiem saistītiem uzņēmumiem vai ar uzņēmumu saistītiem personām tiek izdarīti līdzīgi maksājumi, kas mēnēti 3.panta ceturtais daļas 2.—7.punktā, nodoklis tiek ieturēts, piemērojot minēto punktos noteiktās likmes un saskaņā ar 3. un 24.panta noteikumiem.
(4) Rezidenta vai pastāvīgās pārstāvniecības darījums ar citu uzņēmumu vai personu, ja tie atrodas beznodokļu vai zemu nodokļu valstīs vai zonās, tiek uzskatīts par darījumu ar saistītu uzņēmumu vai ar uzņēmumu saistītu personu. Minēto valstu vai zonu sarakstu nosaka Ministru kabinets. Šī norma nav attiecināma uz uzņēmumiem, kas pierādā, ka tie nav saistīti.
13.pants. Pamatlīdzekļu nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšana, aprēķinot apliekamo ienākumu
(1) Aprēķinot apliekamo ienākumu, saimnieciskajā darbībā izmantojamo pamatlīdzekļu nolietojuma nosaka šādā kārtībā:
1) pamatlīdzekļu sadala cetrās kategorijās un no saka gada nolietojuma likmi procentos:

Kategorija	Nolietojuma likme	Pamatlīdzekļa veids
1	5 procenti	Elkas, būves, ilggadīgie stādījumi
2	10 procenti	Dzelzceļa ritošais sastāvs un tehnoloģiskās iekārtas, jūras un upju flotes transportlīdzekļi, flotes un ostu tehnoloģiskās iekārtas, enerģētiskās iekārtas, Skaitļošanas iekārtas, informāciju sistēmas, datoru programmu produktu un datu uzkrāšanas iekārtas
3	25 procenti	
4	20 procenti	

2) pamatlīdzekļu uzskaiti kārtē:
a) attiecībā uz ekām, to daļām, būvēm, ilggadīgu informāciju sistēmām un citiem pamatlīdzekļiem, kuri netiek izmantoti saimnieciskajā darbībā vai tiek izmantoti tikai daļēji, — par katru pamatlīdzekli atsevišķi;
b) attiecībā uz visiem pārējiem pamatlīdzekļiem — kopā par visu kategoriju;
3) uzņēmumu pamatlīdzekļiem taksācijas perioda nolietojuma summu aprēķina no katras pamatlīdzekļu kategorijas atlikušās vērtības pirms taksācijas perioda nolietojuma atskaitīšanas, piemērojot attiecīgajai pamatlīdzekļu kategorijai noteikto nolietojuma likmi divkārs apmērā;
4) attiecīgās pamatlīdzekļu kategorijas atlikušo vērtību, no kuras aprēķina taksācijas perioda nolietojuma, nosaka, palielinot šīs pamatlīdzekļu kategorijas pirmstaksācijas perioda atlikušo vērtību par gūtajām pirmstaksācijas perioda atlikušo vērtību par taksācijas perioda nolietojuma izveidoto pamatlīdzekļu vērtību un par kapitālajiem izmaksām attiecīgās kategorijas pamatlīdzekļiem un samazinot par vērtību, kura ir iegūta par taksācijas periodā izslēgtu pamatlīdzekļu vērtību vai arī kā atlīdzība par sīhiskos nelaimju rezultātā vai citādā piespiedu kārtē zaudētiem pamatlīdzekļiem;
5) ja triekšējā punktā minētajos aprēķinos tiek iegūta negatīva bilance, attiecīgu summu pieskaita pie uzņēmuma apliekamā ienākuma, bet kategorijas bilanci pielīdzina nullei;
6) ja attiecīgās kategorijas pamatlīdzekļu atlikušo vērtību pēc nolietojuma atskaitīšanas taksācijas perioda beigās nepārsniedz 50 latu vai attiecīgajā kategorijā vairs nav neviena pamatlīdzekļa, kategorijas atlikušo vērtību noraksta taksācijas gada uzņēmējdarbības izdevumos;
7) uzņēmuma pamatlīdzekļu taksācijas perioda nolietojuma kopsummām, kuru noraksta uzņēmējdarbības izdevumos, ieskaitot ierēktības punktā minēto vērtību, ņem vērā, summējot pa pamatlīdzekļu kategorijām aprēķināto nolietojumu;
8) šā likuma 13.panta pirmā daļā neattiecas uz zemi, mākslas darbiem, antikiem priekšmetiem, juvelierizstrādājumiem un citiem pamatlīdzekļiem, kuri nav pakļauti fiziskam vai morālam nolietojumam.
(2) Kapitālās izmaksas ir pamatlīdzekļu izlabošanas, atjaunošanas un rekonstrukcijas izdevumi, kuri būtiski palielina to ražošanas potenciālu vai pagrina ekspluatācijas laiku.
(3) Ja uzņēmums veic pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, tās rezultātus, izņemot sakarā ar uzņēmuma privatizāciju un atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem izdarītās pārvērtēšanas rezultātus, pamatlīdzekļu atlikušās vērtības noteiksānā ņem vērā.

ŠAJĀ NUMURĀ:

10.lpp. Vekseļu izrakstīšanas un apgrozības noteikumi

11.lpp. Latvijas ārpolitikas pamatvirzieni (projekti)

12.lpp. Par zemes izpirkšanu pilsētās

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:
Grozījumi likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli»

Izdarīt likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdis Zlotājs, 1993. 22./23.nr.) šādus grozījumus:
1. Aizstāt 19.panta piektajā daļā skaitli un vārdu «1.martā» ar skaitli un vārdu «1.aprīlī».

Likums stājas spēkā ar tā izsludināšanas dienu. Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 1.martā.

Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 4.martā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:
Grozījumi Latvijas Kriminālprocesa kodeksā

Izdarīt Latvijas Kriminālprocesa kodeksā šādus grozījumus:
1. Papildināt 27.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:
«Par pamatu tiesnešiem noraidījumiem nevar būt viņa pieņemtie lēmumi izskatāmā lietā par šajā kodeksā paredzēto procesuālo piespiedu līdzekļu piemērošanu, par Operatīvās darbības likumā paredzēto sevišķi veidu veicamo operatīvās darbības pasākumu akceptu, kā arī gadījumos, kad tiek izskatīta administratīvā pārkapuma lieta par pārkapumiem, kas paredzēti Latvijas Administratīvo pārkapumu kodeksa 201.39.pantā sakarā ar neceļu pret tiesu.»

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 23.februārī. Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 4.martā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:
Grozījumi likumā «Par uzņēmumu gada pārskatiem»

Izdarīt likumā «Par uzņēmumu gada pārskatiem» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdis Zlotājs, 1992. 44./45.nr.) šādus grozījumus:
1. Aizstāt 1.panta otrajā daļā skaitli un vārdu «2000 minimālās mēnešalgas» ar skaitli un vārdu «45 000 latu».

2. Aizstāt 3.panta pirmajā daļā skaitli «18» ar skaitli «12».

Likums stājas spēkā ar tā izsludināšanas dienu. Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 23.februārī. Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 4.martā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:
Grozījumi likumā «Par 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanu un spēkā stāšanās kārtību»

Izdarīt 1993.gada 30.marta likumā «Par 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likuma spēka atjaunošanu un spēkā stāšanās kārtību» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Ministru Padomes Zlotājs, 1993. 14.nr.) šādus grozījumus:
1. Aizstāt 2.pantu šādā redakcijā:
«Zemesgrāmatu nodaļas lēmumi tiesu sistēmā un tie izveidotas rajonos un republikas pilsētās nekustamo īpašumu reģistrēšanai, kā arī ar tiem saisto tību nodrošināšanai. Rīgā izveidojama vienla Zemesgrāmatu nodaļa. Nodaļas priekšnieka funkcijas nekustamo īpašumu reģistrēšanai un ar tiem saistīto tību nodrošināšanā veic arī viņa vietnieki. Šis nodaļas pārzina apgabaltiesas, bet līdz to izveidošanai — rajonu (pilsētu) tiesas.»

2. Aizstāt 3.pantu šādā redakcijā:
«Zemesgrāmatu nodaļu priekšniekiem un viņu vietniekiem ir 1992.gada 15.decembra likumā «Par tiesu varu» rajonu (pilsētu) tiesnešiem noteiktās tiesiskās statusus.»

Likums stājas spēkā ar tā izsludināšanas dienu. Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 23.februārī. Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 4.martā

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:
Par Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto Valstu valdības līgumu par tehnisko palīdzību Krievijas Federācijas Bruņoto spēku Latvijas Republikas teritorijā izvietoto un agrāk kontrolēto parasto ieroču sistēmu un militāro objektu iznīcināšanai

1.pants. 1994.gada 12.augustā Rīgā parakstītais Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto Valstu valdības līgums par tehnisko palīdzību Krievijas Federācijas Bruņoto spēku Latvijas Republikas teritorijā izvietoto un agrāk kontrolēto parasto ieroču sistēmu un militāro objektu iznīcināšanai (turpmāk — Līgums) ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2.pants. Likums stājas spēkā tā izsludināšanas dienā. Līdz ar likuma izsludināšanos šā likuma 1.pantā minētais līgums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 16.februārī. Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 1.martā

Palīgs grāmatveidā

Latvijas Bankas noteiktie lata kursi pagājušajā nedēļā

||
||
||

Latvijas ārpolitikas pamatvirzieni līdz 2005.gadam

Latvijas Republikas ārpolitikas galvenais uzdevums ir valsts neatkarības nostiprināšana un tās neatgriezeniska nodrošināšana.

Tas ir nesamdzams, integrējošs Eiropas drošības politikas un ekonomiskās struktūras, piedaloties Eiropas politikas veidošanā, kontinenta stabilitātes un drošības veicināšanā, kā arī aktīvi iesaistoties pasaules politiskajos procesos. Šis uzdevums sasniegams obligāti priekšnoteikumi ir parlamentārās demokrātijas attīstība, iekšpolitiskā stabilitāte un ekonomisko reformu nepārtrauktība Latvijā.

Latvijas Republikas ārpolitikas pamatvirziena konsekvēnta un elastīga īstenošana ir viens no nepieciešamajiem priekšnoteikumiem, lai Latvija attīstītos par modernu, demokrātisku, drošu un ekonomiski spēcīgu Eiropas valsti.

LR ārpolitikas pamatvirzieni:

I. Integrācija Eiropas, transatlantiskajās un citās starptautiskajās struktūrās

1. Iestāšanās Eiropas Savienībā
Iestāšanās Eiropas Savienībā (ES) ir būtiska latviešu tautas izdzīvotības un Latvijas valsts saglabāšanas iespēja. Iekļaušanās ES ekonomiskajā sistēmā veicinās Latvijas saimniecības, zinātnes, izglītības un kultūras straujā attīstību.

2. Iekļaušanās Eiropas un transatlantiskajās drošības struktūrās
Latvijas aktīva līdzdalība Rietumeiropas Savienības laus piedaloties Eiropas Savienības drošības politikas veidošanā.

Mērķiecīga dalība pr ogrammā *Partnerattiecības mīeram* un Ziemeļatlantijas sadarbības padomē (NACC) ir nepieciešama, lai sagatavotos uzņemšanai NATO.

Latvija izmanto visas iespējas, lai kļūtu par pilnīgu NATO dalībvalsti, Latvija veicinās tādu NATO palaišanu, kas jebkāra tās stadijā paliecinās un nostiprinās ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas drošību.

Projekts

3. Darbība starptautiskajās un reģionālajās organizācijās
Latvijas drošības problēmu un svarīgu ārpolitikas uzdevumu risināšanai Latvija turpinās aktīvu darbību pasaules un Eiropas starptautiskajās organizācijās — Apvienoto Nāciju Organizācijā, Organizācijā drošībai un sadarbībai Eiropā (ODSE), Eiropas Padomē, Starptautiskajā parlamentu apvienībā (SPA), Baltijas jūras valstu padomē.

II. Baltijas valstu sadarbības padziļināšana

Baltijas valstu visaptveroša sadarbība ir nozīmīga Latvijas, Lietuvas un Igaunijas politikai un ekonomiskai attīstībai un reģiona drošībai. Šis sadarbības veicināšanas priekšnoteikums ir izveidoto institūciju — Baltijas asamblejas, Baltijas Ministru padomes un BMP Veicāmo amatspulu komiteju — darbības attīstīšana un pilnīgšana.

III Divpusējās attiecības reģionālās sadarbības ietvaros

Latvijas Republikas divpusējās attiecības ar visām valstīm tiks veidotas, līdzsvarojot kopīgās intereses, daudzveidīgo sadarbības jomas, lai nostiprinātu Latvijas drošību, veicinātu valsts ekonomisko attīstību un labklājību.

1. Eiropas valstis
Prioritāras ir divpusējās attiecības ar ES valstīm. To nosaka Latvijas mērķis iestāties ES.
Latvija turpinās aktīvu darbību ar Vāciju, Franciju un Lielbritāniju, kurām ir nozīmīga vieta Latvijas suverenitātes nostiprināšanā.
Latvija intensificēs divpusējās attiecības ar Ziemeļvalstīm — Zviedriju, Dāniju, Somiju, Norvēģiju un Islandi, aktivizējot sadarbību starp BMP un Ziemeļvalstu Ministru padomi.

2. Krievija un jaunās neatkarīgās valstis
Latvija un Krievija uzturēs kaimiņattiecības, balstoties uz starptautisko tiesību normām un starptautisko saistību ieviešanas pamatu.

Projekts

3. Darbība starptautiskajās un reģionālajās organizācijās
Ar jaunajām neatkarīgajām valstīm Latvija veidos uz savstarpēji izdevīgas sadarbības principiem balstītas attiecības.

3. Ziemeļamerika
Sadarbība ar ASV ir viena no Latvijas ārpolitikas divpusējo attiecību prioritātetēm, kam jasekmē Latvijas drošības problēmu risināšana, kā arī valsts ekonomiskā, zinātnes un kultūras attīstība.

Sekmīgas reģionālās sadarbības ietvaros ir jāpadziļina attiecības ar Ziemeļamerikas Brīvas tirdzniecības līguma (NAFTA) valstīm Kanādā un Meksikā.

4. Pārējās reģioni
Jāveic precīza Latvijas ilgtermiņa interešu izvērtēšana un to pakāpieniska īstenošana Āzijā, Tuvo Austrumu, Austrālās un Okeānijas un Dienvidamerikas u.c. reģionos.

IV. Saimnieciskās dimensijas tālāka padziļināšana

Brīvā tirdzniecība nodrošinās, investīciju piesaisti — eksporta veicināšanu, radot vislabvēlīgākos apstākļus valsts ekonomiskajai attīstībai. Latvija līdztekus saimnieciskajai integrācijai ES attīstīs sadarbību divpusējo attiecību ietvaros un aktivizēs sadarbību starptautiskajās finansu un ekonomiskajās organizācijās: Starptautiskajā valūtas fondā, Pasaules Rekonstrukcijas un attīstības bankā, Eiropas rekonstrukcijas un attīstības bankā, Vispārējā vienotības par tirdzniecību un tarifu, Pasaules tirdzniecības organizācijā, Organizācijā ekonomiskai sadarbībai un attīstībai.

V. Programmu Latvija pasaulē un Latvijas diaspora izstrādāšana un īstenošana

Jāizstrādā programmas *Latvija pasaulē* un *Latvijas diaspora*. Programmu mērķis ir radīt un nostiprināt īstenai atbilstošu priekšstatu par Latvijas valsti pasaules sabiedrīskajā domā, kā arī veicināt Latvijas diasporas kultūras, ekonomisko un citu saistību ar Latvijas valsti stiprināšanu.

Projekts

Aspriešanas procesā var tikt precizēts

Latvijas Republikas ārpolitikas koncepcija

Ievads
Latvijas Republikas ārpolitikas koncepcija ir dokumenta, kas raksturo Latvijas mērķus un interešas pasaulē attīstības kontekstā.

LR ārpolitikas galvenais uzdevums ir valsts neatkarības nostiprināšana un tās neatgriezeniska nodrošināšana. Tas ir nesamdzams, integrējošs pasaules un Eiropas drošības, politikas un ekonomiskās struktūras, piedaloties politikas formulēšanā, saimnieciskā sakaru daudzveidīgo un veicinot Latvijas Eiropas stabilitāti un drošību.

Latvijas Republikas ārpolitika balstīs uz skaidri definētiem pamatprincipiem, virzieniem, kurus var precizēt vai pārdefinēt saskaņā ar valsts interešām un atkarībā no notikumu un norišu attīstības pasaulē.

LR ārpolitikas pamatnostādņu stabilitāte, paredzamība un to īstenojuma nepārtrauktība irzriet no demokrātiskās Eiropas valsts interešu mērķiem.

1996.gadā var kļūt par izšķir šo pārmaiņu gadu Eiropas attīstībā. Eiropas Savienības (ES) starpvaldību konferences mērķis pārkārtīt Māstrichta līgumu, kā arī iespējama NATO paplašināšanās nosacījumu nosaukšana var kardināli ietekmēt Eiropas drošību, ekonomiskās un politiskās norises.

LR Ārlietu ministrija ir izstrādājusi dokumentu Latvijas ārpolitikas pamatvirzieni līdz 2005.gadam, nosakot valsts ilgtermiņa interešas.

Latvijas Republikas ārpolitikas pamatvirziena konsekvēnta un elastīga īstenošana ir viens no nepieciešamajiem priekšnoteikumiem, lai Latvija attīstītos par modernu, demokrātisku, drošu un ekonomiski spēcīgu Eiropas valsti.

Savukārt Latvijas Republikas ārpolitikas koncepcija ir valsts iesterniņa un ilgtermiņa uzdevumu apkopojošs dokuments, kurā tiek raksturotas valsts intereses šakam laika posmā.

Ārpolitikas koncepcija nedrīkst kļūt par dogmu. Tās modeļi pieļauj arī papildināt vai mainīt kādā no dokumenta sadaļām atbilstoši situācijai pasaulē, nemainot koncepcijas pamatnostādnes.

Latvijas Republika izmanto visas iespējas, lai piedalītos Eiropas politikas veidošanā, nostiprinot Latvijas drošību un sekmējot kontinenta stabilitāti.

Šo uzdevumu īstenošanas obligāti priekšnoteikumi ir parlamentārās demokrātijas attīstība, iekšpolitiskā stabilitāte un ekonomisko reformu nepārtrauktība Latvijā.

Projekts

no Latvijas ārpolitikas prioritārajiem uzdevumiem. Jāsekmē trīs Baltijas valstu pakāpieniska tuvināšanās un reģionālā integrācija Baltijas jūras reģiona kontekstā, kas atvieglo tu ekonomiskās sadarbības un drošības jautājumu risināšanu un sekmētu Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iekļaušanos Eiropas Savienībā un citās starptautiskajās organizācijās un institūcijās.

1.1.1. Pēc neatkarības atgūšanas ir notikusi ievērojama Baltijas valstu sadarbības aktivizācija un padziļināšanās. Panākts nozīmīgas vienotības gan politiskā, gan ekonomiskā. Prezidentu, parlamentu un izpilddarības līmeņu ir notikusi regulāra sadarbība. Par izpilddarību sadarbību liecina regulāras pirmjeremstīru tikšanās, noslēgtie un parakstītie sarunāto līgumi. Verojama sadarbības nostiprināšanās drošības, vides aizsardzības un kultūras, cilvēktiesību un konsularājos jautājumos.

Kopdarības nozīmīgākie soļi ir Baltijas Ministru padomes (BMP) un BMP sekretariāta nodibināšana un darbības uzsākšana. Brīvās tirdzniecības līguma noslēgšana un stāšanās spēkā. Baltijas bataljona (BALBAT) izveidošana un darbības uzsākšana.

1.1.2. Baltijas valstu politikājam sadarbība regulāri ir jāveic ārpolitikas trispusējas konsultācijas un kopēju pozīciju izstrāde starptautiskajās organizācijās.

Baltijas valstu drošības stiprināšanu un to pakāpienisku īstenošanu starptautiskajās drošības struktūrās veicinās militārā kopdarība. Vienlaikus tiks pilnveidota sadarbība starp iekšlietu ministriju, koordinējot organizācijas noziedzības, narkotiku un ieroču kontrabandas un izplatīšanas, bēgļu u.c. problēmu risinājumus.

Jāizveido Baltijas valstu vienotais tirgus, kas balstīts uz ES valstu sadarbības principiem saskaņā ar ES normatīvo bāzi. Baltijas valstu muitas savienība ir jāveido saskaņā ar integrācijas pakāpi ES.

Interesējami drīzā laikā jāizveido Baltijas valstu vienotā vīzu telpa. Jāatrisina Latvijas, Lietuvas un Igaunijas preturans jūras robežu jautājums.

Nemot vērā Baltijas valstu vēsturisko pēcteci, jāpārskata 20. — 30.gados parakstītos līgumus šo valstu starpā, izvērtējot iespējas pielāgot tos pašreizējai situācijai.

var kļūt par spēcīgu Eiropas ekonomisko zonu. Ne visas Ziemeļvalstis pieder Baltijas jūras reģionam, tomēr šo valstu tradicionālās sadarbības, kā arī Baltijas jūras valstu vēsturisko saistību kontekstā Latvijai ir jāatstā kompleksa sadarbība divpusējo attiecību līmenī ar šo reģiona valstīm.

Viens no Latvijas ārpolitikas pamatvirzieniem ir ekonomiskās un politiskās sadarbības ar Ziemeļvalstīm valstīm padziļināšana. Vēsturiski Latviju ar Ziemeļvalstīm vieno kopīga kultūras un tirdzniecības telpa. Intensīva sadarbība ar Ziemeļvalstīm ir nepieciešams priekšnoteikums Latvijas sekmīgai integrācijai vienotā Baltijas jūras reģionā un komunikācijai tālā un infrastruktūrā.

Tā guva izpausmi gan nepārtrauktā politiskā dialoga ar šo reģiona valstīm praktiski visos LR svarīgākajos jautājumos, kā arī jūtām atbalstu no Ziemeļvalstu pusē dažādās starptautiskajās organizācijās.

Tiks turpināts darbs bezvīzu režīma ar Ziemeļvalstīm ieviešanas virzienā.

Nemot vērā izveidošos Eiropas jauno stratēģisko situāciju, Zviedriju un Somiju jālieto par Eiropas Savienības dalībvalstīm, jāturpina politisko un aizsardzības jautājumu risināšana starptautiskajās un reģionālajās organizācijās un institūcijās: ES, BJVP, Ziemeļu Padomē.

Latvija attīstīs sadarbību ar Ziemeļvalstīm, Vāciju un Poliju, lai veicinātu organizētās noziedzības, narkotiku un ieroču kontrabandas un izplatīšanas, bēgļu u.c. problēmu risinājumus.

Latvijas tuvināšanās un iekļaušanos Ziemeļvalstu sadarbības struktūrās, meklēs stabili vietu šo reģiona ekonomiskajā attīstībā. Latvija sekmēs jaunu sadarbības formu institucionalizāciju, intensificējot darbu foruma 5+3 izveidē.

Latvija intensificēs sadarbību ar Ziemeļvalstīm drošības jautājumos, īpašu uzmanību pievēršot miera uzturēšanas spēku attīstībai.

2.1. Zviedrija/Karaliste
Tiks intensificētas divpusējo attiecību attīstība ar Zviedriju ekonomiskā, zinātnē, kultūrā un militārā jomā.

2.1.1. Zviedrija ir spēlējusi ievērojamu lomu Latvijas neatkarības nostiprināšanas procesā, snieguši atbalstu KF armijas izvešanas problēmas risināšanā, palīdzību Latvijas aizsardzības struktūru veidošanā.

Pēc Zviedrijas iestāšanās ES kļūs nozīmīgāks tās sniegtais atbalsts, lai sekmētu Latvijas integrēšanos Eiropā. Ar Zviedriju mus vieno kopīgas intereses reģionālās drošības jomā, izpratne par Baltijas valstu neatkarību kā ļoti svarīgu drošības politikas stabilitātes elementu ne tikai Baltijas jūras reģionā, bet arī visā Eiropā. Zviedrija kopā ar citām Skandināvijas valstīm aktīvi īsteno tā suverenitātes atbalsta programmu, kas palīdz nodrošināt iekšējo kārtību un stabilitāti Baltijas valstīs un uzlabot to spējas uzraudzīt un kontrolēt savas teritorijas, ir īpaši robežos.

2.2. Dānijas Karaliste
Latvijai jāizmanto labvēlīgā Dānijas ekonomiskā situācija un pozitīvās ekonomiskās attīstības prognozes tuvākajiem gadiem, lai veicinātu Dānijas investīciju pieplūdumu un ekonomiskās sadarbības aktivizēšanu.

Jāizmanto Dānijas nepārtrauktais atbalsts Latvijas integrācijai ES.

2.2.1. Dānija bija pirmā valsts, kura jau 1990.gada novembrī noslēdza draudzības un ekonomiskās sadarbības līgumu ar Latviju, kas vērtējams kā pirmais solis vēlākajai nepārtrauktajai Dānijas atbalsta Latvijas neatkarības atgūšanas procesā, Aizsardzības struktūru veidošanā un integrēšanās Eiropas Savienībā.

Konstruktīva un aktīva sadarbība izveidojusies turpināsies programmas *Partnerattiecības mīeram* sakarā. Tehniskā palīdzība apmācības, aizsardzības spēku struktūras veidošanas, aizsardzības plānošanas jomā Latvijai paredz noslēgtais militārās sadarbības līgums ir veicinājis abu valstu sadarbības ekonomiskā, izglītībā, zinātnē un kultūrā.

4.2. Beļģijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Luksemburgas Lielhercogiste
Latvijai ir svarīga Beļģijas, Nīderlandes un Luksemburgas sadarbības pieredze kā sekmīgas reģionālās sadarbības piemērs. Baltijas valstīm sagatavojot integrāciju Eiropas Savienībā.

4.2.1. Latvijas attiecības ar Beļģiju, Nīderlandi un Luksemburgu ir svarīgas sakarā ar šo valstu lomu Eiropas integrācijas un drošības problēmu risināšanas procesā.

4.2.2. Jāturpina formulas 3+3 (Baltija) — Beniluks politiskās, kultūras un izglītības jautājumos.

2.4. Norvēģijas Karaliste, Islandes Republika
Tiks aktivizēta Latvijas un Norvēģijas politiskā un ekonomiskā sadarbība, tādējādi tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sadarbības un struktūru.

2.4.1. Norvēģija ir Islandes un devušas nozīmīgu ieguldījumu Latvijas neatkarības nostiprināšanā, sniedzot vispusīgu palīdzību valsts institūciju pilnveidošanā.

Islande bija pirmā valsts, kura 1991.gada augustā atzina LR neatkarību.

2.4.2. Pēc Norvēģijas negatīvā balsojuma par iestāšanos ES sevišķi nozīmīgi attiecībās ar Norvēģiju un Islandi iegūst sadarbība Ziemeļvalstīs ietvaros.

Tiks turpināta Latvijas un Norvēģijas militārā sadarbība, lai sekmētu Latvijas iesaistīšanos Eiropas un transatlantiskajās drošības struktūrās.

Nemot vērā Norvēģijas ekonomisko potenciālu (sevišķi tās enerģoresursus), tiks aktivizēta Latvijas un Norvēģijas ekonomiskā sadarbība.

Tiks turpināta Norvēģijas un Latvijas, Islandes un Latvijas divpusējo attiecību juridiskās bāzes pilnveidošana.

Situācijas raksturojums
Iestājām karantānā bezdrošības, izmaiņās ne tikai pasaules kārtībā, bet arī pasaules politiskās, ekonomiskās attīstības un drošības kontekstā. Bija cerības, ka antagonistiskajai divu sistēmu konfrontācijai beidzoties, izdosies radīt jaunus vienotības Eiropas drošības arhitektūru. Šis iecerē, kas atbilst Eiropas valstu vairākuma interešām, joprojām nav īstenojies.

Plānotās jaunās pasaules kārtības vietā ir radusies situācija, kad Eiropā ir izņemusies vismaz trīs galvenās drošības sistēmas kopienas vai valstu grupējumi, kas gan ne vienmēr valstu drošības identitātes aspektā ir precīzi definēti.

Pirmkārt, pastāv drošības sistēmu kopums, kas apvieno NATO un ES dalībvalstis. Otrkārt, ir izveidojusies valstu grupa, kura atrodas tā sauktajā drošības pēlejkajā zonā, proti, tās ir valstis, kuras grūti pievienoties ES un NATO. Trešā lielāka kopiena pakāpieniski veidojas no jaunajām neatkarīgajām valstīm, kas daudāz iemeslu dēļ ir veidojušās ar Krieviju par vienoto drošības telpas veidošanu.

Latvijai pagaidām jāatbalsta pieder pie otrās grupējuma valstīm. Latvijas Republikas ārpolitikas uzdevums ir izmantot visas iespējas, lai mērķiecīgi sagatavotos integrācijai ES, Rietumeiropas Savienībā (RS) un NATO, kas apvieno valstis, ar kurām Latvijai ir kopīgas galvenās drošības intereses, kultūras orientācija un vērtību sistēma.

Istenojot šo uzdevumu, ir jāatrod pareizās proporcijas Latvijas ārpolitikas rietumu un austrumu virzienā līdzsvaru meklējumos.

Latvijai prioritāras ir divpusējās attiecības ar ES dalībvalstīm. Baltijas valstu visaptveroša sadarbība ir nozīmīga Latvijas, Lietuvas un Igaunijas politikai un ekonomiskajai attīstībai un reģiona drošībai. Latvija intensificēs sadarbību ar Ziemeļvalstīm, Poliju un Vāciju, lai Baltijas jūras reģionu kļūtu par attīstītu un ekonomiski spēcīgu vienotības ES saimnieciskās sistēmas un brīvā tirgus sastāvdaļu.

Austrumos no Latvijas robežas veidojas atšķirīgas orientācijas ekonomiskās un drošības attiecības sadarbības formā starp jaunajām neatkarīgajām valstīm. Latvija uzturēs normālas, uz starptautisko tiesību normām un starptautisko saistību ieviešanas pamata veidotas attiecības ar Krieviju. Ar jaunajām neatkarīgajām valstīm Latvija veidos attiecības, kas balstīs uz savstarpēji izdevīgas sadarbības principiem.

1.3. **Baltkrievijas Republika**
Latvijas attiecības ar Baltkrieviju balstīsies uz lauku kaimiņattiecību principiem, veicinot izdevīgas ekonomiskās sakarus, sadarbojoties ekoloģiskās situācijas normalizācijā.

1.3.1. Radīta divpusējo līgumattiecību bāze. Baltkrievijas noris sarežģītā ekonomiskē un politiskē procesā. Baltijas jūras reģions sekmīgi attīstās ir nozīmīgs aspekts gan Latvijas, gan Krievijas divpusējo attiecību, gan reģiona drošības kontekstā. Kalņingradas apgabala ekonomiskā attīstība ir cieši saistīta ar iekļaušanos reģiona infrastruktūras un komunikācijā tīklā. Nesamērīgi liela Krievijas militārā klātbūtne šajā apgabalā ir potenciāls drauds visai Baltijas telpas drošībai. Līdz ar to sevišķi nozīmīgs militārā tranzīta kontrole šajā reģionā.

Lai panāktu Latvijas austrumu robežas nostiprināšanu, jānokārto Abrenes jautājums saskaņā ar starptautiskajiem aktīvajiem juridiskajiem normām.

Tiks sekmēti kultūras, izglītības, ekonomiskie un cita veida sakari ar Latvijas diasporu Krievijā.

3.1. Polijas Republika
Tiks turpināta aktīva politiskā un ekonomiskā sadarbība, lai sekmētu Latvijas integrēšanos Eiropas drošības un ekonomiskajās struktūrās.

3.1.1. Latviju un Somiju vieno ģeopolitiskā situācija un rūpes par drošību Baltijas jūras reģionā.

3.2. Tiks turpināta aktīva ekonomiskā sadarbība. Vienotības intereses ir drošības jomā reģionālās un Eiropas drošības arhitektūras kontekstā. Somija, iestājoties ES, turpina atbalstīt Latviju integrācijā ES, sniedz atbalstu dažādās starptautiskajās organizācijās.

Tiks turpināta sadarbība iekšlietu, kodoldrošības, ekoloģiskās, kultūras un izglītības jautājumos.

2.4. Norvēģijas Karaliste, Islandes Republika
Tiks aktivizēta Latvijas un Norvēģijas politiskā un ekonomiskā sadarbība, tādējādi tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sadarbības un struktūru.

2.4.1. Norvēģija ir Islandes un devušas nozīmīgu ieguldījumu Latvijas neatkarības nostiprināšanā, sniedzot vispusīgu palīdzību valsts institūciju pilnveidošanā.

Islande bija pirmā valsts, kura 1991.gada augustā atzina LR neatkarību.

2.4.2. Pēc Norvēģijas negatīvā balsojuma par iestāšanos ES sevišķi nozīmīgi attiecībās ar Norvēģiju un Islandi iegūst sadarbība Ziemeļvalstīs ietvaros.

Tiks turpināta Latvijas un Norvēģijas militārā sadarbība, lai sekmētu Latvijas iesaistīšanos Eiropas un transatlantiskajās drošības struktūrās.

Nemot vērā Norvēģijas ekonomisko potenciālu (sevišķi tās enerģoresursus), tiks aktivizēta Latvijas un Norvēģijas ekonomiskā sadarbība.

Tiks turpināta Norvēģijas un Latvijas, Islandes un Latvijas divpusējo attiecību juridiskās bāzes pilnveidošana.

2.5. Vācijas Federatīvā Republika
Viens no Latvijas ārpolitikas prioritārajiem ir intensīva politiskā, drošības un ekonomiskā sadarbība ar Vācijas Federatīvo Republiku, nemot vērā Vācijas nozīmīgo atbalstu Latvijas ārpolitiskajām aktivizētām starptautiskajās organizācijās un Vācijas lomu Eiropas integrācijas procesā, ir īpaši Eiropas Savienībā.

Projekts

Latvijai jāatbalsta Eiropas drošības politikas veidošanu, nostiprinot Latvijas drošību un sekmējot kontinenta stabilitāti.

4.4. **Austrijas Republika, Šveices Konfederācija**
Divpusējās attiecības ar Austriju un Šveici balstīs uz šo valstu vispusīgu atbalstu Latvijas neatkarībai, demokrātiskajai attīstībai un saimniecisko reformu procesam. Attiecību paplašināšana un daudzveidīgošana ar šīm valstīm ir būtiska, nemot vērā to lomu pasaules politikā un saimnieciskajā sistēmā, neitralitātes istenojuma pieredzi, to attiecību par starptautiskās drošības un citu organizāciju centriem.

Austrijas pievienošanās ES Latvijai dod plašākas iespējas divpusējai sadarbībai, kā arī pieredzes pārņemšana, sagatavojot Latvijas institūcijas integrācijai Eiropas Savienībā. Jāaktivizē apbūvēji izdevīgi saimnieciskie sakari Austrijas tautsaimniecībā tradicionālās jomās kā starptautiskā tirdzniecība, mežsaimniecība, lauksaimniecība, transports, infrastruktūras attīstība un tūrisma industrija.

Sadarbība ar Šveices Konfederāciju Latvijai jāizmanto iespējas, ko nodrošina starp divām valstīm noslēgtie saimnieciskās sadarbības līgumi. Tie paredz iespējas savstarpējās tirdzniecības paplašināšanai, īpaši Latvijā ražoto lauksaimniecības produktu eksportam. Latvija un Šveice interesētos veidot līberālas tirdzniecības attiecības ar mērķi nākotnē pilnībā nojaukt savstarpējās tirdzniecības barjeras.

Nozīmīgu vietu divpusējās attiecībās ieņem sadarbība zinātnes un kultūras jomā. Tā jāpadziļina, izmantojot iespējas, ko paver reģionālā sadarbība atsevišķu kontonu līmenī.

Istārajot Latvijas aizsardzības koncepciju, jāizmanto Šveices aizsardzības spēku pieredze.

Projekts

2.6. Polijas Republika
Latvija intensificēs politisko, saimniecisko un militāro sadarbību ar Poliju, veicinot Baltijas jūras reģionā drošību un veidošanos par vienotu ekonomisko zonu.

2.6.1. Latvijas un Polijas labvēlīgās divpusējās attiecībās ir dziļas, vēsturiskas saknes. Abas valstis vienotiem risināt Baltijas jūras reģiona drošības problēmas un integrēties Eiropas un transatlantiskajās drošības struktūrās.

2.6.2. Attiecības ar Poliju ir jāpadziļina, vispusīgi attīstot politisko, ekonomisko un militāro sadarbību, nemot vērā Polijas un Baltijas valstu interešu būtību Baltijas jūras reģiona ekonomiskajā attīstībā, drošībā un stabilitātē.

Latvija attīstīs sadarbību ar Poliju, lai sekmētu Latvijas integrāciju ES un Eiropas drošības struktūrās, izmantojot Polijas pieredzi šajā procesā.

Projekts

3. Jaunās neatkarīgās valstis
Latvija ar jaunajām neatkarīgajām valstīm veidos attiecības, kas balstīs uz savstarpēji izdevīgas sadarbības principiem.

Jauņas neatkarīgās valstis pēc Neatkarīgu Valstu Savienības (ar Beļģijeviju skat. sadaļu *Robežvalstis*) attīstās strauji ekonomiskās krīzes, nekoncekvēntu ekonomisko reformu, nestabilitātes vai vēl neizveidoto šīs parlamentārās demokrātijas, vietām pat karadarbības apstākļos. Šādas valstis nav izveidojusies vienotā atbilstē un grība attīstīt NVS institucionāli, kas padara nesakrīt šo reģiona nākotni. Situācijas nestabilitāte un neprognozējamība apgrūpina noteikt Latvijas intereses reģionā, kā arī attīstīt stabilas divpusējās attiecības.

3.1. Ukrainas Republika
Nemot vērā Ukrainas lomu pasaules drošības problēmu kontekstā, Latvijas attiecības ar Ukrainu, attīstot abu valstu ekonomisko sadarbību, ir prioritāras visā attiecību kopumā ar jaunajām neatkarīgajām valstīm.

3.1.1. 1994.gadā turpinājis darbu pie stabilas līgumattiecību bāzes starp Latviju un Ukrainu veidošana.

Ukrainas politikājam un ekonomiskajām attīstības procesiem ir pievērsta pasaules uzmanība. Ukrainas pašreizējā politiskā un ekonomiskā attīstība liecina par divējādu tendenci: reformu turpināšana un tuvināšanās Eiropai vai reformu apturēšana un potenciāla valsts neatkarības ierobežošana.

3.1.2. Latvija turpinās darbu pie līgumattiecību bāzes veidošanas.

Jāattīsta izdevīgi ekonomiskie sakari, sadarbība zinātnē un kultūrā. Jāpievērš uzmanība ukraiņu diasporai Latvijā.

Jāapsver iespējas iegādāties Ukrainā ražotus ieročus Latvijas aizsardzības struktūrām.

3.2. Moldovas Republika
Jāattīsta izdevīgi ekonomiskie, zinātnes un kultūras sakari ar Moldovu.

3.2.1. Sadarbība ar Moldovu bija izveidojusies epizodisks raksturs sarežģītās politiskās ekonomiskās situācijas dēļ.

3.2.2. Latvija turpinās darbu pie līgumattiecību bāzes veidošanas.

3.3. Vidusāzija (Uzbekija, Kazahija, Turkmēnija, Kirgizija, Tadžikija) un Aizkaukaza (Gruzija, Azerbaidžāna, Armēnija)
Iespējami šakā laikā jāveic precīza Latvijas ilgtermiņa interešu izvērtēšana un to pakāpieniska īstenošana Vidusāzijas un Aizkaukaza reģionā.

3.3.1. Politiskās nestabilitātes un ekonomiskās krīzes dēļ sadarbība ar abu reģionu valstīm ir epizodisks raksturs. Latvijas Republikas vēstniecības darbības uzsākšana Uzbekijā ir sākums izvēršot divpusējo attiecību veidošanai reģionā.

3.3.2. Latvija turpinās darbu pie līgumattiecību bāzes veidošanas ar visām šo reģiona valstīm atkarībā no situācijas stabilitātes.

Latvija attīstīs ekonomisko sadarbību ar Aizkaukazu un Vidusāzijas reģionu valstīm, daudzveidīgi tirdznieciskos sakarus un veicinot šo valstu eksportu tranzītu caur Latviju.

Projekts

4. Rietumeiropas valstis
Latvija turpinās aktīvu darbību ar šīm valstīm, izmantojot iespējas, ko nodrošina starptautiskās drošības un ekonomiskās struktūras.

4.1.1. **Lielbritānija un Ziemeļlīrijas Apvienotā Karaliste**
Jāattīsta Latvijas un AK ekonomiskā un militārā sadarbība, lai veicinātu Latvijas ekonomiskās reformas un iesaistīšanos Eiropas un transatlantiskajās drošības struktūrās.

4.1.1. Latvijas attiecības ar Apvienoto Karalisti ir nozīmīgas, jo AK ir ANO Drošības Padomes pastāvīgā locekle un valsts, kam ir svarīga loma ES palaišanas procesā.

4.1.2. Tiks turpināta Latvijas un AK sadarbība militārā jomā programmas *Partnerattiecības mīeram* ietvaros, kas sekmēs Latvijas integrāciju Eiropas drošības struktūrās.

Tiks attīstīta abu valstu sadarbība ekonomiskā, izglītībā, zinātnē un kultūrā.

4.2. Beļģijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Luksemburgas Lielhercogiste
Latvijai ir svarīga Beļģijas, Nīderlandes un Luksemburgas sadarbības pieredze kā sekmīgas reģionālās sadarbības piemērs. Baltijas valstīm sagatavojot integrāciju Eiropas Savienībā.

4.2.1. Latvijas attiecības ar Beļģiju, Nīderlandi un Luksemburgu ir svarīgas sakarā ar šo valstu lomu Eiropas integrācijas un drošības problēmu risināšanas procesā.

4.2.2. Jāturpina formulas 3+3 (Baltija) — Beniluks politiskās, kultūras un izglītības jautājumos.

Jāpadziļina politiskās dialoga ar visām ES Dienvideiropas valstīm. Jānosprindina diplomātiskā klātbūtne reģionā, pilnveidojot esošās vai atverot jaunas diplomātiskās pārstāvniecības.

Tā kā pašreizējā ekonomiskā sadarbība ir šo reģionu valstīm ir nepieciešama, nepietinātā jauda pieņemot sakaru aktivizēšanu un informācijas apmaiņu ar šīm valstīm. Plāskāk jāizmanto Francijas un Dienvideiropas valstu piedāvātās iespējas izglītības un kultūras jomā.

Projekts

4.2. Beļģijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Luksemburgas Lielhercogiste
Latvijai ir svarīga Beļģijas, Nīderlandes un Luksemburgas sadarbības pieredze kā sekmīgas reģionālās sadarbības piemērs. Baltijas valstīm sagatavojot integrāciju Eiropas Savienībā.

4.2.1. Latvijas attiecības ar Beļģiju, Nīderlandi un Luksemburgu ir svarīgas sakarā ar šo valstu lomu Eiropas integrācijas un drošības problēmu risināšanas procesā.

4.2.2. Jāturpina formulas 3+3 (Baltija) — Beniluks politiskās, kultūras un izglītības jautājumos.

Jāpadziļina politiskās dialoga ar visām ES Dienvideiropas valstīm. Jānosprindina diplomātiskā klātbūtne reģionā, pilnveidojot esošās vai atverot jaunas diplomātiskās pārstāvniecības.

Tā kā pašreizējā ekonomiskā sadarbība ir šo reģionu valstīm ir nepieciešama, nepietinātā jauda pieņemot sakaru aktivizēšanu un informācijas apmaiņu ar šīm valstīm. Plāskāk jāizmanto Francijas un Dienvideiropas valstu piedāvātās iespējas izglītības un kultūras jomā.

Projekts

4.2. Beļģijas Karaliste, Nīderlandes Karaliste, Luksemburgas Lielhercogiste
Latvijai ir svarīga Beļģijas, Nīderlandes un Luksemburgas sadarbības pieredze kā sekmīgas reģionālās sadarbības piemērs. Baltijas valstīm sagatavojot integrāciju Eiropas Savienībā.

4.2.1. Latvijas attiecības ar Beļģiju, Nīderlandi un Luksemburgu ir svarīgas sakarā ar šo valstu lomu Eiropas integrācijas un drošības problēmu risināšanas procesā.

4.2.2. Jāturpina formulas 3+3 (Baltija) — Beniluks politiskās, kultūras un izglītības jautājumos.

Jāpadziļina politiskās dialoga ar visām ES Dienvideiropas valstīm. Jānosprindina diplomātiskā klātbūtne reģionā, pilnveidojot esošās vai

